Kinderopvang

Poespas

Pedagogisch Beleid 2023

Inhoudsopgave

Inleiding 4

1. Organisatie 5

1.1 Overhead en contactgegevens 5
1.2 Beleid: plannen en formulieren 5
1.3 Communicatievormen en frequentie 5
1.4 Evaluatie kinderopvang 6
1.5 Openingstijden locaties 6
1.6 Feest- en sluitingsdagen 6
1.7 Verjaardagen en bijzondere feestdagen 6
1.8 Personeel 7
1.9 Stage 7

2. Pedagogische doelstellingen en visie 9

2.1 Doelstelling en visie 9
2.2 Ieder kind een eigen mentor 10
2.3 Communicatie met ouders 11
2.4 Spraak- en taalontwikkeling 12
2.5 Motorische en lichamelijke ontwikkeling 13
2.6 Cognitieve en zintuiglijke ontwikkeling 13
2.7 Sociaal-emotionele ontwikkeling 14
2.8 Extra pedagogische aandacht 14
2.9 Pedagogisch klimaat en opvoedingsdoelen 17
2.10 Pesten: preventie 21
2.11 Omgaan met drukke kinderen 24
2.12 Opvallend en/of afwijkend gedrag 25
2.13 Meldcode 26
2.14 Seksuele ontwikkeling 27

3. Praktische zaken op de opvang 31

3.1 Plaatsingsprocedure 31
3.2 Specifieke locatiegerichte werkplannen/structuuroverzichten 31
3.3 Wennen en/of overgang naar de peutergroep, wennen baby 31
3.4 Wennen baby's 31
3.5 Wennen op de dreumesgroep 32
3.6 Wat moet er meegeven worden naar Poespas? 32
3.7 Wanneer mag mijn kind naar de peutergroep? 32
3.8 Wennen op de peutergroep 32
3.9 Peuterplus 33
3.10 Overdracht naar de basisschool 34
3.11 Eten en drinken 34

4. Veiligheid en gezondheid 37

4.1 Veiligheids- en gezondheids-management 37
4.2 Wettelijke 3 uursregeling kinderopvang (BKR) 37
4.3 Achterwacht 39
4.4 Vierogenprincipe wet kinderopvang 40
4.5 Veiligheid in de praktijk 40
4.6 Grensoverschrijdend gedrag en gedragsregels 42

5. Pedagogische middelen in de praktijk 45

5.1 Pedagogisch medewerker/kind-interactie 45
5.2 Volgen van het kind in een kind volgsysteem 46
5.3 Evaluatie van de pedagogisch medewerker 47
5.4 Fysieke omgeving 47
5.5 Spelmateriaal 48
5.6 Speelhoeken en bevordering motoriek 48
5.7 TV kijken op de opvang 50

6. Dagelijkse praktijk dagopvang 52

6.1 Afscheid nemen 54
6.2 Veilig slapen 54
6.3 Huilbaby's 56
6.4 Verschonen en zindelijk worden 58
6.5 Spelen en ontwikkelen 58

7. Opleidingsplan personeel 60

7.1 Pedagogische coaching 60

8. Samenvatting babybeleid 63

8.1 Hoe bieden wij rust en regelmaat 63
8.2 Hoe zorgen wij voor verantwoord en veilig slapen 66
8.3 Hoe gaan wij om met hen aanbieden van voeding en wat bieden wij aan 70
8.4 Maximale bewaartijd borstvoeding 72
8.5 Hoe waarborgen we hygiëne op het gebied van voeding en verschonen 73
8.6 Hoe waarborgen we veiligheid 74
8.7 Hoe gaan wij om met huilen 76
8.8 Hoe verloopt de communicatie tussen ouders en poespas 79

Nawoord 81

Inleiding

Dit pedagogisch beleidsplan geeft informatie over de achtergrond en werkwijze van kinderopvang Poespas. Het werken met kinderen is immers niet vrijblijvend. Het vraagt visie, kwaliteit en professionaliteit. Door middel van dit plan kunnen de medewerkers van Poespas over deze visie, kwaliteit en professionaliteit in gesprek komen met collega's, ouders en instanties. Het is daarmee geen vastliggend plan, maar een middel om de werkwijze te toetsen, evalueren en zo nodig bij te stellen.

Overleg met ouders draagt bij aan de kwaliteiten die de kinderopvang kan hebben voor kinderen en hun ouders. Om ouders in staat te stellen actief mee te denken bestaat er een oudercommissie. Heb je vragen over ons beleid? Laat het de vestigingsmanager weten, informeer bij de houder Seppa Spanjer of mail naar info@kinderopvangvelp.nl We denken graag met je mee.

Tekenen ouders de overeenkomst? Dan bevestigen zij daarmee dat zij akkoord gaan en bekend zijn met het pedagogisch beleid van Kinderopvang Poespas. Zie hiervoor de algemene voorwaarden.

Leeswijzer

Ons pedagogisch beleidsplan is een totaalbeleid voor kinderen van 10 weken tot 4 jaar.
Kinderopvang Poespas wil een warme en band en persoonlijk contact opbouwen met haar ouders en medewerkers. Daarom tutoyeren wij in al onze communicatie.
In het beleidsplan gebruiken we een aantal afkortingen om het ene stuk leesbaarder te maken. In het volgende overzicht lichten wij deze toe:

Omschrijving:	**Korte toelichting:**	**Afkorting:**
Kinderopvang	Opvang van 10 weken tot 4 jaar	KOV
Dagopvang	Opvang van 10 weken tot 4 jaar (kinderdagverblijf)	KDV
Managementteam	Houder, beleidsmedewerker/coach, vestigingsmanagers en secretariaat.	MT
Vestigingsmanager	Leidinggevende op de groep met diplomering	VMer
Pedagogisch medewerker	Medewerker op de groep met diplomering	PMer
Oudercommissie	Commissie van minimaal 2 leden van elk kdv.	OC

Vestigingen en contactgegevens

Locatie	**Adres**	**Telefoonnummer**	**LRK-Nummer**
Kinderdagverblijf Poespas	Rozendaalselaan 18, 6881LC Velp	0263793482	215974141
Kinderdagverblijf Villa Poespas	Hoofdstraat 141, 6881TG Velp	0628338979	131071075

1. Organisatie

1.1 Overhead en contactgegevens

Houder van Poespas	Seppa Spanjer
Management	Seppa Spanjer, Heleen Tromp, Daniëlle Mertens van der Ward en Simone Appels
Beleidsmedewerker/coach	Heleen Tromp
Secretariaat	Daniëlle Mertens van der Ward
Vestigingsmanager Rozendaalselaan	Heleen Tromp
Vestigingsmanager Hoofdstraat	Simone Appels
Technische dienst	Rein Spanjer

Oudercommissie:

Voorzitter Rozendaalselaan:	mevrouw L. Hoekstra en mevrouw C. Groot
Voorzitter Hoofdstraat:	mevrouw J. Vogt- Mol en mevrouw M. Pieters

Wegens privacy zijn privé nummers niet opgenomen in dit document, u kunt telefoonnummers en/of e-mailadressen opvragen bij het secretariaat: info@kinderopvangvelp.nl

1.2 Beleid: plannen en formulieren

Aanvullend op dit pedagogisch beleidsplan heeft Poespas twee andere beleidstukken opgesteld met betrekking tot het welzijn van kinderen en personeel.

- Werkwijze protocol veiligheid en gezondheid
- Personeelsbeleid

Indien nodig verwijzen wij naar dit plan. Poespas verwacht dat elk personeelslid op de hoogte is van alle beleidstukken en protocollen. Deze zijn op te vragen via info@kinderopvangvelp.nl of in te zien in de mappen op de locaties. Dit geldt ook voor diverse formulieren van Poespas. Uiteraard kun je beleid en protocollen altijd opvragen bij het secretariaat.

1.3 Communicatievormen en frequentie

Er wordt bij Poespas, naast de mondelinge dagelijkse communicatie bij de overdracht, op verschillende manieren (schriftelijk) gecommuniceerd.

Dagelijks:

* via het overdrachtsschriftje (0-3 jaar)
* het centrale memobord op de vestiging/website

Wekelijks:

* Het centrale memobord op de vestiging
* Op de deuren van de groepen
* Tussentijdse berichten (sporadisch)

Maandelijks:

* maandelijkse nieuwsbrief op de website
* Voortgangsgesprekken (Kindvolgsysteem)

Op verzoek:

* Het is mogelijk tussendoor een afspraak te maken

Op uitnodiging:

*Mocht er sprake zijn van zorg

1.4 Evaluatie kinderopvang

Elke 2 jaar wordt in overleg met de OC de kinderopvang in zijn geheel geëvalueerd door de ouders middels een ouderenquête.

1.5 Openingstijden locaties

Locatie Rozendaalselaan kdv
Maandag tot en met vrijdag van 7.15 uur tot 18.00 uur
Locatie Hoofdstraat kdv
Maandag, dinsdag en donderdag van 7.30 uur tot en met 18.00 uur

Niet op tijd op de opvang, geen afmelding

In verband met de personele inzet en planning dient u 48 uur van tevoren aan te geven of u eerder of later komt dan onze openingstijden of uw contractuele gereserveerde tijden.
Een ouder is te laat als hij na sluitingstijd het kind komt ophalen. Als dit de 1e keer is krijgen ouders een eerste waarschuwing. Deze wordt genoteerd. Bij een 2e notitie zijn wij genoodzaakt een boete van 25 euro te incasseren. Bij een 3e notitie zijn we helaas genoodzaakt een boete van 50 euro te incasseren. Heeft u de melding tijdig doorgegeven dan wordt er alleen extra tijd in rekening gebracht. Wordt een kind helemaal niet afgemeld, en het daaropvolgende opvangmoment ook niet, zal het op het derde opvangmoment niet op de aanwezigheid geplaatst worden. U dient zich te allen tijde af te melden.

1.6 Feest- en sluitingsdagen

Poespas is elk jaar gesloten op de volgende dagen:
* Jaarlijkse studiedag, 3 maanden van tevoren vernemen ouders deze datum via de maandelijkse nieuwsbrief op de website van Poespas
* Tweede Paasdag.
* Koningsdag
* Hemelvaart
* Tweede Pinksterdag
* Eerste en Tweede kerstdag
* Kerstavond (vanaf 16.00 uur)
* Oudejaarsavond (vanaf 16.00 uur)
* Nieuwjaarsdag
* Bevrijdingsdag 1 x in de vijf jaar

1.7 Verjaardagen en bijzondere feestdagen

Verjaardagen worden met aandacht gevierd op de groep van het kind. Het kind krijgt voor het ritueel een feestmuts op en mag op de verjaardagstoel zitten vanaf 2 jaar. Er wordt gezongen en het kind mag trakteren. Wij stimuleren ouders te kiezen voor een gezonde traktatie. Poespas hangt geen versieringen e.d. op. Dit om zoveel mogelijk de rust en de structuur op de groep te bewaren.

Bijzondere feestdagen

Bij Poespas besteden wij standaard aandacht aan speciale feestdagen. Dat wil zeggen dat de feestdagen worden verwerkt in de thema's: Kerst, Carnaval, Valentijn, Pasen, Koningsdag, Vaderdag/Moederdag en Sinterklaas. Sinterklaas bezoekt ieder jaar alle vestigingen.

Laatste dag bij Poespas

Soms vertrekt een kind voortijdig van de groep, bijvoorbeeld vanwege een verhuizing of een peuter die uitvliegt naar de bassischool, daar besteden wij natuurlijk aandacht aan. We maken een afscheidsmuts, er mag worden getrakteerd en zetten het kind extra in het zonnetje. Daarbij geeft

Poespas een afscheidsknuffel mee aan het kind. Het geven van een knuffel is een terugkomend ritueel bij Poespas en zorgt voor een aandenken aan de leuke tijd bij kinderopvang Poespas.

1.8 Personeel

Al onze pedagogisch medewerkers hebben een gedegen opleiding gevolgd. Er is een bewuste mix van HBO en MBO opgeleide medewerkers en is er variatie in leeftijd. Alle medewerkers zijn in het bezit van een EHBO-diploma en een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG).
In de zorg voor kinderen kan Poespas contact leggen met externe zorg professionals. Op verzoek van ouders en/of medewerkers kan er een afspraak worden gepland met een zorgprofessional als bijvoorbeeld een orthopedagoog, kinderpsycholoog/gedragstherapeute of een manueeltherapeut.

Vertrouwenspersoon

Poespas doet er alles aan om een veilige plek voor kinderen te zijn. Toch kan er in de praktijk ongewenst en overschrijdend gedrag voorkomen. Mocht je een vermoeden hebben dat daarvan sprake is, dan is het mogelijk een onafhankelijke vertrouwenspersoon in te schakelen.

Pedagogische ondersteuning medewerkers – interne coach

Vanaf 1 januari 2019 is het wettelijk verplicht een interne coach aan te stellen om ondersteuning te bieden aan de pedagogisch medewerkers. Onze HBO opgeleide pedagogisch medewerkster komt hiervoor in aanmerking en is gekwalificeerd als pedagogisch coach.

1.9 Stage

Poespas biedt pedagogisch medewerkers in opleiding de mogelijkheid stage te lopen in de praktijk. Een goede stageperiode draagt bij aan de kwaliteit van de toekomstige medewerkers in de kinderopvang. Onze visie: de stagiaire van nu is de pedagogische medewerker van de toekomst.

Een goede stageperiode betekent: de stagiaire leert optimaal met de juiste leervoorwaarden en binnen het juiste leerklimaat. Zodat de stagiaire zich de kennis, houding en vaardigheden die horen bij het beroep van PM'er vanuit de praktijk eigen kan maken. Het is van belang dat persoonlijke en beroepsmatige competenties (gericht op het aanleren, verbreden en verdiepen van het vakgebied) gerealiseerd kunnen worden.

Stagiaires werken te allen tijde onder de supervisie van een beroepskracht en mogen geen taken uitvoeren zonder toezicht. Er is tevens sprake van een ontwikkelingsgericht leerplan wat met de toegewezen begeleider vanuit Poespas gevolgd wordt. Deze begeleidster onderhoudt contact met de stagebegeleider van de opleidingsinstantie. Poespas biedt alleen BOL-stageplaatsen aan.

Uitgangspunten stage

Een leerbedrijf biedt de mogelijkheid aan toekomstige pedagogisch medewerkers om ervaringsgericht, in de praktijk hun nieuwe kennis en vaardigheden te toetsen en te verrijken. Voor onze eigen medewerkers biedt de stagiaire of medewerker in opleiding de kans om met frisse ogen naar hun eigen vak en de invulling en uitvoering daarvan te kijken. Voor de stage- begeleiders en stagiaires bieden de begeleidende gesprekken ruimte voor wederzijdse reflectie. Het uitgangspunt is dat je van elkaar leert, dus wederzijds profiteert van een leerbedrijf zijn.

Doelen

Kinderopvang Poespas streeft met het bieden van BPV-plaatsen, de volgende doelen na:
* Het opleiden van toekomstige pedagogisch medewerkers om personeelsaanbod op peil te houden.
* Een frisse kijk op de organisatie; op de hoogte blijven van de nieuwste ontwikkelingen in de kinderopvang.
* Extra handen, voor extra aandacht voor de doelgroep.

* Contacten met scholen onderhouden, bijvoorbeeld over opleidingsinhoud/ vernieuwing en schoolbegeleiding.

Vastgelegde criteria voor formatieve inzet

* Leerlingen van de BOL-opleiding (SPW 3 of 4) gaan naar school en moeten daarnaast een aantal blokken stagelopen. Medewerkers in opleiding die een BOL-traject volgen, staan boventallig op de groep, dus naast gediplomeerde pedagogisch medewerkers. Tijdens het afleggen van de proeve van bekwaamheid als onderdeel van de opleiding kan de stagiair als volwaardig pedagogisch medewerker worden ingezet. Tijdens deze inzet staan pedagogisch medewerkers in opleiding nooit alleen op de groep. De BOL-er kan niet in het eerste leerjaar worden ingezet (hier worden geen uitzonderingen op gemaakt). Stagiaires die de opleiding SPW2 volgen staan altijd boventallig op de groep en worden in al hun werkzaamheden altijd begeleid door een pedagogisch medewerker.

BPV-begeleidsters:

Elke BOL- leerling krijgt een eigen begeleidster toegewezen die haar gedurende haar opleiding of stageperiode zal begeleiden. Welke pedagogisch medewerker een leerling in opleiding zal begeleiden is afhankelijk van de planning van zowel de leerling in opleiding als de medewerkster van de kinderopvang. De begeleidster van de pedagogisch medewerkers in opleiding heeft minimaal twee jaar ervaring als gekwalificeerd pedagogisch medewerker en hebben bij voorkeur de basistraining: ‘Begeleiden’ gevolgd bij Calibris.

De taken van een BPV-begeleidster zien er als volgt uit:
* Zij begeleidt de BOL-leerlingen.
* Zij onderhoudt de contacten met de begeleiders van de onderwijsinstelling.
* Een keer in de vier weken voert zij een begeleidingsgesprek met de leerling.
* Zij beoordeelt de praktijk en de opdrachten.
* Zij is bij de beoordelingsgesprekken met school aanwezig.

Deelnemers beroepspraktijkvorming

Binnen onze kinderopvang kiezen wij ervoor maximaal 2 FTE in opleiding (BOL-leerlingen) te plaatsen. Een stagiaire per locatie. De voorkeur gaat dan uit naar een leerling van het tweede of derde leerjaar of een leerling van de verkorte opleiding.

Het werven van leerlingen van de BOL-opleiding

De opleidingen verwijzen de leerlingen naar onze organisatie om te solliciteren. Daarnaast is er informatie te verkrijgen over onze organisatie als erkend leerbedrijf. Leerlingen kunnen ook zonder verwijzing van de opleiding ons benaderen voor een stageplek. Na een goed verloop van dat gesprek worden er (indien van toepassing) een proefdag ingepland en als deze goed verloopt wordt de stage-overeenkomst getekend.

2. Pedagogische doelstellingen en visie

2.1 Doelstelling en visie

Kinderopvang Poespas bestaat uit 2 kinderdagverblijven. Met ons team van 15 medewerkers (tussen de 18 en 65 jaar) maken we ons elke dag sterk voor ons gezamenlijke doel: jullie kind(eren) opvangen in een geborgen en huiselijke sfeer. Daarbij staat de fysieke en emotionele veiligheid voorop.

Vanuit welke visie werken onze medewerkers? Met welke doelen brengen we de zorg voor jullie kind(eren) in de praktijk? En op welke ontwikkelingsaspecten richten we ons daarbij? In dit hoofdstuk lichten we dat graag toe.

Pedagogische visie

Kinderopvang Poespas wil voor ouders een partner zijn in de opvoeding en bij de verzorging van hun kind(eren). Het gezin speelt daarin de centrale rol. In het verlengde daarvan, stelt Poespas altijd de belangen en behoefte van de groep centraal, de groep en de omgeving vormt uiteindelijk het kind. We werken daarbij ontwikkelingsgericht volgens 4 basisdoelen (visie van pedagoge Riksen-Walraven):

* emotionele veiligheid
- heeft een kind het naar zijn zin?
* persoonlijke ontwikkeling
- heeft een kind iets geleerd wat zinvol is voor hem of haar?
* sociale ontwikkeling
- heeft een kind met andere kinderen gespeeld?
* kennismaking met normen en waarden
- heeft een kind geleerd op een sociale en respectvolle wijze met anderen om te gaan?

Kinderen leren niet alleen thuis en op school. Ook de kinderopvang speelt een belangrijke rol in hun ontwikkeling.

We bieden een opvoedingsklimaat aan waarin kinderen hun persoonlijke en sociale competenties kunnen ontplooien. Een plek waar ze zich normen en waarden eigen maken en zich veilig voelen. Hierdoor kunnen kinderen opgroeien tot evenwichtige mensen met respect voor zichzelf en anderen. Met vertrouwen in eigen kunnen, sociaalvaardig en creatief in uitingen en oplossingen.

Hoe bereiken we dit?

Ons dagelijks gedrag wordt gekenmerkt door:

1. *Plezier*
   We hebben er plezier in om het leuk te maken voor alle betrokkenen. We bieden het kind veiligheid en vertrouwen. We zijn positief betrokken bij wat het kind doet en bij wat het meemaakt. We helpen het kind plezier te beleven aan het ontdekken van de wereld, en maken het dagelijkse leven leuk.
2. *Respect*
   We bieden het kind de gelegenheid te worden wie het is. En geven de ruimte om zelf dingen te ontdekken. Om nieuwsgierig te zijn en om eigen (on)mogelijkheden te ervaren, We tonen respect voor de (culturele) achtergrond, het karakter en het niveau van het kind. We laten merken dat hun eigen inbreng en keuze positief worden gewaardeerd.

3. *Structuur*
   We helpen kinderen houvast te creëren in het ritme van hun dag, week of maand. Zodat ieder kind zelfstandig activiteiten kan ondernemen en verantwoorde keuzes leert maken.
4. *Positief*
   We zien kansen en helpen kinderen ook kansen te leren zien. We kijken vooral naar wat goed gaat en hoe we dit kunnen versterken. Door duidelijk te zijn, en door het mooie en leuke van ons mensen te laten zien, ondersteunen we kinderen in het ontwikkelen van hun zelfvertrouwen, respect en een beetje relativeringsvermogen.
5. *Gelijk*
   We leren kinderen actief en betrokken deel te nemen op basis van gelijkwaardigheid. Ieder van ons is even belangrijk.

Om dit beleid in de praktijk te brengen hebben we naast het pedagogisch beleid ook op de locatie- en groep specifieke werk(structuur) plannen opgesteld.

Pedagogische doelen

Alle locaties van Poespas werken volgens eenzelfde formule. Al zijn er onderling verschillen, we werken altijd op basis van dezelfde uitgangspunten en procedures. Dit geeft ouders en kinderen de zekerheid dat in elke Poespas-kinderopvanglocatie op dezelfde deskundige wijze wordt gewerkt. Ouders kunnen op Poespas rekenen als een sterke en ondersteunende organisatie.

Als ouders zijn jullie eindverantwoordelijk voor de opvoeding. Naast deze ouderlijke verantwoordelijkheid willen we met jullie samenwerken, om een positieve bijdrage te leveren aan de opvoeding en ontwikkeling van jullie kind(eren).

Pedagogisch kader

Met elke interactie bouwt een pedagogisch medewerker een vertrouwensrelatie op met een kind, waardoor het zich veilig voelt. Deze veiligheid vormt de basis voor een goed pedagogisch klimaat in de groep en draagt bij aan een optimale ontwikkeling van het kind. Daarnaast spelen de interacties binnen de groep en in de groepsruimte een belangrijke rol.

2.2 Ieder kind een eigen mentor

Sinds 1 januari 2018 is de wet Innovatie en Kwaliteit (IKK) voor de kinderopvang in werking getreden. Dit betekent dat er voor elk kind een mentor wordt aangewezen.

Wat is de taak van de mentor?

Deze mentor volgt de ontwikkeling van het kind (zie 5.2 middels een kind volgsysteem) en onderhoudt hierover contact met de ouders. De mentor is een pedagogische medewerker van de eigen stamgroep, die het kind regelmatig ziet. De taken van de mentor zijn:

* Aanspreekpunt ouders/verzorgers
* Observeren in het kader van welbevinden en registratie
* Observaties bespreken met collega’s en leidinggevende
* Gesprekken voeren met ouders
* Zorgdragen voor eventuele andere bijzonderheden van het kind
* Verantwoordelijk voor een goede overdracht naar bijvoorbeeld een peutergroep of basisschool.

Bij de overgang van de dagopvang naar een peutergroep draagt de mentor van de dagopvang het mentorschap over aan de nieuw aangewezen mentor van de peutergroep.
De mentor verzorgd niet altijd de dagelijkse overdracht. Dat is de taak van de pedagogisch medewerker die aanwezig is op het moment van ophalen.

Wie is de mentor? En wat is de functie van de meekijk mentor?

Bij plaatsing wordt dit aan de ouders bekendgemaakt. Bij kinderen die al opgevangen worden is deze overhandigd aan de ouders door de mentor. In de map die je mee krijgt om kennis te maken met het kind volgsysteem die wij hanteren, is te lezen wie de mentor is en de meekijkmentor. Wij hebben een meekijkmentor, deze staat ook vermeldt in de map, om zodoende bij onvoorziene langere afwezigheid van de mentor, het proces toch te bewaken van het kind. Daarnaast kan het een completer beeld generen. In de kinderopvang werken pedagogisch medewerker niet 5 hele dagen van 11 uur. Er wordt veel parttime gewerkt. Ook kan de meekijkmentor aanspreekpunt zijn als de mentor er zelf niet is en het van belang is relevante informatie uit te wisselen in het belang van het kind.

2.3 Communicatie met ouders

Ouders en pedagogisch medewerkers delen de verzorging en opvoeding van kinderen. Een goede samenwerking is daarom essentieel en in het belang van het kind. Dit vraagt een basis van wederzijds respect en vertrouwen, met begrip voor elkaars verantwoordelijkheden. De ouder is eindverantwoordelijk en de belangenbehartiger van het kind. De pedagogisch medewerker draagt zorg voor een professionele uitvoering van de kinderopvang.

Dagelijks is er een overdracht bij het brengen en het halen. Jonge kinderen zijn nog niet in staat zelf te vertellen wat ze meemaken. Door een goede en regelmatige informatie-uitwisseling tussen ouders en pedagogisch medewerkers kunnen we de situatie thuis en op de opvang goed op elkaar afstemmen. Pedagogisch medewerkers hebben daarin een actieve rol.

Eventuele bijzonderheden geven we dezelfde dag door. Dat geldt voor alle kinderen. Daarnaast is er vooral op het kinderdagverblijf aandacht voor wat het kind die dag heeft beleefd en ervaren. We vinden het belangrijk voor de ontwikkeling van de zelfstandigheid dat kinderen zelf aan hun ouders kunnen vertellen wat ze hebben meegemaakt.

Er zijn verschillende momenten waarop pedagogisch medewerkers met ouders in gesprek gaan over hun kind. Naast de dagelijkse overdracht hebben de mentor en de ouders minimaal 2 keer per jaar een oudergesprek over het welbevinden van hun kind. Daarnaast is er bij de overgang naar een peutergroep een overgangsgesprek. Kinderen vanaf 2 jaar kunnen op een peutergroep geplaats worden.

Als een kind voor het eerst komt, is het opbouwen van vertrouwen en een goede relatie belangrijk. Zowel met het kind als met de ouders. Dat kost tijd en vraag aandacht voor de behoefte van het kind en de ouders. Om dit goed te laten verlopen is er een wenperiode van maximaal 2 dagdelen. We hebben ook een intakegesprek met de ouders. Als dit gesprek al langer geleden is, bijvoorbeeld als er net sprake is van een zwangerschap, wordt in onderling overleg afgesproken de opvang samen met de baby te bezoeken, voorafgaand aan de wenmomenten, om zodoende nieuwe vragen of andere vragen te kunnen beantwoorden.

Vaste gezichten op de groep

We vinden het belangrijk dat onze pedagogisch medewerkers de kinderen echt kennen. Dat ze weten wat de individuele behoeften zijn en welke wisselwerking er is binnen de groep. Een vast gezicht maakt het mogelijk de begeleiding, houding en activiteiten goed af te stemmen op de vragen van de kinderen. Om die reden krijgen kinderen twee vaste pedagogisch medewerkers toegewezen. Op de dagen dat je kind komt, is altijd minimaal 1 van de 2 pedagogisch medewerkers aanwezig. Tenzij er sprake is van overmacht. Indien de omvang van de stamgroep vraagt om inzet van meer dan 2 pedagogisch medewerkers, dan mag Poespas maximaal drie vaste pedagogisch medewerkers aan

een kind toewijzen. Naast het vaste gezicht staan ook andere pedagogisch medewerkers op de groep.

In de dagelijkse praktijk kan het voorkomen dat bij Poespas twee pedagogisch medewerkers inzet die tijdens een werkweek om-en-om aanwezig zijn. De een werkt bijvoorbeeld 3 dagen en de ander 2 dagen. Zij vormen dan samen 1 vast gezicht. Voor kinderen met flexibele dagen geldt dit principe met vaste gezichten niet.

Onze doelstelling luidt dan ook:
Het welbevinden en de ontwikkeling van kinderen in de groep bevorderen en elk kind begeleiden bij het mooiste wat er is: het worden van zichzelf.
Dit bereiken we door middel van onze pedagogisch visie, onze doelen, ons werkplan en ons pedagogische kader.

2.4 Spraak- en taalontwikkeling

Prentenboeken kunnen de woordenschat helpen te vergroten en kinderen zijn er vaak dol op. Samen een boekje lezen, een verhaal kunnen bedenken of lekker luisteren naar een verhaal. Ook het samen zingen met de kinderen bevordert en stimuleert de taalontwikkeling. Audio-mogelijkheden, zoals luisterboeken of foto's van een voorwerp en daar samen woorden bij uitspreken prikkelt de fantasie en de uitspraak.

Peuters gaan meer en meer begrijpen van wat er tegen hen wordt gezegd. Je merkt dit doordat je op vragen antwoord of een aansluitende reactie krijgt. Ook in de taalontwikkeling zijn veel onderlinge verschillen tussen kinderen. Deze verschillen zijn heel normaal. Wanneer een peuter van 2 nog helemaal niets zegt, is het verstandig om als ouder navraag te doen bij bijvoorbeeld de huisarts of logopedist. Het kan komen doordat een kind minder goed hoort. Binnen Poespas geven we zelf altijd het goede voorbeeld, want kinderen nemen onze taal over. Ze leren door middel van imitatie. Hierbij begrijpt het kind nog niet alles wat hij of zij nazegt; het gaat om het nazeggen op zich.

Hoe doen wij dit binnen Poespas?
Door het organiseren o.a. van de ochtendkring en de sluitingskring (dreumes- en peutergroepen) waarin er met de kinderen gezongen wordt. Waar zij leren op de stip (ergens midden in de kring) te mogen zingen, alleen of met zijn tweeën en waar er verschillende dans- en beweegspelletjes worden gedaan die verbonden zijn aan een liedje. Daarnaast wordt er ruimte gecreëerd in te spelen op wat kinderen hebben meegemaakt en worden de thema's besproken. Dit laatste alleen op de peutergroepen.

Structureel wordt er bijna dagelijks voorgelezen aan oudere dreumesen en peuters en wordt er op de babygroep samen of in klein verband (max 2 tot 3 jonge kinderen) naar prentenboeken gekeken en worden de kinderen uitgedaagd aan te wijzen en te vertellen wat ze zien.
Ook op de babygroep wordt ook dagelijks met de kinderen gezongen. In verband met hun ritme is dit altijd in de eindkring. Dit heeft een tweeledig doel; naast de taalbevordering biedt het ook extra rust op de groep door de kinderen om de pedagogisch medewerker heen te zetten aan het einde van een vaak lange opvang dag voor deze kleintjes.

Voorbeelden van taal activiteiten:
* liedjeskring
* voorlezen in de kring of een-op-een of met een subgroep
* samen zingen
* communicatie onderling: medewerker-kind en kind-kind

2.5 Motorische en lichamelijke ontwikkeling

Met speelgoed oefent het kind ongemerkt de fijne motoriek. Bijvoorbeeld met puzzels, tekenen, muziek maken en inkleuren. Andere spelletjes trainen de oog- en hand coördinatie. Denk bijvoorbeeld aan een spelletje waarbij de kinderen zo snel mogelijk de voorwerpen van een bepaalde vorm of kleur moeten aanraken. Vanaf vaak 20 maanden kun je zien dat de ontwikkeling van de fijne bewegingen een spurt neemt. Bij het lopen richt het kind zich meer op details. Ook zal hij of zij willen leren drinken uit een beker en deze met twee handjes vastpakken. Hij of zij gaat leren eten met een lepel en deze zelf naar de mond brengen. Draaien is een moeilijke beweging om te leren. Een kind leert dit door bladzijden in een boek om te slaan en dat gaat steeds gemakkelijker. Uiteraard zijn er uitzonderingen, kinderen die dit al veel vroeger kunnen en kinderen die nog geen behoefte voelen dit te leren. We gaan hieruit van een gemiddelde leeftijd.

Hoe doen we dit bij Poespas? Hoe stimuleren wij deze ontwikkeling?

Voorbeelden van activiteiten:
* blazen door een rietje
* bellen blazen
* bewegingspelletjes
* creatieve activiteiten: scheuren, prikken, knippen, plakken, verven en tekenen
* ketting rijgen van verschillende materialen (grof of fijn)
* kraan open- en dicht draaien
* zelf handen wassen en afdrogen
* zelf aan- en uitkleden, ook de koopjes, de rits en de riem.

2.6 Cognitieve en zintuiglijke ontwikkeling

De cognitieve ontwikkeling van kinderen verloopt volgens verschillende theorieën in stadia. Zo is bekend waar kinderen op welke leeftijd (ongeveer) aan toe zijn. En dus zie je regelmatig dezelfde ‘succesvolle’ spelvormen terug voor bepaalde leeftijden. Zo wordt er een bijdrage geleverd aan de cognitieve ontwikkeling. Voor kinderen van 2 tot 4 jaar zijn er bijvoorbeeld kennismakingsactiviteiten, herkenning van cijfers en letters, ‘matchen’ (koppelen, zoals bij Memory of Electro junior) of op volgorde leggen een passende activiteit om aan te bieden.
Bij baby’s en dreumesen wordt er gekeken naar de behoefte en ontwikkelingsfase.

Hoe doen we dit binnen Poespas?

Naast de gangbare theorieën over de fase(s) van je kind, kijken wij ook steeds naar het kind zelf. Ieder kind is uniek en heeft eigen specifieke ontwikkelbehoefte. Vooral in de baby- en dreumesfase is er veel verschil te zien in de ontwikkelingsbehoefte. Sommige baby’s kunnen heerlijk wegdromen, zijn heel tevreden met weinig en weer andere baby’s hebben meer nodig om zich fijn te voelen en hebben behoefte aan uitdagender ontwikkelingsmateriaal.

In het tweede levensjaar leert het kind dat hij zelf iets teweegbrengt. Dit is een stap in de richting van geloof in eigen kunnen. Een dreumes kan kleine opdrachtjes uitvoeren en genieten van complimentjes. Dit is ook belangrijk voor later op school. Op deze leeftijd gebruikt hij de dingen zoals ze bedoeld zijn; een haarborstel voor je haar, een bal om te rollen en tegen aan te schoppen en met een auto doe je rijspelletjes.
Een peuter denkt uiteraard op een ‘peutermanier’. Herinneringen, fantasie en werkelijkheid lopen door elkaar heen; er is sprake van magisch denken. In deze fase gelooft een peuter dat wat hij denkt ook echt gebeurt. Soms kan dat een peuter bang maken en is de oorzaak van de angst moeilijk te achterhalen. We nemen de angst in ieder geval wel serieus en proberen erover te praten. Als een peuter leert om zijn angsten de baas te worden, dan heeft hij daar zijn hele leven wat aan.

2.7 Sociaal-emotionele ontwikkeling

Bij opgroeiende kinderen draait dit onder andere om de ontwikkeling van het geweten, gevoelens, de sociale ontwikkeling, de omgang met andere kinderen en egocentrisme. Veel van de aspecten zien we terug in ‘verhalen’ die gebruikt worden in spelletjes. Denk bijvoorbeeld aan kusjes geven en kletsen met een figuurtje. Of bijvoorbeeld het ‘verzorgen’ van een speelgoedbaby of huisdier.
Vanaf ongeveer 2 jaar oud is een kind een peuter. Het kind ervaart dat hij of zij een eigen persoon is en ontwikkelt een eigen wil. Het omgaan met een kind komt steeds meer in het teken te staan van opvoeding, naast de verzorging.

Een peuter is trots op zichzelf en denkt dat de wereld om hem draait. Het hoort bij de normale ontwikkeling dat een peuter verwacht alle aandacht op hem of haar gericht is. Hij of zij eist alle aandacht op, van iedereen en overal. Een peuter kan er niet goed tegen wanneer je met andere dingen bezig bent en kan erg kwaad worden wanneer je hem of haar geen aandacht geeft.

Voorbeelden van activiteiten:

* nabootsen van de thuissituatie middels rollenspel
* poppenspel
* samen delen van materiaal tijdens spel, maar ook vriendjes delen
* problemen oplossen en uitpraten

Spelontwikkeling

Bij jonge kinderen vormt zich de spel ontwikkeling en de creatieve ontwikkeling door de eigen fantasie, spelen en het maken van tekeningen. Er zijn veel spellen die zo op creatieve wijze een bijdrage leveren aan de spelontwikkeling.

Voorbeelden van activiteiten:

* bewegingsspelletjes: ‘schipper mag ik overvaren’, ‘zakdoekje leggen’, ‘zat een klein zigeunermeisje’, ‘hoofd-schouders-knie en teen’ enz.
* kasteel of huis bouwen met de duplo

Fantasieontwikkeling

Imitatie en fantasie gaan samen: eten maken in het keukentje. Luiers verschonen bij de poppen, theedrinken aan tafel. Bij oudere peuters zijn huishoudelijke materialen, als potten en pannen, serviesgoed altijd geliefd. De oudsten willen met alles helpen: bij het verzamelen van bladeren in de tuin, met afwassen, bij het schoenen poetsen en ramen zemen.

Elke peutergroep heeft deze middelen hun fantasie en rollenspel te prikkelen op de groep.

Voorbeelden van activiteiten:

* poppenkast spelen
* doktertje of tandartsrollenspel
* treintje rijden (met de stoelen achter elkaar)
* verkleden
* rollenspel met poppen of knuffels.

2.8 Extra pedagogische aandacht

Poespas is in principe toegankelijk voor alle kinderen. We bieden een passende vorm van opvang aan waarbij het welbevinden en de individuele behoefte van het kind voorop staan.
Hierbij wordt in acht genomen of opvang ook haalbaar is vanuit wettelijke kaders als er sprake is van fysieke beperkingen en/of extra medische hulp.

Extra pedagogische aandacht kan ook wenselijk zijn als kinderen iets bijzonders meemaken, waardoor we voor korte duur extra aandacht geven. Denk aan:
* geboorte broertje of zusje
* overlijden van een gezinslid of andere dierbaren
* bijten
* ontwikkelingsachterstand, ziekte of beperking
* time-out
* pesten
* extra drukke kinderen
* vermoeden kindermishandeling

We bespreken bovenstaande situaties hierna kort. Aan de onderwerpen pesten, de omgang met drukke kinderen en vermoeden kindermishandeling besteden we extra aandacht.

Geboorte broertje of zusje

De pedagogisch medewerksters van de groep bespreken op de groep dat er een baby op komst is en welk kind een broertje of zusje krijgt. Wanneer de baby geboren is vertellen ze er ook over in de groep en wordt er eventueel een verhaaltje over dit onderwerp voorgelezen. Het kindje maakt samen met de pedagogisch medewerker een knutselwerkje voor de nieuwe baby en mag dit aan zijn ouders geven. Het kindje mag op de groep trakteren en krijgt een muts of andere vorm van versiering dat hij of zij grote broer of zus is geworden. Ook worden ouders in de gelegenheid gesteld met het nieuwe broertje of zusje de kring te bezoeken en het kindje voor te stellen aan de andere kinderen. We zingen dan een paar liedjes voor het nieuwe broertje en zusje en zowel het kind als de ouders worden op deze manier even in het zonnetje gezet.

Overlijden van een gezinslid

Ouders lichten de pedagogisch medewerker en/of de leidinggevende in. De pedagogisch medewerker of leidinggevende vangt ouder en kind op ’s morgens. Met de ouders wordt besproken of ze willen dat er aandacht aan besteed wordt. Het kindje wordt extra in de gaten gehouden door de pedagogisch medewerkers en krijgt de extra zorg die het nodig heeft op dat moment. Er kan gekozen worden om er over te praten met het kind alleen of met de groep als het kind zelf dingen ventileert daarover naar andere kinderen.

Per keer zal gekeken worden naar hoe kinderen die dit meemaken zich verhouden naar de pedagogisch medewerkers en de kinderen waar hij of zij gewend is mee te spelen.
Er kan gekozen worden een verhaaltje voor te lezen alleen aan het kindje of in de groep.
De pedagogisch medewerker kan de kinderen hierdoor leren dat dit kan gebeuren en hoe je ermee om kan gaan.

Kinderen zijn zeer verschillend hierin en de pedagogisch medewerkers zullen als er sprake is van een overlijden zeer zorgvuldig te werk gaan in de benadering van het onderwerp.

Soms zien we in het spel terug dat kinderen dood spelen. Dit is een moment waarop pedagogisch medewerkers goed inhaken in de beleving. Ze kunnen subtiel vragen stellen aan de kinderen en het bespreekbaar maken.

Bij een overlijden van een gezinslid of dierbare zal de ouders gevraagd worden wat wij als bedrijf voor ze kunnen betekenen. Er is begrip voor de situatie en indien nodig wordt er extra opvang aangeboden.

Bijten

Het is bekend dat baby's vooral oraal zijn ingesteld en daarom aan alles sabbelen en happen. Hun mond is nu eenmaal een belangrijk instrument om te ontdekken hoe iets voelt. Een twee-, drie- of vierjarige bijten meestal uit frustratie of boosheid, maar dat hoeft niet altijd. Jonge kinderen reageren vooral lichamelijk op deze onlustgevoelens, simpelweg omdat ze nog onvoldoende taal tot hun beschikking hebben om zich in woorden te kunnen uitdrukken. Meestal verdwijnt dit gedrag dan ook vanzelf als een peuter of kleuter zich goed genoeg met woorden kan uitdrukken.

Daarnaast speelt temperament een belangrijke rol; de ene peuter maakt wel gebruik van bijt-, schop- en slatechnieken, het andere kind doet dat niet. Bij sommige kinderen slaat boosheid juist naar binnen; ze trekken zich terug of worden stil. Ook blijken er duidelijk verschillen te zijn in hoe het ene kind reageert op het stellen van grenzen. Tenslotte spelen er soms ook (tijdelijk) omgevingsfactoren mee, zoals de komst van een broertje of zusje.

Kinderen leren wat goed of fout is vooral van hun ouders, verzorgers en oudere broertjes of zusjes. Het goede voorbeeld geven is dus belangrijk, want een kind kopieert de normen en waarden die je als ouder in de praktijk brengt. Dit is een langdurig leerproces, waarbij een peuter langzaam leert welk gedrag wel en niet onder de noemer 'goed' valt.

Hoe reageert onze pedagogisch medewerker wanneer een kind bijt?
* Zeg niet dat een kind stout is, maar benoem zijn/haar gedrag en wat je er vervelend aan vindt.
* Vertel aan het kind wat je niet wilt (bijten) en waarom je dat niet wilt, Probeer direct te zorgen voor afleiding.
* Maak je niet te druk voor wie de schuldige is wanneer kinderen elkaar in de haren vliegen, maar maak wel duidelijk dat je niet wilt dat ze elkaar pijn doen.
* Corrigeer het kind als hij/zij iets doet wat je niet wilt, maar voorkom dat jezelf agressief gedrag laat zien. Terugbijten is uit den boze, omdat je dan zelf ook agressief gedrag laat zien.
* Waarschuw het kind een of twee keer. Luister hij/ zij niet, geef hem/haar dan een time-out. Dat wil zeggen dat je hem/haar optilt en uit de situatie haalt. Zet hem/haar een minuut of drie (kort moment) apart, zodat hij/zij even geen aandacht krijgt. Ga daarna naar hem/haar toe en maak het weer goed
* Geef het ongewenste gedrag niet te veel aandacht en blijf rustig.

Dit alles betekent niet dat we toelaten dat kinderen elkaar bijten. We grijpen in en proberen de situatie voor beide partijen in goede banen te leiden.

Ontwikkelingsachterstand, ziekte of beperking, kinderen met een rugzakje

Onze opvang is toegankelijk voor alle kinderen. We bieden ieder kind een passende vorm van opvang aan, waarbij het welbevinden en de individuele behoefte en mogelijkheden van het kind voorop staan.

Poespas staat in principe open voor alle kinderen, ook kinderen met een beperking, achterstand of ziekte. Bij aanmelding van het kind wordt in samenspraak met ouders een zorgvuldige afweging gemaakt of plaatsing van het kind haalbaar is en de wettelijke kaders niet overschrijdt. Voorwaarde is dat onze medewerkers de gewenste ondersteuning kunnen bieden en dat het geen nadelige gevolgen heeft voor de groep.

Om zowel kind, ouder en medewerker zo goed mogelijk te ondersteunen, zal er om de 3 maanden een evaluatie plaats vinden met de ouder, pedagogisch medewerker van de groep en de leidinggevende. De leidinggevende koppelt dit terug naar de kwaliteitsmanager. Is er behoefte vanuit de ouder zal de kwaliteitsmanager aanwezig zijn bij de evaluatie.

Voor ondersteunende zorg kan er in overleg met de ouders en instanties naar een orthopedagoog, gedragstherapeut, kinderpsycholoog of verpleegkundige gezocht worden voor passende ondersteuning.

Time-out

Als eerste mag een time-out nooit gebruikt worden als straf, maar enkel om een kind even te laten nadenken over zijn of haar gedrag. Dit wordt per kind individueel bekeken, hoe hier het beste mee om te gaan. Als het gedrag van een kind niet correct is, spreken we het kind daar op ooghoogte op aan. Vervolgens vertellen we het kind dat dit de eerste waarschuwing is en ook waarom we het kind een waarschuwing geven.

Wanneer het kind na een eerste waarschuwing weer in zijn oude gedrag vervalt, krijgt het nog een tweede waarschuwing; hierbij geven we ook op duidelijke ooghoogte aan dat wanneer dit gedrag zich nogmaals herhaalt het een time out krijgt om na te denken over wat het gedaan heeft. Is een time-out nodig dan vertellen we het kind duidelijk op ooghoogte waarom het kind een time out krijgt.

Voor de time-out zoekt de medewerker een veilige en rustige plek voor het kind. Dit kan een stoeltje zijn, maar ook een plekje op de grond waar geen andere uitdaging aanwezig is. Het kind zit er om even na te denken. Hoelang het kind een time-out krijgt is afhankelijk van de leeftijd.
Bij 1,5 jaar 1 minuut, 2 jaar: 2 minuten, 3 jaar: 3 minuten enz. Een time-out gebruiken we pas vanaf 1,5 jaar. Tot slot vertellen we de kinderen ook duidelijk dat het moet blijven zitten, totdat wij het van de time-out plek komen halen.

Wanneer de minuut of minuten voorbij is/zijn, rond de pedagogisch medewerker die het kind een time-out heeft gegeven, het proces ook af met het kind. We herhalen waarom hij/zij een time-out heeft gekregen. Leg het kind duidelijk uit wat niet mag, maar vooral wat we graag willen zien/wat wel mag.

Positief benaderen werkt altijd beter en motiverend. Op de peutergroep informeren we bij het kind of het zelf kan reproduceren wat er mis is gegaan en hoe we het de volgende keer anders kunnen aanpakken, Daarna zullen de pedagogisch medewerker en het kind gezamenlijk ‘sorry’ zeggen als dit nodig is. Dan mag het weer gaan spelen.

Het is belangrijk dat een time-out consequent gebruikt wordt. Alle pedagogisch medewerksters behoren van deze procedure op de hoogte te zijn, ook invallers en stagiaires.

Ons uitgangspunt is een kind altijd eerst te waarschuwen, als blijkt dat een of meerdere waarschuwingen niet werken, is het goed om een kind even uit zijn (spel)gedrag/situatie te halen.

2.9 Pedagogisch klimaat en opvoedingsdoelen

Sensitieve responsiviteit

Pedagogische medewerkers zijn gevoelig voor wat het kind bezighoudt. Ze nemen signalen van het kind waar en reageren hierop. Ze laten merken dat ze het kind zien en waarderen. Dat ze rekening houden met het kind en helpen als dat nodig is.

Respect voor de autonomie van het kind

Een kind is vanaf de geboorte competent en uniek en gericht op sociale contacten en relaties. Ieder kind heeft een eigen temperament en laat op eigen wijze zijn behoefte aan autonomie blijken. Een kind is ook afhankelijk van de volwassene met betrekking tot zijn of haar basisbehoeften. Naar mate het kind ouder wordt, treedt er een verschuiving op van afhankelijkheid naar autonomie.

Wanneer heb je respect voor autonomie?
* als je het kind de ruimte geeft om zoveel mogelijk zelf te doen en te ontdekken.
* als je de inbreng van het kind positief waardeert.
* als je met het kind praat, in plaats van tegen een kind- of over zijn hoofd heen.
* als je kinderen voorbereidt op wat komen gaat

Baby's (kinderen van 0-1 jaar) zijn geheel afhankelijk van de zorg van volwassenen. Juist daarom geven onze pedagogisch medewerkers het kind veel ruimte voor autonomie en volgen ze de initiatieven van het kind. We pakken bijvoorbeeld een baby niet zomaar op uit zijn bedje maar maken eerst oogcontact, praten en vertellen wat er gaat gebeuren. Hierdoor krijgt de baby op zijn niveau controle over de situatie. Dis is een basis voor verdere positieve ervaringen. Zo kan er wederkerige communicatie ontstaan tussen baby en pedagogisch medewerker en een balans tussen afhankelijkheid die past bij baby's.

Dreumesen (kinderen van 1-2 jaar) willen veel zelf doen en zijn tegelijkertijd nog sterk emotioneel afhankelijk van de pedagogisch medewerkers. Pedagogisch medewerkers lossen dit emotionele conflict op door bijvoorbeeld de dreumesen vrij te laten spelen en zelf beschikbaar te blijven via oogcontact. Door even naar de pedagogisch medewerker te kijken (ziet ze me, is alles veilig?) kan de dreumes zijn of haar behoefte aan afhankelijkheid bevredigen en verder spelen en ontdekken.

Peuters (kinderen van 3-4 jaar) kunnen enige tijd zelfstandig spelen. Als ze de pedagogisch medewerker nodig hebben, zoeken ze vaak zelf contact. Maar peuters ontdekken een nieuwe vorm van onafhankelijkheid van andere kinderen. Ze ontdekken dat andere kinderen niet met je willen spelen als je geen rekening met hen houdt. Dat je moet proberen anderen ter wille te zijn, dat soms de wet van de sterkste geldt. Soms hebben ze hulp nodig van de pedagogisch medewerker bij het leren samenspelen met andere kinderen.

Manieren om autonomie van het kind te respecteren
** Pas het (dag)programma aan en de dagelijkse routine.* Stem minimaal eens per dagdeel of dag activiteiten aan op de voorkeuren van de kinderen
** Geef de gelegenheid zelf problemen op te lossen.*

Pedagogisch medewerkers laten hun betrokkenheid zien bij de kinderen, maar nemen niet alles uit handen. Ze observeren en wachten af hoe kinderen zelf problemen op lossen, in plaats van direct in te grijpen. Ook met allerlei praktische dingen, zoals speelgoed pakken aan- en uit kleden zijn ze gericht op zelfstandigheid.

** Laat zelf keuzes en plannen maken*
Onze pedagogische medewerkers leggen duidelijke keuzes voor aan het kind. Bijvoorbeeld kiezen uit twee activiteiten, wil je dit of wil je dat? We leggen niet te veel keuzemogelijkheden voor, om het voor deze jonge kinderen overzichtelijk te houden.

* Volg het kind en geef het de leiding
Tijdens gesprekjes met kinderen waken onze pedagogische medewerkers ervoor niet zelf in te vullen wat het kind denkt of voelt. Ze stellen vragen aan het kind, wachten rustig op een antwoord en laten zich door het kind leiden.

* Geef de gelegenheid om te helpen of bij te dragen aan de groep
Kinderen voelen zich groot en sterk als ze andere kunnen helpen. Ze hebben recht om op hun eigen manier bij te dragen aan het geheel. De meeste kinderen vertonen spontaan hulpgedrag. Ze willen ook pedagogisch medewerkers helpen met dingen als opruimen, tafeldekken en spullen zoeken.

Luisteren naar kinderen

Praten, uitleggen en luisteren

Taal is vanaf het allereerste begin een belangrijk communicatiemiddel. Baby's reageren op stemgeluid en al jong gaan kinderen snappen wat wordt bedoeld. Kinderen begrijpen meer dan ze zelf al kunnen zeggen. Door communicatie met taal leren de kinderen hun wereld beter te begrijpen. Zowel de wereld om hen heen (de mensen, dieren, planten en dingen), als hun binnenwereld (hun gedachten, wensen en gevoelens).

Door te communiceren met taal help je jonge kinderen om zichzelf en anderen beter te begrijpen. Denk bijvoorbeeld aan:

* Verwoorden wat er feitelijk gebeurt

Onze pedagogische medewerkers begeleiden met taal die feitelijk aangeeft wat er gebeurt. 'Kijk mama gaat weg, zij gaat naar haar werk'. De taal ondersteunt wat het kind ziet en vice versa. Onze pedagogisch medewerkers begeleiden alles wat zij doen en zien met taal. Ze geven daarbij de kinderen steeds de gelegenheid om te reageren en geven het kind hiermee de ruimte.

* Verwoorden wat je gaat doen

Vooral bij baby's is het belangrijk dat ze de tijd krijgen om te snappen wat de pedagogisch medewerker bedoelt. Daarom zeggen onze pedagogisch medewerkers altijd eerst wat ze gaan doen, kijken naar de reactie van het kind en handelen dan pas. Uitleggen van hoe en waarom is voor alle kinderen heel belangrijk. Ook als kinderen niet alles snappen, gaan ze toch beseffen dat alles een oorzaak of reden heeft en dat ze die kunnen leren kennen.

* Kijken en verwoorden vanuit het perspectief van het kind

Als kinderen spelen, is het heel belangrijk dat de pedagogisch medewerkers eerst goed observeren waar de belangstelling van het kind ligt. Als we zien waarmee kinderen bezig zijn, kunnen we erop inspelen en het spel verrijken.

* Gevoelens van de kinderen verwoorden

Onze pedagogisch medewerkers vergroten het inzicht van het kind in zichzelf en andere kinderen door gevoelens te verwoorden en uit te leggen.

* verhalen vertellen en voorlezen

Verhalen helpen kinderen om samen te praten over belangrijke ervaringen. Over alles wat jonge kinderen interesseert. Op de peutergroep wordt er gedurende kringmomenten extra gelegenheid geboden kinderen zelf verhalen te laten vertellen en verhalen naar elkaar te vertellen.

Grenzen stellen reguleren

Jonge kinderen hebben duidelijke grenzen nodig. Wat mag wel en wat mag niet? Kinderen weten dan dat ze zich binnen die grenzen vrij mogen bewegen. Kinderen kunnen zichzelf nog niet reguleren of sturen. Als ze bijvoorbeeld iets zien wat hun aandacht trekt, dan willen ze het pakken. Ook als een ander kind er mee speelt. Ze kunnen hun eigen gedrag nog slecht stoppen. Een ander pijn doen of iets stuk maken, keuren we niet goed. In eerste instantie kijken onze pedagogische medewerkers of kinderen conflicten zelf kunnen oplossen, zonder dat het recht van de sterkte geldt. Soms blijft een kind doorgaan met ongewenst gedrag.

Om te laten merken dat de grens bereikt is, praten we met het kind en het zetten het indien nodig even op een stoeltje, een bank of even aan tafel. Het kind krijgt rustig de tijd hierover na te denken, waarna we het conflict uitpraten. We keuren het gedrag af en niet het kind.

Kinderen hebben het nodig dat een pedagogisch medewerker ‘nee’ zegt en hun aandacht positief op iets anders richt. Regels en grenzen zijn een middel om een kind veiligheid en duidelijkheid te bieden en daarmee ook een stukje rust. We gaan uit van een positieve benadering. Onze pedagogische medewerkers reguleren het gedrag van het kind door ‘nee’ te zeggen, alternatieven aan te bieden, rituelen te gebruiken, te vertellen wat het kind wel moet doen, af te leiden en te troosten.

Dan neemt het kind stukjes van het gedrag van de pedagogisch medewerker over. Het kind verinnerlijkt de gedragsregels. Een aantal regels, gewoonten en rituelen worden automatisme.

Rituelen

Rituelen zijn een belangrijk middel om de wereld voor jonge kinderen voorspelbaar te maken en om een wij-gevoel te creëren. Maar ze zijn ook een krachtig middel voor emotie- en gedragsregulatie. Zo zingen we bijvoorbeeld liedjes die aankondigen dat het tijd is voor fruit of lunch. Kinderen die beginnen met zindelijk worden en meegaan met de wc-rondes krijgen een sticker op hun eigen stickervel.

Een goed dagprogramma reguleert het gedrag van kinderen op een positieve manier. Zo zijn er vaste momenten voor bijvoorbeeld de maaltijden en de tussendoortjes, handen wassen, gezichtjes poetsen, wc-momenten, verschoonmomenten, slaap-/rusttijden en activiteiten. Bij de baby’s kijken we in overleg met de ouders naar hun behoeften. Naast het dagprogramma proberen we daar zoveel mogelijk op aan te sluiten. Als het kind ouder wordt, loopt het vanzelf mee met het dagprogramma.

Positieve relatie tussen de kinderen ondersteunen

Onze pedagogische medewerkers helpen de kinderen om zich veilig te voelen bij elkaar en om positieve relaties op te bouwen. Belangrijkste doel- en competentiegebieden bij samenspelen en samenleven zijn:

* Kijk, ik mag er zijn (emotionele competenties)

Kinderen kennen elkaar, begroeten elkaar en kennen de namen van de andere kinderen. Horen erbij en durven initiatieven te nemen. Ze ontwikkelen een positief zelfbeeld. Ze kunnen hun emoties uiten en duidelijk maken wat ze willen. Ze leren dat ze een stem hebben in de groep en dat er naar hen wordt geluisterd.

* Kijk, we kunnen het samen (sociale competenties)

Kinderen leren samen te spelen, rekening met elkaar te houden en conflicten op te lossen. Samen plezier en grapjes te maken. Ze ontwikkelen vriendschappen en voorkeuren voor bepaalde kinderen. Ze krijgen inzicht in sociale gevolgen van hun handelen. Ze snappen de consequenties en leren daarmee rekening te houden.

* Kijk, ik ben een lief, goed kind (morele competities)

Ze leren om anderen te helpen en een bijdrage te leveren in de groep. Ze kennen morele basisregels als “elkaar geen pijn doen’ en weten deze regels toe te passen. Ze doen mee aan feesten en vieringen. Ze hebben houvast aan gewoontes en rituelen, bijvoorbeeld het afscheid nemen, rond het eten of het goedmaken na een ruzie.

‘Ik ben okay, jij bent okay, wij zijn samen okay’

2.10 Pesten: preventie

Pedagogisch medewerkers passen afspraken en omgangsregels toe in concreet gedrag. Op deze wijze wordt kennis omgezet in de vaardigheid met elkaar om gaan. Het voorkomen van pesten is een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Pedagogisch medewerkers zijn in staat pesten te signaleren. Zij nemen hierin duidelijk een stelling.

De manier waarop we omgaan met (on) gewenst gedrag: signaleren, belonen en bespreken. De manier waarop we ouders en kinderen kennis laten maken met deze aanpak, wordt tijdens een persoonlijk gesprek behandeld. Dit kan tevens een onderdeel zijn van de oudergesprekken. Wanneer het nodig is dat er een gesprek plaatsvindt met een pedagoog of psycholoog, gaat dit in overleg met de ouders.

10 gouden regels

Hoe gaan we met elkaar om bij Poespas. Dat leggen we vast in 10 gouden regels:
1 * je beoordeelt anderen niet op hun uiterlijk.
2 * je sluit een ander kind niet buiten.
3 * je komt niet zonder toestemming aan de spullen van een ander kind.
4 * je scheldt een kind niet uit en verzint geen bijnamen.
5 * je lacht een ander kind niet uit.
6 * je bedreigt elkaar niet en je doet elkaar geen pijn.
7 * je accepteert een ander kind zoals hij of zij is.
8 * je bemoeit je niet met een ruzie door zomaar partij te kiezen.
9 * als je samen ruzie hebt, praat je het eerst uit, lukt dit niet dan vraag je hulp aan de pedagogisch medewerkers.
10*Als je ziet of merkt dat een kind wordt gepest, vertel je dit aan de pedagogisch medewerker.

Pestgedrag herkennen en voorkomen

Signalen
* Altijd een bijnaam, nooit een eigen naam noemen.
* Zogenaamd leuke opmerkingen maken over een groepsgenoot die in de kern niet leuk zijn.
* Een groepsgenoot voortdurend ergens de schuld van geven.
* Beledigen.
* Opmerkingen maken over huidskleur, kleding, haardracht en/of andere uiterlijke kenmerken, zoals beugel of bril.
* Persoonlijke eigendommen kapot maken.
* Isoleren, buitensluiten.
* Slaan of schoppen.
* Schelden en schreeuwen.

Kenmerken

* Bewust iemand kleineren of kwetsen.
* Het gebeurt herhaaldelijk, systematisch en langdurig (het stopt niet vanzelf).
* Een ongelijke strijd, de pester ligt altijd ‘boven’.
* De pester heeft geen positieve bedoelingen: hij/zij wil pijn doen, vernielen of kwetsen.
* Pesten gebeurt meestal door een groep (pester, meeloper en supporters).
* Een vaste structuur.
* De pesters zijn meestal dezelfde, evenals de slachtoffers.

Gevolgen

* De gevolgen kunnen (zowel lichamelijk als geestelijk) pijnlijk en ingewikkeld zijn en ook heel lang naslepen.

* Het is niet makkelijk om tot betere relaties te komen.
* Het herstel verloopt moeizaam.
* Isolement en grote eenzaamheid bij het gekwetste kind, maar ook bij de pester en meelopers.
*De groep lijdt onder een dreigend en onveilig klimaat.
* Iedereen is angstig en wantrouwt elkaar, is weinig open of spontaan en telt weinig of geen echte vrienden binnen de groep.

Curatieve aanpak als er toch wordt gepest

Pesten gebeurt meestal stiekem en buiten het gezichtsveld van de pedagogisch medewerkers. Het is belangrijk dat het aan de pedagogisch medewerker wordt gemeld door ouders, groepsgenoten of andere betrokkene. Als het pestgedrag zichtbaar is, of door onderzoek (bij vermoeden of horen van anderen) wordt bevestigd, wordt er vanaf het begin aantekeningen gemaakt in het kind dossier van alle betrokkenen. (Map kind volgsysteem).

De gepeste ondersteuning geven

* De gepeste serieus nemen en aangeven dat je actie gaat ondernemen.
* Medeleven tonen, luisteren en vragen: door wie en hoe er wordt gepest.
* Nagaan hoe het kind zelf reageert, wat doet hij/zij voor, tijdens en na het pesten.
* Indien nodig laten we het kind zien hoe het soms ook anders kan reageren.
* Nagaan welke oplossing het kind zelf wil.
* De sterke kanten van het kind benadrukken.
* Stelling nemen t.a.v. het pesten: het gedrag afkeuren.

De pester stoppen

* In gesprek aangeven dat je het gedrag afkeurt, zoeken naar reden van het pesten.
* Laten inzien wat het effect van zijn/haar gedag is voor de gepeste.
* Excuses laten aanbieden.
* Aangeven dat de pester zich moet houden aan de afspraken en omgangsregels.
* Eventuele sancties bespreken.
* Afspraken maken over gedragsveranderingen.
* Naleving van deze afspraken: goed bespreekbaar maken en houden.
* De pester helpen ander soort gedrag te laten zien, positief gedrag waarderen.
* De pester helper problemen op te lossen.

Meelopers aanspreken

De meeloper is een passieve pester en medeplichtig. Blijft op afstand en doet niets om het pesten te stoppen. Hij/zij neemt het niet op voor het slachtoffer en lacht mee met de pester vooral ook omdat hij/zij bang is zelf gepest te worden.
* Bespreken in de groep en stimuleren dat de kinderen zelf hun standpunt bepalen.
* Bespreken dat meedoen veelal leidt tot verergering van het probleem.
* Laten inzien wat het effect is voor de gepeste.
* Aangeven dat pestgedrag geen klikken is, je vraagt alleen hulp bij zaken die jezelf niet (meer) kunt oplossen.
* Attenderen op de gedrags- en omgangsregels.

Dossier aanleggen

De pedagogische medewerker maakt een verslag in het kind dossier over de betreffende situatie en de gevolgde aanpak. Ouders/verzorgers van de gepeste en de pester worden op de hoogte gebracht van de feiten.

Wanner het pesten door blijft gaan

Wanneer het pesten doorgaat, gaan we activiteiten ondernemen waarin alle vijf betrokkenen (gepeste, pester, meelopers, pedagogisch medewerkers en ouders) aandacht krijgen. Het zogenoemde vijfsporenbeleid.

Hulp aan het gepeste kind

Adviezen: probeer bespreekbaar te maken waarom het kind gepest wordt; gesprekken met ouders eventueel samen met de leidinggevende en/of pedagoog/psycholoog; plan van aanpak maken.

Aanpak van het gedrag van de pester

* Straffend gesprek voeren, omdat hij of zij geen veiligheid heeft geboden en ondanks de verzoeken/verboden toch met het pesten is doorgegaan.
* Gesprekken met de ouders en met de pedagogisch medewerker, eventueel samen met de leidinggevende en/of met pedagoog/psycholoog. Ouders kunnen het gedrag van hun kind niet ontkennen. Gegevens liggen vast in het kind dossier (map kindvolgsysteem).

* Probleemoplossend gesprek voeren door pedagogisch medewerker eventueel samen met leidinggevende en/of met pedagoog/psycholoog. Onderzoeken wat de reden van het pest gedrag kan zijn: (weinig aandacht ouders, ouders corrigeren zelf gedrag niet, zelf gepest zijn, reacties op bepaalde smaak-, geur- en kleurstoffen, slecht voorbeeld van ouders of andere volwassenen; blootstelling aan geweld via TV of computerspelletjes). Als de oorzaak enigszins duidelijk is, kan de pedagogisch medewerker proberen de gevoeligheid van de pester voor wat hij met het gepeste kind uithaalt te vergroten.

* Plan van aanpak maken, aangeven wat er van de pester wordt verwacht en wat er zal gebeuren als hij of zij niet stopt. Deze afspraken worden schriftelijk vastgelegd. Deze worden ondertekend door het kind, zijn of haar ouders/verzorgers, de PM’er en de VM’er.

Aanpak van de meelopers

* Maken van duidelijke afspraken via gesprekken.
* Gemaakte afspraken worden na een van tevoren vastgestelde termijn gecontroleerd.
* Er wordt contact opgenomen met de ouders/verzorgers van deze kinderen.
* Nauwkeurige verslaglegging.

Pedagogisch medewerkers

* Gemaakte afspraken worden aan de medewerkers doorgegeven
* Tijdens de maandelijkse werkoverleggen vindt collectieve controle op de gemaakte afspraken plaats (afspraken worden geëvalueerd en waar nodig bijgesteld).
* De pedagogisch medewerker moet informatie hebben over achtergrond, signalen, gevolgen, oorzaken en aanpak.

Ouders

* Worden goed geïnformeerd en betrokken bij verdere activiteiten om het pesten te stoppen.

2.11 Omgaan met drukke kinderen

Zorgen voor een goede voorbereiding

Pedagogisch medewerkers dragen zorg voor een goede voorbereiding. We zorgen dat we naast de structurele kringen, beginnen met een plan: wat gaan we doen? We bespreken de kinderen die meer aandacht eisen. Geven we een consequentie aan een kind, dan melden collega's dit aan elkaar. We zorgen ervoor dat we hier altijd samen achter staan. Dit geeft duidelijk aan een kind.

Gewenst gedrag verduidelijken

We belonen kinderen met gerichte complimenten. Kortom we benoemen wat er goed gaat, zodat het kind dit gedrag of deze activiteit vaker zal laten zien. Als een kind dat normaal snel boos wordt in een situatie ineens op een gewenste manier omgaat met emoties, is het belangrijk om dit positief te benoemen. Reageert hij of zo op een niet-gewenste manier, dan benoemen we zijn/haar emotie en helpen hem/haar een manier te vinden om zich beter te uiten.

Zorgen voor structuur en duidelijkheid

Gezelligheid, leuke onverwachte dingen doen en lol hebben zijn van groot belang, maar er moet op de groep wel een basis zijn van structuur en duidelijkheid. De kinderen moeten weten wat er van hen verwacht wordt en wat niet.

Omgaan met storend gedrag

* Allereerst zorgen we dat we de aandacht krijgen van het kind. We lopen naar hem of haar toe en brengen onszelf op ooghoogte.
* We zorgen ervoor dat we een rustige stem houden. Soms werkt fluisteren nog beter.
* Geef aan met welk gedrag een kind op moet houden en geef ook aan welk gedrag je dan wel of niet verwacht te zien.
* We vertellen ook wat de consequentie is wanneer het storende gedrag zich nogmaals voordoet. Komt het weer voor? Dan houden we ons aan die consequentie die is gesteld.
* Is een kind heel erg boos? Dan gaan wij niet in discussie. Als kinderen zo in hun emotie zitten komt er meestal niet veel binnen. Hij of zij kan dan even (apart) gaan kalmeren. Daarna kunnen wij met hem of haar praten over wat er is gebeurd.

Werken aan sociale vaardigheden

Met het kind bespreken we bijvoorbeeld wat belangrijk is als iemand aan het woord is: elkaar aankijken, niet door elkaar heen praten, luisteren enz. Of wat je kunt doen als iemand niet wil dat de ander meespeelt: vragen om een reden, voorstellen om samen een ander spel te gaan doen, iemand anders zoeken om mee te spelen enz.

We oefenen met het geven van complimenten aan elkaar. Dit doen we ook tijdens het buitenspelen. We vragen bijvoorbeeld of de kinderen tijdens het buitenspelen willen opletten wat anderen goed doen. Als ze weer binnen zijn bespreken we dit. Met teamspellen (zoals voetbal) is dit een goede manier om aan samenwerking te werken.

Ook oefenen we samen met het zeggen van 'sorry': kijk de ander aan, noem zijn naam en zeg 'sorry'. Als het per ongeluk ging, zeg je dat erbij. Bedenk een oplossing om het weer goed te maken.

Ieder kind is uniek

Tijdens ons werk als PM'er bouwen we een band op met de kinderen. We gebruiken hierbij humor en doen verschillende activiteiten met de kinderen. Ieder kind is uniek, dus we zorgen dat we regelmatig met alle kinderen apart kletsen: 'Hoe heeft hij of zij het op de kinderopvang'? En: 'Wat zou hij of zij graag willen doen'?

We beseffen: drukke of anderszins uitdagende kinderen zijn dit soms (of vaak) niet voor niets. Daarom onderzoeken we samen hoe de dag was, hoe het thuis gaat enz. We bekijken bovendien ook wanneer het wel goed gaat. Wat is er op het moment anders dan op de momenten dat het minder goed gaat. Wat gebeurt er vlak voordat het 'misgaat'? Kunnen we daar iets aan veranderen een volgende keer?

De ouders niet vergeten

Ouders kunnen de beste tips of ideeën hebben over druk of moeilijk gedrag van hun kind. We proberen dus altijd te zorgen voor een goede terugkoppeling, zowel op goede als op moeilijkere dagen.

2.12 Opvallend en/of afwijkend gedrag

Eens in de zoveel tijd maken we ons zorgen om een kind, maar we kunnen de vinger er niet goed op leggen: wat is er echt aan de hand? Hoe gaan we als kinderopvang om met zo'n situatie? Welke maatregelen worden er genomen? In dit hoofdstuk lichten we dit toe.

Wanneer vertonen kinderen afwijkend gedrag?

Een kind dat:
* komt niet goed mee in de groep.
* eet niet goed.
* kan zich niet goed verwoorden.
* huilt onnodig veel.

Bovenstaande geldt niet als er sprake is van een korte tijdspanne. Soms zitten kinderen even niet goed in hun vel, zijn ze net ziek geweest of gaat het even niet zo goed. Deze bevindingen worden in de dag overdracht of het overdracht schriftje naar de ouders gemeld of besproken.

Vertrouwensinspecteur

Door het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid is er een vertrouwensinspecteur aangesteld. De inspecteur is zowel door ouders, werknemers als het managementteam bereikbaar via 0900-111 311. Hij/zij kan je adviseren over de verder te ondernemen stappen bij het vermoeden.

Ongewenste omgang

Aanvullend op dit beleid en ter voorkoming van (het vermoeden van) kindermishandeling door ouder of medewerker kent Poespas een klachtenprocedure voor ongewenste omgangsvormen (zie ons personeelsbeleidsplan). Dit met als doel alles bespreekbaar te maken en zo signalen eerder te herkennen. Opvraagbaar via info@kinderopvangvelp.nl

2.13 Meldcode

Meldcode huislijk geweld en kindermishandeling uitgebracht door Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Op deze pagina vindt u de meldcode die wij als organisatie hanteren.

Figuur 1: **Stappenplan verbeterde meldcode**

Aanvullende informatie vindt u door te klikken op de onderstaande link:
[Protocol-kindermishandeling-en-grensoverschrijdend-gedrag-voor-de-kinderopvang.docx-3.pdf (kinderopvangvelp.nl)]

2.14 Seksuele ontwikkeling

Leeftijd 2 tot 12 jaar
Tussen het tweede en vierde jaar ontwikkelt het kind zijn identiteit. Het kind ontdekt dat het een persoon is, anders dan alle andere personen en noemt zichzelf vaker ík'. Het wordt zich bewust van zichzelf en het eigen lichaam. Ook kan het kind erg nieuwsgierig zijn naar andere blote lichamen. In het begin zal het ongegeneerd kijken naar het lichaam van andere kinderen en volwassenen, bijvoorbeeld door bij een ander kind de broek naar beneden te trekken of het hemd omhoog te doen. Als kinderen merken dat grote mensen dat niet goed vinden, gaan zij dit verpakken in spelletjes, zoals vader-en-moedertje, doktertje of baby'tje krijgen.

Tussen het tweede en vierde jaar ontwikkelt zich ook de sekse-identiteit. Dat betekent dat een kind weet of het een jongetje of meisje is. Zodra het kind zich daar bewust van is, zal het zich vaak gaan gedragen als een jongetje of een meisje. Tot slot bereikt een kind op deze leeftijd ook een mijlpaal in de taalontwikkeling. Het gaat veel 'waarom-vragen' stellen. Ook dan kan het veel vieze woorden gaan zeggen. Zeker als volwassenen daar boos of ongemakkelijk op reageren, is dit een leuk spelletje.

3 tot 4 jaar
Vanaf het derde jaar kan een kind regels en sociale normen leren. Ouders kunnen hun kind leren dat er situaties zijn waarin het vastpakken van de eigen geslachtsdelen wel of niet gepast is, zonder het kind of het gedrag af te keuren.

Voorbeelden van activiteiten

* Vader-en moedertje: rollenspel met ook knuffelen en eventueel een kus op initiatie van het kind.
* Doktertje: het lichaam onderzoeken.
* Tijdens het verschoon-/plasmoment elkaars lichaam bekijken op initiatief van de kinderen.
* Boeken over en/of prenten van het menselijk lichaam bekijken, inwendig als slokdarm, maag, spieren enz. of uitwendig als billen, buik, benen en huid etc.

Seksuele ontwikkeling van kinderen in de basisschoolleeftijd

Leeftijd	Kenmerkende behoeften	Kenmerkend gedrag
Kleuters 4-6 jaar	*Behoefte aan aanraken en bekijken van het eigen lichaam en dat van leeftijdsgenootjes. *Behoefte aan spannende spelletjes en spelen in verborgen hoekjes. *Informatie over voortplanting	Voldoen aan deze behoefte in spel: doktertje spelen, vader en moedertje spelen. Vaak buiten het zicht van volwassenen omdat ze het signaal hebben gekregen dat dit soort spelletjes niet passen in de sociale code van de school.
Kinderen 6-8 jaar (seksueel latente periode)	*Verliefdheid gaat een rol spelen, zonder dat daar seksuele gevoelens aan gekoppeld worden. *Spelletje met kinderen van het eigen geslacht hebben een ander karakter dan met kinderen van het andere geslacht.	*Minder openlijke belangstelling voor elkaars lichaam. Op deze leeftijd zijn ze duidelijk bewust van de sociale norm. *Tekeningen van geslachtsorganen Schuine moppen vertellen Rijmpjes met seksuele woorden fluisteren.
Kinderen 8-10 jaar	*Verliefdheid gekoppeld aan lichamelijk contact. *Verkenning seksuele voorkeur. Bekijken en betasten van elkaars geslachtsdelen.	*Tegen elkaar aan zitten, hand in hand lopen. *Groepsnorm gericht op heteroseksualiteit: ‘grapjes’ over homo’s. *Typisch sekse specifiek gedrag van jongens en van meisjes. *Masturbatie vooral bij jongens neemt toe, dit kan ook groepsgewijs gebeuren.
Kinderen 10-12 jaar (prepuberteit)	*Verliefdheid. *Verder ontwikkelen seksuele voorkeur. *Belangstelling voor volwassen seksualiteit. *Privacy	*Zoenen, tongzoenen, strelen. *Erotische beelden bekijken (boeken, tijdschriften, internet, tv, film) *Preutsheid.

Bron: kleine mensen grote gevoelens: kinderen en hun seksualiteit, Sanderijn van der Doef en de Rutgers Stichting, De Brink 2003.

Hoe ver mag je gaan in je rol als pedagogisch medewerker?

Zoals de introductie al aangeeft, seksuele voorlichting en opvoeding is de verantwoording van de ouders. Maar de realiteit is ook dat pedagogisch medewerkers geconfronteerd kunnen worden met vragen van kinderen of kinderen speeltjes zien, die te maken hebben met nieuwsgierigheid naar seksualiteit.

Dit protocol is speciaal geschreven voor de pedagogisch medewerkers en wordt ter informatie voorgelegd aan alle ouders met kinderen in deze leeftijd. Hoe ver gaat de rol van leidster als het gaat om seksuele opvoeding?

Pedagogisch medewerkers kunnen zich ook ongemakkelijk voelen als ze bepaalde vragen krijgen of bepaalde situaties aantreffen. Maar een leidster blijft in haar professionele rol, te allen tijde. Seksualiteit heeft ook betrekking op jezelf maar op het moment dat je in je rol als leidster werkt moet je hier professioneel en rationeel naar kijken. Pragmatisch denken is hierbij verplicht.
Het gaat om het begeleiden van de kinderen in hun onderzoek naar zichzelf en de verschillen of overeenkomsten bij andere kinderen.

Seksualiteit is niet een onderwerp waar op eigen initiatief van de leidsters over gesproken wordt. Niet omdat we het onderwerp niet willen aangaan maar juist omdat we weten dat kinderen zelf moeten komen met hun vragen. Kinderen ontwikkelen zich allemaal op hun eigen tempo, om met een groep van 8-jarigen over seksualiteit te hebben kan het ene kind in verwarring brengen, het andere schaamt zich en een derde is wel nieuwsgierig. Dit is niet de taak van de leidsters!

Pedagogisch medewerkers mogen vragen over seksualiteit te allen tijde beantwoorden als de kinderen hier zelf mee komen. Als basis worden hier dan 2 boeken geraadpleegd:

Bron: ‘ik vind jou lief’, een informerend prentenboek voor peuters en kleuters door Sanderijn van der Doef en Marian Latour & ‘Ben jij ook op mij’ van dezelfde auteurs, dit is een boek over seks voor kinderen.

We hebben gekozen voor het gebruik van deze boeken om de informatie tussen alle pedagogisch medewerkers universeel te houden. Er is geen ruimte voor eigen interpretatie op basis van opvoeding, geloofsovertuiging of misschien traumatische ervaring. Het kind staat voorop, de pedagogisch medewerker heeft op dat moment een informatieve rol. Ze zal zich niet verschuilen achter maar serieus leeftijd gericht ingaan op de specifieke vraag van het kind. De boeken worden erbij gepakt en de vraag zal beantwoord worden. Vaak verliest het kind daarna zijn interesse (immers zijn vraag is beantwoord) en zal daarna verder gaan met eigen spel of in groepsverband. De leidster zal niet verder gaan met vertellen als het kind niet aangeeft dat het hier behoefte aan heeft.

Op het moment dat een pedagogisch medewerker kinderen bezig ziet met ‘doktertje’ spelen zal zij alleen direct ingrijpen als ze ziet dat de situatie door een van de kinderen ongewenst is (nee is nee). Mocht dit niet het geval zijn zal zij het spel langzaam maar zeker stoppen door het aanbieden van een andere activiteit. Ze zal geen vragen stellen over het spel. Dit is aan de orde als de kinderen genitaal gericht zijn. Onschuldig als met de dokterstas spelen en luisteren naar de longen, dit doen kinderen het meest, behoeft geen stop of ingrijpen.

De pedagogisch medewerker houdt dan enkel op afstand het spel in de gaten. De pedagogisch medewerker zal de kinderen nooit het gevoel geven dat iets vies of stout is. Wat ook vaak voorkomt is dat kinderen elkaar hun buik willen laten zien in de leeftijd van 2 tot 4 jaar. De pedagogisch medewerker keurt dit niet af, ‘maar kan zeggen ‘mooie buik heb jij hoor’ maar doe je truitje maar weer naar beneden.

Het komt niet vaak voor, maar soms is er sprake bij jonge kinderen van rijgedrag. Rijgedrag is dat zij bepaalde gevoelens ervaren waar zij niet mee uit de voeten kunnen. Als dit gesignaleerd wordt zal de pedagogisch medewerker afleiden en een andere activiteit aan bieden. Zij zal het nooit afkeuren, het kind begrijpt immers niet wat er gebeurt. Als dit vaker voorkomt gaan we in overleg met de ouders of dit thuis ook gebeurt om zodoende goed af te stemmen hoe we het kind hierin kunnen begeleiden.

Een pedagogisch medewerker zal dus:

- Te allen tijde professioneel omgaan met vragen of situaties van kinderen die direct betrekking hebben op hun seksuele vorming.

- Als er vragen zij deze beantwoorden op basis van bovenstaande boeken om zo geen eigen interpretatie te geven die gebaseerd zijn op de eigen achtergrond of ervaring.
- Luistert naar het kind en beantwoord vragen, stelt zelf geen vragen hier omtrent of geeft niet meer uitleg dan gevraagd wordt.
- Een situatie waarin kinderen doktertje spelen en dit niet onschuldig spel is, rustig onderbreken door het aanbieden van een andere activiteit zonder dat ze dit spel veroordeeld of afdoet met iets wat niet mag.

Dit zijn mijn grenzen, het aanleren van het respect hebben voor elkaar:

De pedagogisch medewerker zal in sommige gevallen kinderen wel aan moeten geven waar grenzen liggen ten opzichte van elkaar. Elkaars gedachten, meningen maar ook het eigen lichaam respecteren is fundamenteel in elk groepsverband.

Seksuele spelletjes zijn in de meeste gevallen onschuldig en horen bij normale ontwikkeling van jonge kinderen. Maar er kan meer aan de hand zijn.

Macht/dwang

Zodra een kind gedwongen wordt (door een kind of een groepje kinderen) is er sprake van seksuele intimidatie/misbruik. Bij seksuele intimidatie speelt misbruik maken van macht. Seksuele intimidatie tussen kinderen onderling komt voor.

Misbruik in privé-situatie

Een op het oog onschuldig voorval tussen kinderen kan soms een heftige emotionele reactie tot gevolg hebben. Seksueel misbruik in de thuissituatie of in de buurt of een verleden van seksueel misbruik van de ouder of andere verzorger kan hiervan de oorzaak zijn. Zaak is om alle betrokkenen serieus te nemen. Een goede communicatie tussen de contactpersoon, eventueel de schoolleiding, als het om kinderen van dezelfde school gaat en de ouders is noodzakelijk om escalatie te voorkomen.

Pedagogisch medewerker zullen te allen tijde kinderen aangeven respect te hebben voor elkaar. Ook al is er soms sprake van een primitief tijdsbestek. Mocht een situatie uit de hand lopen of een kind zich onprettig opstellen rondom dit onderwerp naar andere kinderen of de leidster toe dan zal, na overleg met de leidinggevende, contact met de ouder gezocht worden.

3. Praktische zaken op de opvang

3.1 Plaatsingsprocedure

- Vrijblijvende kennismaking op de locatie
- Inschrijving
- Intakegesprek op locatie, of naar wens telefonische/digitale intake
- Bij ongeboren kinderen: na de bevalling locatiebezoek met de baby, informatie-uitwisseling, kennismaking met de groep waar het kind geplaats gaat worden
- 1 of 2 wenmomenten, afhankelijk van de afname
- Plaatsing

Kindje ziek?

Als een kind ziek wordt op de opvang, dan volgen we ons ziektebeleid. Zo is het belangrijk om te weten: heeft een kind 38,5 graden koorts? Dan dient er gebeld te worden naar ouders om te overleggen over het vervolg van het kind. In overleg met ouders wordt het kind opgehaald, eerder opgehaald of zijn ouders op de hoogte van de situatie bij hun kind. Wanneer beide ouders niet direct opnemen dient er te allen tijde de voicemail ingesproken te worden over de situatie van het kind. Let op: kinderen boven de 4 jaar (BSO-kinderen) worden indien ziek getemperatuurd via het oor met een oor thermometer.

Lees alles over ziekte op onze opvang en onze maatregelen in het ziekte beleid. Dit is op te vragen via info@kinderopvangvelp.nl en te vinden op de locatie. Bij plaatsing wordt dit u standaard via de mail toegestuurd.

3.2 Specifieke locatiegerichte werkplannen/structuuroverzichten

Op elke locatie is er sprake van eenzelfde werkwijze en het aanhouden van de dagstructuur. Echter zijn er accentverschillen, qua indeling van de groepen. Wij hebben er daarom voor gekozen aanvullend op dit beleidsplan locatie specifieke werkplannen op te stellen. Benieuwd naar de werkplannen? Vraag deze op via info@kinderopvangvelp.nl

3.3 Wennen en/of overgang naar de peutergroep, wennen baby

Doel en strekking

Ouders en kinderen informeren over hoe, wanneer en waarom kinderen voordat ze de overstap maken naar de peutergroep, af en toe te gaan wennen op de peutergroep. Dit gebeurt nadat ze 2 jaar zijn geworden. Ouders hebben hier zeggenschap over. Het laten wennen op de peutergroep gebeurt alleen maar na onderling overleg en goedkeuring van de ouders. In dit stuk staat o.a. omschreven wanneer dit overleg plaatsvindt en met wie.

3.4 Wennen baby's

De baby is welkom om te wennen voorafgaand aan de week van de opvang. Een wenmoment heeft tot doel de baby een korter moment dan een hele dag kennis te laten maken met de nieuwe situatie. Een wenmoment is bij voorkeur in de ochtend en duurt maximaal 4 uur. Streeftijden zijn van 8.45 tot 12.45 uur. Gedurende het wenmoment kan de mentor en de 2e aanwezige PM'er kennis maken met de baby en andersom. Een wenmoment is bij Poespas kosteloos. Als de ouder het fijn vindt en het is ook gewenst vanuit de mentor wordt ervoor nog een extra wenmoment gekozen. Het wennen geeft de ouders ook inzicht in hoeveel tijd zij kwijt zijn het kindje te brengen. Het biedt van beiden kanten een prettig moment de opvang te gaan starten. Gedurende dit moment worden er ook belangrijke dingen uitgewisseld over het kindje, denk aan voedingstijden, ritme, speengebruik, slaapwijze en andere bijzonderheden van het kindje.

3.5 Wennen op de dreumesgroep

Rond de leeftijd van 1 jaar, stromen de kinderen door naar de dreumesgroep. Bij het doorstromen houden we rekening met een aantal factoren. Allereerst moet er natuurlijk plek zijn op de dreumesgroep. Daarnaast houden we rekening met de ontwikkeling van een kind. Het kan dan gebeuren dat een kind dat niet de oudste op de babygroep is, wat eerder overgaat omdat het er meer aan toe is dan een kind dat net iets ouder is. Uiteraard gaat een kind eerst wennen, voordat het definitief overgaat. Kinderopvang Poespas houdt meestal twee wenmomenten aan. In overleg kan er natuurlijk een extra wenmoment ingepland worden mocht hier behoefte naar zijn.

De aandacht van de pedagogisch medewerkers is gericht op het bieden van vertrouwen en ondersteuning aan het kind, zodat het zich veilig en vertrouwd gaat voelen in de groep. Een kort en duidelijk afscheid van de ouders biedt de meeste duidelijkheid voor het kind waardoor het kind sneller kan wennen.

Een leidster van de babygroep gaat dan mee en zorgt ervoor dat de leidsters van de dreumesgroep ook op de hoogte worden gebracht van alle bijzonderheden betreffende de verzorging. Afhankelijk van hoe het gaat, blijft een kind kortere of langere tijd op de dreumesgroep. Sommige kinderen vinden het direct prima om naar een andere groep te gaan, andere kinderen hebben iets langer nodig en gaan eerst een aantal keren een paar uurtjes wennen. We passen dit tempo zo veel mogelijk aan, aan wat een kind nodig heeft.

3.6 Wat moet er meegeven worden naar Poespas?

Bij voorkeur in een niet al te grote tas:

- 2 x extra rompers
- 1 extra bovenkleding setje
- 1 x extra sokken
- Een eigen gelabelde thermometer (deze blijft in de tas)
- Een eigen gelabelde fles (deze gaat weer mee terug naar huis)
- Reservespeen in gelabeld bakje
- Gebruiksspeen
- Een schrijfboekje met harde kaft, waarin een dagschema van thuis
- Voorin het schriftje de contactgegevens

3.7 Wanneer mag mijn kind naar de peutergroep?

Kinderen van 2 jaar mogen in principe op een peutergroep geplaatst worden.
Kinderopvang Poespas heeft op 2 locaties peutergroepen. Deze groepen zijn voor kinderen in de leeftijd van 2 tot 4 jaar.

De groepsverdeling is afhankelijk van het totaal aantal kinderen in deze leeftijdscategorie (op de betreffende locatie). Op de peutergroepen worden andere activiteiten met de kinderen ondernomen om ze, op een speelse manier te laten wennen aan het naar school gaan. Kinderen worden zelfstandiger aangesproken en aangestuurd. De autonomie van het kind wordt bevorderd.

3.8 Wennen op de peutergroep

Een peutergroep heeft tot doel kinderen speels kennis te laten maken met hun schoolse toekomst. De ervaring is dat bijna elke peuter het heerlijk vindt deze overstap te maken omdat er een natuurlijke behoefte is aan leren. Soms kan er in overleg met ouders gekozen worden dit nog even uit te stellen. Niet elk kind is hetzelfde. Er zal steeds met ouders gecommuniceerd worden wanneer een kind voor het eerst of soms de peutergroep bezoekt, als er sprake is van een overgangsfase.

Er is altijd sprake van minimaal 2 wenmomenten in de doorstroom.
Voor nieuw aangemelde peuters gelden 2 wenmomenten en bij voorkeur in de ochtend.

3.9 Peuterplus

Op onze locatie aan de Rozendaalselaan is er sprake van een peutergroep van 2 tot 4 jaar.
Dit met een maximum tot 16 kinderen. Daar wij beschikken over extra ruimte op deze locatie kunnen wij op gezette tijden met maximaal 8 peuters gebruik maken van deze ruimte met als doel extra voorschoolse activiteiten. Wij noemen dit onze peuterplus omdat het voorbehouden is aan de oudere peuters van 3 tot 4 jaar. De oorspronkelijke stamgroep wordt dan gesplitst qua leeftijd. Ze vertrekken niet naar een andere stamgroep. Ouders worden vooraf geïnformeerd als hun kinderen hieraan deelnemen. Van tevoren staat niet altijd vast wanneer dit gebeurt. Er wordt gekeken naar de dynamiek van de totale peutergroep en het weer speelt een rol. Net als bij de andere peuters, is buitenspelen altijd nummer 1. Zodoende zal er in de wintermaanden meer gebruik gemaakt worden van de peuterplus. Het wordt gezien als een extra. Het gemiddelde is 2 x per week, en doorgaans dagdelen van een paar uur.
In de dynamiek van een peutergroep van 2 tot 4 jaar komen veel verschillen voor in ontwikkelingsbehoefte en mogelijkheden. Een kind bijvoorbeeld van net twee hoeft echt nog niet te leren knippen of kleuren en vormen te benoemen of aan te wijzen. Dit zou zelfs kunnen frustreren. Echter oudere peuters hebben hier juist wel behoefte aan. Het scheiden van leeftijd op gezette momenten bevorderd en stimuleert het leren.

Het doel:
· Gerichtere educatie met het oog op de basisschool
· Bieden van rust in een toch grote groep van 16 peuters
· Voorlezen op niveau van 3-4-jarigen
· Kringgesprekken op het niveau van 3-4-jarigen
· Knutselen met fijnere materialen
· Aanvankelijk schrijven
· Oefenen met kleuren en voren
· Uitdagende kleurplaten/werkbladen om de fijne motoriek te stimuleren
· Zelf leren knippen
· Oefenen met rustig georganiseerde speelmomenten aan tafel als kleien/puzzelen
· Leren wachten op je beurt
· Oefenen met concentratie bijvoorbeeld kleuren twister, memory of domino etc.

Wie begeleidt de peuterplus:
De peuters worden begeleid door de vaste peutergroep medewerksters en is nooit een onbekende leidster voor ze. Tenzij er sprake is van overmacht, door ziekte en/of vakantie.

Communicatie tussen ouders en pedagogisch medewerker

Als de pedagogisch medewerker denkt dat het kind rijp is om te wennen/spelen op de peutergroep wordt er een gesprek/ moment gepland met de ouders voor wel of geen goedkeuring.
Het kind mag dan naar de peutergroep. Er zal sprake zijn van een overdracht van de mentor naar de nieuwe mentor. De nieuwe mentor stelt zich ook voor aan de ouders van het kind. Mentoren kunnen altijd in overleg met elkaar als er behoefte (of noodzakelijkheid) terug te koppelen met elkaar in het belang van het kind. Dit wordt ook altijd teruggekoppeld naar de ouders.
Als het kind naar school gaat, zal er sprake zijn van een eindgesprek (naast de mentorgesprekken) zullen de overdrachtsformulieren ingevuld worden voor de basisschool.

3.10 Overdracht naar de basisschool

Tijdens het eindgesprek komt de overdracht aan de basisschool aan de orde. Het is voor de basisschool van belang om voordat uw kind 4 jaar wordt informatie te hebben over de ontwikkeling van het kind, zodat school hier rekening mee kan houden met het samenstellen van de groepen, en de inzet van eventuele extra begeleiding. Ook kan het voor leerkrachten van de basisscholen van belang zijn om extra informatie te hebben over bepaalde pedagogische aanpak die goed werkt bij dit kind, en om informatie te hebben over de gezondheid en welbevinden van het kind.
De informatie gaat voornamelijk over:

*De ontwikkeling van het kind
*Het gedrag/ afstemmen van de pedagogische aanpak
*Het welbevinden van het kind
*De gezondheid

We maken hierbij onderscheid tussen een 'koude' overdracht (d.m.v. doorsturen van formulieren naar de basisschool) bij kinderen waar we geen of weinig zorgen om hebben en een 'warme' overdracht (d.m.v. mondelinge gesprekken met ouders en de basisschool) bij kinderen waarbij we zorgen hebben over de ontwikkeling en/of gedrag, en die baat kunnen hebben bij extra begeleiding. Wij verstrekken deze informatie alleen aan de basisschool als u hier nadrukkelijk schriftelijk toestemming voor geeft tijdens het eindgesprek. Als Poespas benaderd wordt voor informatie, wordt er ook altijd eerst contact met de ouders/verzorgers opgenomen voor toestemming voor het uitwisselen van informatie.

HBO opgeleide medewerkers op onze peutergroepen

Op onze peutergroepen werken wij naast MBO geschoolde medewerkers ook met HBO geschoolde medewerkers. Hun kernopleiding is Pedagogiek.
Met elkaars achtergrond ervaren wij een mooi pedagogisch aanbod met verschillende invalshoeken.

3.11 Eten en drinken

Smakelijk eten, smakelijk eten, hap, hap, hap…. We beginnen voor het eten met handjes wassen en het zingen van een of meer liedjes aan de eettafel. Daarna eten we gezamenlijk de maaltijd. Dit ritueel is belangrijk want het geeft het kind duidelijkheid en rust. Kinderen herkennen het moment van aan tafel gaan; sommigen gaan al klaar zitten in afwachting van wat komen gaat. Andere kinderen worden juist baldadig en verstoppen zich nog even, maar zitten kort daarna heel tevreden aan tafel. Na het eten worden alle snoeten en handjes gepoetst en mogen de kinderen van tafel.

Fruit

In de ochtend eten we samen fruit. Voor de baby's wordt dit gepureerd, voor een dreumes is er de keuze dit klein of nog gepureerd aan te bieden en de peuters krijgen fruit aangeboden in stukjes. Wij bieden standaard aan: appels, peren en banaan en seizoensgebonden fruit voor de peuters. De dreumesen en de peuters krijgen 2 x per dag vers fruit. In de ochtend na de kring en in de middag kring na het middagslaapje.

Bij baby's wordt dit afgestemd. Maar vanaf 4/5 maanden standaard minimaal 1 x per dag
Dit gaat wel in overleg vooraf met ouders. Daar veel ouders tegenwoordig de voorkeur hebben hun kindje eerst te laten wennen aan groente in plaats van het zoete fruit. Na het fruit krijgen de kinderen water.

Waar bestaat de lunch uit?

Binnen Poespas bieden we de kinderen als lunch een broodmaaltijd aan. In overleg bieden we warm eten aan tot de leeftijd van 2 jaar. Ouders geven dit zelf mee. In overleg met ouders mogen baby's pas deelnemen aan de broodmaaltijd wanneer het zelfstandig kan zitten in een kinderstoel (eventueel met verkleiner). En wanneer het thuis ook al goed brood eet. Dit in verband met de kans op verslikken en de veiligheid van het kind.

Broodmaaltijd

Onze broodmaaltijd bestaat uit fijn volkorenbrood, plantaardige smeerboter, smeerkaas, boterhamworst, appelstroop en jam. Wij wisselen dit af met kokosbrood of pure chocopasta.
Om de structuur te doorbreken bieden wij soms poffertjes, pannenkoeken of tosti's aan.
Na gebruik wordt het beleg afgedekt en vermeldt met datum terug gelegd in de koelkast indien nodig.

Feestmomenten

Bij feestmomenten als o.a. onze Kerst- en Paasbrunch is er sprake van een uitgebreide gedekte tafel met verantwoorde lekkernijen.

Groente

Voor de dreumesen en peuters is er elke dag sprake rond 16.30-17.00 uur van een gezonde snack. Er wordt op een aantrekkelijke manier het volgende op bordjes aangeboden:
* paprika in verschillende kleuren in lange partjes gesneden.
* komkommer in plakjes.

Snoep en koek

Bij Poespas wordt er geen snoep aangeboden. Wel is er sprake van (verantwoorde) biscuit, soepstengels en rozijnen.

Drinken

Het spreekt voor zich dat baby's een ander aanbod hebben dan dreumesen en peuters.
Met uitzondering van kinderen onder een jaar, krijgen de andere kinderen, water, afgekoelde kinderthee, melk en sap aangeboden. Bij feestelijkheden chocomel.
Wij mijden sap niet, maar beperken dit wel. Sap staat voor een grote kan water met een klein beetje sap toegevoegd. Soms willen kinderen echt geen water drinken en verdient het de voorkeur dat er wel gedronken wordt. Wij zijn van mening dat de 'strijd' die kinderen soms aangaan met de leidsters absoluut te weigeren water en/of melk te drinken, thuis ligt. Wij zullen met de ouders in overleg gaan hoe dit op te lossen. Dreumesen drinken uit een afgesloten tuitbeker, peuters uit een open beker. Dit mag en kan soms per kind verschillen.

Traktaties

Wij verzoeken ouders geen zoete traktaties mee te geven, maar te kiezen voor fruit of groente, rozijntjes en niet gezoete koeken. Vind u dit lastig gaan wij graag met u in overleg wat wel mag.

Allergieën

Wij houden rekening met allergieën. Wij zullen de ouders verzoeken van een kind met een allergie, zelf zorg te dragen voor een leuke traktatie box, zodat het kind hier iets uit kan halen bij een verjaardag.

Speciale eetwensen niet gebaseerd op allergieën

Heeft u speciale eetwensen, zoals speciaal brood of specifiek beleg, dat dient u zelf zorg te dragen voor het meegeven hiervan. De kosten hiervan zijn voor de ouder.

Flesvoeding

Op de eerste dag (of het wenmoment) van het kindje wordt met de ouders besproken of hun kind borstvoeding of flesvoeding krijgt. Dit wordt opgenomen in de kind schema's.
Afgekolfde voeding leveren ouder gekoeld of ingevroren aan en wordt direct in de koelkast of vriesvak geplaatst. Deze voedingen dienen voorzien te zijn van naam en datum. We geven ouders het advies de voeding tijdens het vervoer koel te bewaren.

Klaargemaakte flesvoeding of gekookt water (dat per fles moet worden toegevoegd) met afgemeten poederbakje moet door de ouders van sticker met naam en datum worden voorzien. In overleg mag er een grote poedervoedingsdoos achtergelaten worden of een pak met pap. Maar altijd voorzien van naam en aankoopdatum.

Het verdient de voorkeur de eerste maanden uw eigen fles(sen) mee te geven. Naarmate uw baby richting dreumesleeftijd gaat hebben wij flessen om te gebruiken in de overgangsfase naar de tuitbeker.

Lees meer over voeding in het beleidsstuk Werkwijze protocol Veiligheid en Gezondheid.

4. Veiligheid en gezondheid

4.1 Veiligheids- en gezondheids-management

Per vestiging is er een veiligheids- en gezondheidsprotocol beschikbaar. Door deze zo realistisch en uitgebreid in te vullen, proberen wij eventuele risico's te verkleinen en zorgen wij voor een gezond leefklimaat voor jullie kind(eren). Deze protocollen worden jaarlijks (minimaal 2 en max 4 keer per jaar) geüpdatet. Tevens beoordelen de VM'er en de PM'ers dagelijks of er bepaalde risico's zijn die zo nodig zo snel mogelijk worden opgepakt. Ook vindt er 4 keer per jaar een RIE-vergadering plaats (2 keer lokaal en 2 keer centraal) om het veiligheid en gezondheidsprotocol te bespreken en aan te passen. RIE staat voor risico-inventarisatie en evaluatie.

Alle pedagogisch medewerkers zijn verantwoordelijk voor het respecteren van de veiligheid en gezondheidsrisico's op de verticale en horizontale groepen. Dit om de dagelijkse veiligheid te garanderen.
*Wekelijks wordt gecontroleerd op algemene veiligheid (denk aan splinters, kapotte of losse onderdelen
*dagelijks, wekelijks of maandelijks wordt alles gewassen/schoongemaakt.

4.2 Wettelijke 3 uursregeling kinderopvang (BKR)

Op 1 juli 2023 wijzigt het kabinet de drie uursregeling in het besluit kwaliteit Kinderopvang. Vanaf 1 juli 2023 hoeft de houder niet meer de exacte tijdstippen vast te leggen waarop van de BKR wordt afgeweken. De houder kan aan de hand van een overzicht van de ingezette beroepskrachten en presentielijsten van kinderen (inclusief een indicatie van de aankomt- en vertrektijd) aantonen dat wordt voldaan aan de BKR en drie-uursregeling.

Hoe doen we dat bij Poespas?
Om de veiligheid en de kwaliteit te waarborgen, hanteren we bij de kinderopvang de volgende indeling (uitgaande van de beroepskracht-kind ratio) en gaan we uit van een normale verwachtbare situatie.

Locatie: Rozendaalselaan

Babygroep
Op de babygroep van 8 baby's van 0 tot 1 jaar staan 3 pedagogisch medewerkers
Vroege dienst 7.15 uur tot 17.15 uur
Tussen dienst: 7.45 tot 17. 45
Late dienst 8.00 uur tot 18.00 uur.

Afwijkende uren van de BKR:
7:45 - 8:30= 0,45 uur
12:15 -13:45 = 1,5 uur
17:15 -18:00 = 0,45 uur
Totaal= 3 uur

Gedurende de uren dat er minder beroepskrachten worden ingezet, wordt ten minste de helft van het conform de beroepskracht-ratio benodigde aantal beroepskrachten ingezet.

Lunchpauze in overleg tussen 12:15 en 13:45.
1e persoon: 12:15-12:45
2e persoon : 12:45-13:15
3e persoon 13:15-13:45

De tijden waarop niet van de BKR wordt afgeweken zijn:
Tussen 7:15 en 7:45, tussen 8:30 en 12:15 uur en tussen 13:45 en 17:15 uur is het aantal pedagogisch medewerkers in overeenstemming met het aantal aanwezige kinderen.

Dreumesgroep
Op de dreumesgroep van 8 kinderen van 1-2 jaar staan 2 pedagogisch medewerkers
Vroege dienst 7.15 uur-17.15 uur
Late dienst 8.00 uur – 18.00 uur

Lunchpauze in overleg tussen 12.30 en 13.30 uur
1e persoon: 12:30 uur t/m 13:00 uur.
2e persoon: 13:00 uur t/m 13:30 uur.

Afwijkende uren van de BKR:
7:30 -8:30= 1 uur
12:30 -13:30 = 1 uur
17:00 -18:00 = 1 uur
Totaal= 3 uur

Gedurende de uren dat er minder beroepskrachten worden ingezet, wordt ten minste de helft van het conform de beroepskracht-ratio benodigde aantal beroepskrachten ingezet.

De tijden waarop niet wordt afgeweken van de BKR zijn:
Tussen 7:15 en 7:30, tussen 8:30 en 12:30 uur en tussen 13:30 en 17:00 uur is het aantal pedagogische medewerkers in overeenstemming met het aantal aanwezige kinderen.

Peutergroep en peuterplus
De peutergroepen hebben een totaal van 24 kinderen in de leeftijd van 2 tot en met 4 jaar. De peuters zijn onderverdeeld in een peutergroep met een max van 16 kinderen met twee pedagogisch medewerkers. En een peuterplusgroep met een max van 8 peuters met één pedagogisch medewerkster.

Vroege dienst 7.15 uur – 17.15 uur
Late dienst 8.00 uur-18.00 uur

Afwijkende uren van de BKR:
7:45 - 8:30= 0,45 uur
12:15 -13:45 = 1,5 uur
17:15 -18:00 = 0,45 uur
Totaal= 3 uur

Gedurende de uren dat er minder beroepskrachten worden ingezet, wordt ten minste de helft van het conform de beroepskracht-ratio benodigde aantal beroepskrachten ingezet.

Lunchpauze in overleg tussen 12:15 en 13:45.
1e persoon: 12:15-12:45
2e persoon : 12:45-13:15
3e persoon 13:15-13:45

De tijden waarop niet van de BKR wordt afgeweken zijn:
Tussen 7:15 en 7:45, tussen 8:30 en 12:15 uur en tussen 13:45 en 17:15 uur is het aantal pedagogisch medewerkers in overeenstemming met het aantal aanwezige kinderen.

Locatie: Hoofdstraat
Twee verticale groepen van maximaal 20 kinderen, afhankelijk van het kind aantal 4 of 5 pedagogisch medewerkers.
Vroege dienst 7.30 uur - 17.30 uur
Tussendienst 7.45 uur - 17.45 uur
Late dienst 8.00 uur - 18.00 uur

Afwijkende uren van de BKR:
8:00 -8:45 = 0,45 uur
12:15- 13:45 = 1,5 uur
17:15 – 18:00= 0,45 uur
Totaal: 3 uur

*L*unchpauze:
1e persoon: 12:15-12:45 uur
2e persoon: 12:45-13:15 uur
3e persoon: 12:45-13:15 uur
4e persoon: 13:15-13:45 uur
Met een 5e persoon kunnen 2 leidsters van 13:15- 13:45 uur.

Gedurende de uren dat er minder beroepskrachten worden ingezet, wordt ten minste de helft van het conform de beroepskracht-ratio benodigde aantal beroepskrachten ingezet.

De tijden waarop niet wordt afgeweken van de BKR zijn:
Tussen 7:30 en 8:00, tussen 8:45 en 12:15 uur en tussen 13:45 uur en 17:15 uur is het aantal pedagogische medewerkers in overeenstemming met het aantal aanwezige kinderen.

Lagere kind bezetting en controle
Bij een halvering van een groep gedurende een dagdeel of schoolvakantie is er sprake van een wettelijk toelaatbare halvering van inzet van beroepskrachten. Bovenstaande gaat uit van de huidige bezettingsgraad bij Poespas, waar de woensdag- en vrijdagmiddag op de locatie aan de Rozendaalselaan kan afwijken en er op een groep 1 medewerker mag staan. Hier treedt dan het 4-ogenprincipe in werking, waar de leidsters van de andere groep toegang en overzicht hebben op de groep waar op dat moment 1 leidster staat. Ook gedurende de lunchmomenten zal er sprake zijn van extra toezicht op de groep waar 1 PM'er staat. Dit kan variëren van het even naar binnen lopen of door de ramen kijken of alles goed gaat. Dit is voorbehouden aan alle werkzame PM'ers op dat moment.

4.3 Achterwacht
Een achterwacht is iemand die in geval van nood inschakelt kan worden. Een achterwacht is noodzakelijk wanneer een pedagogisch medewerker (tijdelijk) alleen op een groep staat, zodat er altijd een back-up is in geval van calamiteiten. Er zijn 2 verschillende soorten achterwacht die in de praktijk van toepassing kunnen zijn in de kinderopvang:

* Tijdens de 3 uursregeling moet er een andere volwassen aanwezig zijn in het pand wanneer een pedagogisch medewerker (tijdelijk) alleen op de groep staat.
* Wanneer een pedagogisch medewerker de hele dag alleen op de vestiging mag staan (bijvoorbeeld 1 PM'er op 3 baby's) er is dan wel sprake van een andere volwassene in het pand, moet duidelijk zijn wie op een bepaald moment de PM'er kan overnemen. Deze persoon hoeft niet per se in het pand

te zijn, maar moet een aanrijtijd hebben als van een ambulance. Binnen tien minuten moet zij aanwezig kunnen zijn.

4.4 Vierogenprincipe wet kinderopvang

Ons uitgangspunt is altijd om op de dagopvang twee of meer medewerkers aanwezig te hebben. Het is zelfs zo dat sinds 2011 medewerkers in de opvang enkel en alleen op de groep mogen staan wanneer een andere medewerker kan meeluisteren of meekijken.

In 2011 heeft de commissie Gunning in haar rapport naar aanleiding van de zedenzaak in Amsterdam het vierogenprincipe geïntroduceerd. Dit principe heeft tot doel om situaties te voorkomen waarin de gelegenheid bestaat tot het plegen van (seksueel) misbruik of mishandeling bij kinderen in de dagopvang. Dit is concreet samengevat dat de houder van een kindercentrum de dagopvang zodanig organiseert dat elke beroepskracht of beroepskracht in opleiding gezien of gehoord kan worden door een andere volwassene.

Hoe gaat Poespas hier in de praktijk mee om?

Sommige groepen hebben op de woensdag- en of vrijdag minder kinderen, waardoor er op de groep maar 1 medewerker aanwezig hoeft te zijn. Bij voorkeur maakt Poespas dan de keuze om groepen samen te voegen. Hierbij wordt rekening gehouden met het stamgroepenbeleid.

Alle groepen zijn voorzien van ramen en hebben tussendeuren (die gedurende de dag regelmatig open staan), zodat medewerkers kunnen zien wat er in de andere ruimtes gebeurt. Op deze manier staan onze medewerkers er nooit allen voor.

Waar sprake is van een verplichte branddeur die niet open mag blijven staan, zal bij het aanwezig van 1 leidster op dat moment een andere volwassene in het pand toezicht houden en regelmatig naar binnen kunnen lopen, om te kijken of alles goed gaat.

Mocht er sprake zijn van slechts een enkele PM'er in het pand zal Poespas zorgdragen voor de beschikbaarheid van een andere volwassene. Dit kan iemand zijn van de administratie, een stagiaire of anderszins.

Babyfoons worden ingezet wanneer medewerkers alleen op een groep staan en/of tijdens slaapmomenten. Op deze manier luisteren collega's altijd mee.

4.5 Veiligheid in de praktijk

Personeel

Verklaring omtrent gedrag (VOG); alle medewerkers en stagiaires binnen Poespas zijn in het bezit van een geldige VOG. Vrijwilligers worden bijvoorbeeld ingezet bij Sinterklaas en hiervoor is geen VOG nodig. Studenten die een korte (paar dagen) maatschappelijke snuffelstage lopen zijn ook uitgezonderd van de aanvraag van een VOG. Een VOG toont aan dat gedrag in het verleden geen bezwaar vormt voor het werken met kinderen. Op VOG's van ons personeel is bovendien een digitale continue screening van toepassing. Dit is een landelijk registratiesysteem. Zo is dit document altijd up to date.

Alle PM'ers zijn in het bezit van een geldig EHBO-diploma en is er sprake van uiteenlopende trainingen en cursussen. U kunt hierbij o.a. denken aan verantwoorde voeding, signaleren kindermishandeling, babyverzorging en BHV.

Beveiliging

Wij willen er voor waken geen gesloten forten te maken van onze kinderdagverblijven. Echter is enige realiteitszin wel van belang.

Op de Hoofdstraat en de Rozendaalselaan zijn hekken geplaatst zodat uw kinderen niet direct weg kunnen lopen bij het ophalen. Deze locaties liggen goed in het zicht. Bij het halen en brengen kan er sprake zijn van een deur die wel dicht is maar niet op slot. Ouders dienen ten alle tijden de deur als het hek te sluiten bij binnenkomst en vertrek. PM'ers zien hierop toe dat dit ook daadwerkelijk gebeurt. Buiten haal- en brengtijden is de buitendeur op slot bij het binnen spelen.

Tijdens werkuren van de PM'ers mag er geen gebruik gemaakt worden van de mobiele eigen telefoon. Dit is voorbehouden aan de eindverantwoordelijke die dag.
Foto's en digitale beelden worden enkel gebruikt met toestemming van de ouders. De vestigingsmanager controleert wekelijks op concrete punten.

Open communicatie

PM'ers, ouders en kinderen van Poespas streven naar open communicatie tussen alle partijen. Onze medewerkers proberen wij hierin te trainen en te sturen door o.a. overlegmomenten en vergaderingen of bijscholing aan te bieden. Tijdens de jaarlijkse beoordelings-/functioneringsgesprekken en tijdens onze locatie overleggen bespreken wij ieders persoonlijke behoeft en groeipotentie en dagelijkse situaties waar PM'ers tegen aan kunnen lopen.

Omdat het belang van uw kind(eren) voorop staat verwachten wij van elkaar, ook van ouders dat er altijd sprake is van respectvolle en open communicatie over en weer.

Het kan voorkomen dat u het niet eens bent met een besluit van een PM'er, bijvoorbeeld om nog even te wachten met het aanbieden van harder voedsel voor u baby op de opvang omdat zij tenslotte heel graag het kind weer gezond en wel overdraagt als het opgehaald wordt. Als ouders van mening zijn dat het thuis heel goed gaat en de PM'er denkt daar toch anders over dan zal de PM'er kiezen voor haar eigen afbakening van grenzen verantwoorde kinderopvang te bieden in groepsverband.

In de praktijk blijkt soms dat ouders zich niet gehoord voelen als PM'ers grenzen aangeven betreffende regelgeving of de eigen verantwoording. Mochten hier onoverkomelijke meningsverschillen over ontstaan zal de PM'er de VM'er hierbij inschakelen om gezamenlijk tot een goede oplossing of compromis te komen. Maar altijd op basis van wederzijds respect.
Ouders moeten zich realiseren dat er in de kinderopvang sprake is van veel regelgeving waaraan PM'ers zich wettelijk moeten houden.

Ondanks dat wij voorstanders zijn van directe communicatie, realiseren wij ons dat dit (in het belang van een of meer van de genoemde partijen) niet altijd mogelijk is. Wij hebben daarom een aantal kanalen en protocollen opgesteld om deze processen te vereenvoudigen.

De volgende stukken zijn opvraagbaar via info@kinderopvangvelp.nl
* klachtenprocedure: waar kun je terecht wanneer de opvang of het onderlinge contact niet goed verloopt of wanneer de organisatie niet naar behoren reageert?
* klachtenprocedure voor oudercommissies.

4.6 Grensoverschrijdend gedrag en gedragsregels

Met dit beleid, in het handelen en middels het protocol, wil Poespas grensoverschrijdend gedrag voorkomen en indien nodig aanpakken. Dit protocol is mede gebaseerd op de Wet bescherming persoonsgegevens, de Wet meldcode huislijk geweld en kindermishandeling en het Protocol kindermishandeling. In dit protocol staat o.a. beschreven hoe te handelen als grensoverschrijdend gedrag wordt vastgesteld. De gedragsregels moeten zorgen voor een prettig klimaat op de groepen en duidelijk maken dat er geen plaats is voor machtsmisbruik, ongewenste intimiteiten, pesten en ander dergelijk ongewenst gedrag.

Inleiding

De maatschappij krijgt steeds meer te maken met vormen van grensoverschrijdend gedrag. Ook binnen de sector kinderopvang wordt regelmatig grensoverschrijdend gedrag door kinderen, ouders of medewerkers gesignaleerd. Daarbij kunt u onder andere denken aan bijvoorbeeld een agressieve ouder/verzorger omdat niet ingegaan wordt op zijn of haar bepaalde wensen, maar ook moet gedacht worden aan kindermishandeling en seksuele mishandeling. Hoe aan deze vormen van ongewenst gedrag grenzen gesteld kunnen worden wordt in dit protocol uitgewerkt.

Wat is grensoverschrijdend gedrag?

Onder grensoverschrijdend gedrag wordt verstaan: elke vorm van bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard die de ene persoon ten opzichte van de andere persoon actief of passief opdringt, waardoor ernstige schade of dreigt te worden toegebracht aan die persoon in de vorm van fysiek letsel of psychische stoornissen. Zo staat het in de Wet van de jeugdzorg. In gewoon Nederlands, het gaat bij grensoverschrijdend gedrag om situaties waarin iemand geestelijk of lichamelijk schade wordt toegebracht of in zijn ontwikkelingsmogelijkheden wordt geblokkeerd.

Grensoverschrijdend gedrag kan onderverdeeld worden in:

* Lichamelijk geweld en verwaarlozing (fysieke mishandeling en kindermishandeling)
* Geestelijk geweld en verwaarlozing (verbale agressie, pesten, systematisch negeren)
* Seksuele mishandeling (seksuele intimidatie, verbaal of fysiek, aanranding en verkrachting)
* Vernieling van eigendommen van een ander en/of het zonder toestemming betreden van de peutercentra is grensoverschrijdend gedrag.

Of grensoverschrijdend gedrag regelmatig of incidenteel plaatsvindt, het is in alle gevallen ontoelaatbaar. De vraag of iets wel of niet grensoverschrijdend gedrag is, kan alleen door het slachtoffer worden beantwoord. Als het slachtoffer iets als grensoverschrijdend gedrag ervaart, moet het ook als grensoverschrijdend gedrag worden aangepakt.

Grensoverschrijdend gedrag kan plaats vinden tussen:

* kind en kind
* ouder/verzorgen en het kind en vice versa
* medewerker (incluis vrijwilligers) en kind en vice versa
* medewerker en medewerker en vice versa
* ouder en medewerker en vice versa

Grensoverschrijdend gedrag wordt niet getolereerd

We willen grensoverschrijdend gedrag tegengaan en het liefst voorkomen. Dat doen we door enerzijds afspraken te maken en gedragsregels op te stellen. Anderzijds door elkaar aan te spreken of wanneer grensoverschrijdend gedrag wordt geconstateerd melding te doen bij de leidinggevende (intern contactpersoon) of externe vertrouwenspersoon.

Gedragsregels

Medewerkers (inclusief stagiaires en vrijwilligers) krijgen de gedragsregels uitgereikt respectievelijk bij in dienstneming dan wel bij inschrijving. Zij worden geacht de gedragsregels na te leven. Kinderen worden spelenderwijs op de hoogte gebracht van de inhoud van de gedragsregels. Aan het respectvol omgaan met elkaar wordt ook in het beleidsplan uitvoerig aandacht besteedt. De gedragsregels zullen steeds opnieuw onder de aandacht worden gebracht bijvoorbeeld door het regelmatig een thema centraal te stellen (pesten, seksualiteit, grenzen stellen etc.), of via nieuwsbrieven. Poespas zal de gedragsregels ook op haar site zetten. Medewerkers worden gecoacht en getraind in het signaleren en aanpakken van overtredingen van gedragsregels. Poespas wil een klimaat scheppen waar iedereen, kinderen, ouders en de medewerkers zich veilig voelen.

Algemene gedragsregels

* Iedereen wordt geaccepteerd zoals hij/zij is: alle mensen zijn verschillend en dat is prima;
* Iedereen gaat respectvol met elkaar om. Er worden geen racistische opmerkingen gemaakt, gediscrimineerd, geroddeld of gescholden. Ook wordt niemand uitgelachen vernederd of buitengesloten;
* Er wordt geen lichamelijk of verbaal geweld gebruikt. Ook wordt er niet gedreigd met lichamelijk geweld;
* Iedereen die gedrag vertoont dat als onacceptabel wordt ervaren wordt hierop aangesproken. In het geval van (dreigementen van) lichamelijk of verbaal geweld door ouders of medewerkers is de houder en/of manager/leidinggevende bevoegd corrigerende maatregelen te nemen of om de toegang (al dan niet voorlopig) tot het dagverblijf te ontzeggen;
* Wapens (waaronder ook kleine messen, stokken, nepwapens e.d.) zijn binnen het dagverblijf en /of het terrein van het dagverblijf verboden. Bij overtreding van deze regel wordt het wapen in beslaggenomen en/of kan de politie gewaarschuwd worden;
* Iedereen houdt zich aan de gemaakte afspraken;
* Iedereen is zuinig op het materiaal en de omgeving van het dagverblijf en op de bezittingen van anderen;
* Iedereen zorgt voor rust binnen het dagverblijf;
* Medewerkers zijn consistent en betrouwbaar in hun gedrag;
* Medewerkers wijzen te allen tijde plagen en pesten af;
* Medewerkers luisteren naar een kind en neemt het kind serieus;
* Medewerkers benaderen het kind positief en let meer op dingen die goed gaan dan dingen die fout gaan;
* Medewerkers spreken niet over het gedrag, huiselijke omstandigheden of andere privacygevoelige zaken van het kind in bijzijn van niet direct betrokken personen;
* Poespas probeert in alle gevallen zorgvuldig te handelen en de belangen van ouders en kinderen te behartigen;
* De ouders/verzorgers worden geïnformeerd over calamiteiten;
* De ouders/verzorgers hebben inzagerecht in alle gegevens die over het kind worden opgeslagen.

Gedragsregels specifiek op (voorkomen of aanpakken van) grensoverschrijdend gedrag:

* Medewerkers zorgen ervoor zichtbaar te zijn voor andere volwassenen als hij/zij alleen is met een kind;
* Medewerkers treden buiten werktijd niet op als oppas bijvoorbeeld bij ouders thuis;
* Medewerkers gebruiken gen seksueel getint taalgebruik en maken geen seksueel getinte grappen of opmerkingen;
* Medewerkers grijpen in als zich een ongewenste situatie (dreigt) voor te doen;
* Er wordt actief aandacht besteed aan zelfredzaamheid en weerbaar gedrag;
* Foto’s die op of rondom het dagverblijf worden gemaakt, worden alleen bewaard, bewerkt of verspreid met toestemming van de ouder/verzorger van het kind;

* Poespas distantieert zich van beeldend en schriftelijk materiaal waarin een ander wordt voorgesteld als minderwaardig lustobject;
* Foto's van kinderen worden alleen gepubliceerd met toestemming van ouder/verzorger.

Stappenplan bij grensoverschrijdend gedrag

- Vermoeden
- Bespreekbaar maken
- Overleg
- Contact intern contactpersoon/vertrouwenspersoon
- Plan van aanpak
- Handelen
- Evalueren

Vermoeden

Inschatten van de situatie. Probeer vanaf het eerste moment van constateren vast te leggen wat voor grensoverschrijdend gedrag wordt geconstateerd. Wat is er gebeurd, wanneer het is gebeurd, wie waren erbij, wat is de ernst van het grensoverschrijdend gedrag, etc. Houd het op feiten, trek niet direct conclusies.

Bespreekbaar maken

Spreek indien mogelijk meteen na constatering het kind, de ouder of de medewerker die het grensoverschrijdend gedrag vertoont aan op dit gedrag. Probeer door middel van gesprekken ervoor te zorgen dat het gedrag van de ander verbetert.

Overleg

Hulp of advies vragen. Bij onvoldoende resultaat of als het een ernstige vorm van grensoverschrijdend gedrag betreft, schakel dan zo spoedig mogelijk de interne contactpersoon of vertrouwenspersoon in.

Contactpersonen

In eerste instantie schakelt de medewerker de leidinggevende in op de locatie en samen wordt besloten de contactpersoon in te schakelen. Bij Poespas is dit mevr. S. Spanjer, houder van de kinderdagverblijven, tevens maatschappelijk werkster. Alle vragen of klachten over grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling of tussen ouders en kinderen kunnen voorgelegd worden aan de interne contactpersoon. De interne contactpersoon probeert de vragen en klachten zelf af te handelen. Zij schakelt indien nodig of wenselijk een externe vertrouwenspersoon in. Contact: 0631941756 of via info@kinderopvangvelp.nl. Bij ernstige vormen van grensoverschrijdend gedrag worden bij minderjarigen de ouders/verzorgers op de hoogte gebracht. Als er sprake is van strafbare feiten zal de politie ingeschakeld worden.

Externe contactpersoon

Een externe contactpersoon staat los van de organisatie. Poespas kiest ervoor een externe contactpersoon in te schakelen zodra er vermenging is van belangen. Deze persoon kan per keer verschillend zijn, maar zal altijd verbonden moeten zijn aan bijvoorbeeld een organisatie als het meldpunt voor kindermishandeling, GGD, of bijvoorbeeld de huisarts van het kind of een door de huisarts aangewezen vertrouwenspersoon.

Plan van aanpak

Het wegen van de situatie. Aan de hand van de vastgestelde feiten, het gesprek met betrokkene(n) en het advies van de interne contactpersoon of vertrouwenspersoon kan bepaald worden of andere partijen ingeschakeld moeten worden als bijvoorbeeld Veilig thuis, Advies- en meldpunt

kindermishandeling en huiselijk geweld* een hulporganisatie, de politie of de klachtencommissie. Poespas is aangesloten bij de Geschillencommissie Kinderopvang en Peuterspeelzalen, waaraan tevens verbonden is het klachtenloket Kinderopvang.

De Geschillencommissie Kinderopvang en Peuterspeelzalen,
Borderwijklaan 46, 2509 LP Den Haag, tel. 070-3105310.
www.degeschillencommissie.nl
Registratie: 135367 (dit is ook in uw contract te vinden).

Handelen
Doorverwijzen of melden. Afhankelijk van de situatie wordt doorverwezen naar een hulpverleningsinstantie, politie of klachtencommissie. Raadpleeg ook de herziene meldcode.

Evalueren
Terugkoppelen vormen van grensoverschrijdend gedrag. Alle gemelde gevallen van Grensoverschrijdend gedrag worden besproken in het team zodat de medewerkers ervan kunnen leren. Ouders en verzorgers zullen geïnformeerd worden over alle vormen van grensoverschrijdend gedrag die tot maatregelen hebben geleid.

* Veilig thuis, Advies en meldpunt kindermishandeling en steunpunt huiselijke (voorheen twee organisaties
*Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK) (provincie Gelderland)
* Steunpunt Huiselijk Geweld (provincie Gelderland).
Tel. 0800-2000 (24 uur bereikbaar).

5. Pedagogische middelen in de praktijk
Kinderopvang Poespas beschikt over een viertal pedagogische middelen om de eerdergenoemde opvoedingsdoelen te realiseren:
* Pedagogische medewerker/kind-interactie en evaluatie
* kind volgsysteem
* Fysieke omgeving
* Activiteitenaanbod
* Spelmateriaal
* Speelhoeken

5.1 Pedagogisch medewerker/kind-interactie
De aanwezigheid van een vaste en vertrouwde pedagogisch medewerker vormt de basis om een goede relatie tussen kind en leiding te kunnen laten ontstaan. Bij de samenstelling van een team wordt er onder andere gekeken naar een goede combinatie in leeftijd, ervaring, opleiding en creativiteit. Een voldoende gevarieerde teamsamenstelling biedt kinderen een breder scala aan mogelijkheden om relaties op te bouwen.

De pedagogisch medewerker maakt het kind bewust van zijn/haar eigen capaciteiten en kwaliteiten, speelt in op diens grapjes, humor en gek doen. Ingaan op initiatieven van een kind, belonen, prijzen en complimenteren zijn positieve manieren om het kind te bevestigen.

De PM’er stimuleert vriendschap, kameraadschap en samenwerking tussen de kinderen onderling. Zij gaat bewust om met conflicten tussen kinderen. De rol van de PM’er in de interactie tussen kinderen is afhankelijk van de situatie: sturend, ondersteunend, corrigerend, verzorgend en stimulerend. De PM’er biedt in de interactie met het kind de gelegenheid om zich basale normen en waarden van onze (Nederlandse) cultuur eigen te maken: elkaar bij de voornaam aanspreken, op je beurt

wachten, niet door elkaar heen praten etc. Daarnaast worden er bij Poespas specifieke omgangsregels gehanteerd ten aanzien van o.a. conflicten oplossen, de gezamenlijke maaltijd, grenzen stellen en bestraffen.

In het teamoverleg voor PM'ers maar ook gedurende persoonlijke gesprekken, functioneringsgesprekken of anderszins, worden persoonlijke normen en waarden besproken en getoetst aan de opvattingen van Poespas, beleid vanuit wettelijke kaders en algemene opvattingen in de samenleving.

5.2 Volgen van het kind in een kind volgsysteem

De kinderen bij Poespas worden gevolgd gedurende de opvang in hun ontwikkeling middels een kind volgsysteem door de mentor van het kind. Wij werken met een ontwikkelt systeem door CED-groep educatie diensten. Wij hebben hiervoor gekozen omdat zij differentiëren op drie gebieden en 8 peilmomenten aanhouden:

Zo beweeg ik Zo praat ik Zo doe ik

* bij 5 maanden
* bij 10 maanden
* bij 15 maanden
* bij 20 maanden
* bij 26 maanden
* bij 32 maanden
* bij 38 maanden
* bij 44 maanden

Als een kind later instroomt, starten we uiteraard bij de actuele fase van het kind.
In het systeem is er ook ruimte voor de ouders/verzorgers bevindingen op te schrijven.
Dit om een completer beeld te genereren.

Hoe gebruiken we dit systeem?

De mentor bewaakt het tijdspad in het volgen en beschrijven van de vorderingen van uw kind.
Als de fase daar is wordt het kindgerichter geobserveerd om te komen tot accurate, voorlopig nog handgeschreven, verslaglegging. (Voor de betekenis van mentorschap zie 2.2).

Als er speciale dingen opvallen in de ontwikkeling zullen deze tussendoor genoteerd worden in dit systeem. Na het invullen van de fase, wordt er door de mentor een afspraak gemaakt met de ouders om de ontwikkeling te bespreken. Het zogenoemde 10 minuten gesprek. De ouders mogen hierna de map mee naar huis nemen en mogen deze aanvullen als zij ervaren dat hun kind thuis wel bepaalde ontwikkelingen laat zien, of juist niet.

Wij hebben hiervoor gekozen omdat kinderen in een groep soms ander gedrag vertonen. Kinderen kunnen bijvoorbeeld thuis honderduit praten en in een groep stiller zijn, of bijvoorbeeld heel goed eten en drinken en er thuis een dagelijkse strijd van maken.

Wij gebruiken deze map tevens als bewaarmap voor bijzondere tekeningen van het kind en als dossiermap met andere belangrijke kind gegevens.

Wanneer krijgt u deze map?

U krijgt deze map overhandigd bij de plaatsing voor inzage en uitleg om te zien hoe het werkt. U mag de map mee naar huis nemen om deze rustig in te kijken. Hierna moet hij weer naar de opvanglocatie, bij voorkeur terug overhandigen aan de mentor. De map blijft op de locatie bewaard. U krijgt de map mee bij vertrek van uw kind.

Naast de map is er ook sprake van het overdrachtsschriftje. Hier schijven wij voor baby's en dreumesen standaard in als zij de opvang hebben bezocht die dag en voor peuters schrijven we eenmaal per week of als er iets bijzonders is voorgevallen.

5.3 Evaluatie van de pedagogisch medewerker

Onze PM'ers worden jaarlijks beoordeeld op hun werkhouding, werkinhoud en pedagogische aanpak richting de kinderen. Tevens wordt gekeken naar collegialiteit en flexibiliteit. 2 x per maand vindt er overleg plaatst tussen het MT en de VM, waarin alle noodzakelijke informatie wordt besproken over de locatie en voor de locatiemedewerkers. Vanuit dit overleg vindt minimaal eens per maand een locatieoverleg plaats op initiatief van de vestigingsmanager met alle onder haar supervisie staande pedagogisch medewerkers. Tijdens dit overleg worden de lopende zaken besproken. Dit is na werktijd. Niet aanwezige PM'ers worden na het overleg bijgepraat door hun duo collega.
Als zich iets voordoet wat van wezenlijk belang is en niet kan wachten tot een overleg wordt dit direct opgepakt door het MT en altijd op initiatief van de VM.

Er is een verschil tussen een evaluatie (aan tafel en een gesprek in rust) dan dat een VM'er een PM'er even ergens op attendeert terwijl de werkzaamheden worden uitgeoefend. Het doel is wel hetzelfde, de vorm is alleen anders. Dit bevordert de samenwerking en werkt effectief.

5.4 Fysieke omgeving

Door de wijze waarop Poespas de binnen- en buitenruimte aanbiedt en inzet, creëert Poespas emotionele veiligheid voor elke kind. Ieder kind wordt opgevangen in een vaste **stamgroep*** met een eigen groepsruimte. In de stamgroep zijn verschillende speelhoeken waar vaste activiteiten plaatsvinden, zoals de poppenhoek, de keukenhoek, de leeshoek etc. Elke groep heeft speelgoed wat past bij de leeftijdsfase. Op de babygroep is er sprake van spelmateriaal wat aansluit op hun behoefte. Dit geldt ook voor de dreumesen en de peuters.

De groepsruimten voor de dreumesen en peuters zijn zo ingericht en ingedeeld dat kinderen van verschillende leeftijden op leeftijd afgestemde activiteiten kunnen ontwikkelen. De inrichting is kindgericht: bij de keuze voor materialen is rekening gehouden met de behoefte en voorkeuren van het kind. Poespas maakt veel gebruik van houten materialen.

Maximale omvang en leeftijdsopbouw per groep

Poespas in aantallen:

Rozendaalselaan:		40 kindplaatsen	4 groepen
Babygroep	MINNIE	maximaal 8 kinderen tussen de 10 weken en 1 jaar	
Dreumesgroep	STAMPER	maximaal 8 kinderen tussen de 1 en 2 jaar	
Peutergroep	RAKKER	maximaal 16 kinderen tussen de 2 en 4 jaar	
Peuterplusgroep	PLUTO	maximaal 8 kinderen tussen de 3-4 jaar	
Hoofdstraat:		20 kindplaatsen	2 groepen
Verticale groep	MINOUS	maximaal 10 kinderen tussen 0 en 4 jaar	
Verticale groep	FELIX	maximaal 10 kinderen tussen 0 en 4 jaar	

5.5 Spelmateriaal

Binnen Poespas is er ruim voldoende spelmateriaal voor alle leeftijdsgroepen aanwezig. Het spelmateriaal past bij de leeftijd, ontwikkelingsfase en de fysieke en geestelijke mogelijkheden van een kind. Het materiaal maakt emoties los van plezier, pret, verrassing, verwondering, ongeduld en telleurstelling. Het spelaanbod biedt de mogelijkheid om rollen uit het alledaagse leven te oefenen; keukenattributen, verkleedkleren, bedjes, wagens, koffertjes maar ook garages, boerderijen, kastelen met ridders, poppenhuizen en ook altijd een boekenkar of boekenplek. De wijze waarop de PM'ers dit speelgoed aanbieden, biedt kansen voor individuele leermomenten, zelfoverwinning, zelfstandigheid en zelfredzaamheid. Het materiaal is voor een deel zodanig opgesteld dat kinderen de mogelijkheid hebben het zelf te kiezen en ook zelfstandig te gebruiken. Uiteraard geldt dit niet voor kleine materialen die gevaarlijk zijn in verband met verslikking.

Alle kinderen die gebruik maken van kinderopvang hebben behoefte vrij te spelen. Buiten het dagritme om zijn er daarom vrije spelmomenten op elke groep. In deze vrije spelmomenten mogen kinderen zelf de keuze maken in hun spel. Bij zeer jonge kinderen tot 1,5 jaar wordt er per kind door de PM'er een inschatting gemaakt.

5.6 Speelhoeken en bevordering motoriek

Bij Poespas is er sprake van de volgende speelhoeken/plekken
Keukenhoek met wasmachine en magnetron, winkelhoek met speelgoed en winkelwagen, poppenhoek met verschooncommode en kinderstoel, fantasiehoek (poppenkast en verkleedkleren) leeshoek tevens rusthoek, babylounge/rusthoek, bouwplekken (op speelkleed) met de duplo en/of garage.

Om deze hoeken zo nodig groter te maken of van elkaar te scheiden zijn er multifunctionele houten bankjes, die dienstdoen als extra zitplaatsen of extra tafels.

Bij gebruik van deze hoeken wordt er tevens extra aanvullend materiaal aangeboden of gepakt wat aansluit op die betreffende speelhoek. Dit speelgoed is te vinden in de bakken aan de wand, waarop soms letters en soms pictogrammen staan met wat erin te vinden is. Enkele voorbeelden zijn: trein, blokken, keukenspullen, boerderij, muziek, poppen etc.

Ook is er sprake van groot uitdagend spelmateriaal als een grote camper, grote auto en wat wij noemen 'het stadje'. Een speelelement met een poortje en een geïntegreerd keukentje en winkeltje.

Functie van de speelhoeken

In elke hoek met speciale materiaal en spelthema kan een kind ontdekken en de grove- en/of fijne motoriek oefenen. De fantasie laten gaan in het rollenspel en het samendoen van rollenspel.

Er wordt door de PM'ers aangestuurd dat kinderen niet te veel pakken gedurende de vrije momenten en er op aangesproken worden (en geholpen) op te ruimen voordat ze aan iets nieuws willen beginnen.

Willen kinderen gedurende de vrije momenten puzzelen of een ander spelletje doen zal de PM'er hen dit aanreiken. Puzzels worden afgemaakt met of zonder hulp, spelletjes met elkaar worden in de vrije momenten enigszins begeleid al dit kan en ook weer opgeruimd voordat kinderen iets anders willen gaan doen.

Poppenhuishoek

In de poppenhuishoek stimuleren we de kinderen tot het spelen van een rollenspel. Zoals samen eten, lekker bakken en koken, de poppen wassen of aan- en uitkleden, de baby verschonen, de pop

in de kinderstoel aan tafel zetten, wat er maar in ze opkomt. Hier leren kinderen omgaan met verschillende situaties. Op die manier zetten ze hun fantasie aan het werk en kunnen ze zich leren inleven in een ander persoon.

Grove motoriek/bouwhoek

In deze speelhoek wordt het kind uitgedaagd door een variatie aan materialen die de grove motoriek bevorderen. Het jonge kind doet ervaring op en leert van de wijze waarop hij de blokken in elkaar zet, wanneer ze vallen, hoever en hoe hoog het kind kan bouwen en welke verschillende constructies het kind kan maken ofwel zelf kan creëren. Door middel van bouwen/construeren maken kinderen ook eigen creaties, waardoor de fantasie wordt gestimuleerd**.**

Fijne motoriekhoek kinderen tot ongeveer 1,5 jaar

Het aanbod binnen deze speelhoeken is erg divers op de verticale groep en de babygroep. Voor de kinderen tot ongeveer 1 jaar is er een andere selectie speelgoed van toepassing dan voor oudere kinderen. Voor kinderen tot ongeveer 1 jaar biedt de hoek een speelkleed waar ze liggend, rollend, tijgeren, zittend of kruipend spelenderwijs leren de fijne motoriek te beheersen. Ook op de babygroep en op onze verticale groep is er sprake van fijn motorisch ontwikkelingsspeelgoed. Dit is zowel van hout als van verantwoord kunststof materiaal. Op deze groepen staat een speelkasteel, is er loopspeelgoed, insteekpuzzels, muziekinstrumenten, leesboekjes op niveau, stapelbekers en insteekdozen om te oefenen, waar welke vorm in hoort, en er hangen activatie centers in de boxen. Ook zijn er babygym's waarmee zij leren gericht te grijpen. Voor de hele jonge kinderen zijn er ontwikkelingsspeeltjes met of zonder geluid.

(Baby)loungehoek-rusthoek

Als baby's te veel prikkels krijgen, worden ze vaak onrustig en huilerig. Bij het creëren van een ruimte of een hoek voor baby's is het daarom belangrijk om de hoeveelheid afleiding te beperken. Een rustig geluidsniveau, een beperkt aantal voorwerpen, een select gebruik van het aantal kleuren. Baby's maken een enorme ontwikkeling door, ook motorisch. Zodra ze daaraan toe zijn, gaan ze oefenen met vaardigheden, zoals zich optrekken en zich over de grond voortbewegen. Dat maakt bijvoorbeeld een afgeschutte buitenruimte met een zachte ondergrond noodzakelijk. In een babygroep of verticale groep is het daarom belangrijk om duidelijk gescheiden speelplekken te creëren waar baby' actief kunnen zijn op hun eigen niveau en elkaar kunnen ontmoeten, Als de speelruimte open is en weinig begrensd, vertonen de kinderen vaak onrustig gedrag en storen ze elkaar. Uiteraard moeten baby's altijd gezien kunnen worden door de PM'ers en moeten zij ook altijd de PM'ers kunnen zien.

Ook oudere kinderen krijgen elke minuut prikkels te verwerken. Er zijn veel geplande momenten en activiteiten. Op een aantal momenten van de dag mag het kind lekker 'niets doen'. Op die momenten kan hij/zij zich ontspannen in de 'rusthoek' een rustig plekje of een zacht bankje waar het kind mag luieren. Hier hoeft niets. Een boekje lezen ontspannen muziek luisteren een pedagogisch medewerker is altijd in zijn/haar omgeving.

Fijne motoriek kinderen van 1,5 tot 4 jaar

Op de dreumes en peutergroepen is er voldoende ruimte en gelegenheid om de fijne motoriek te oefenen. Ons creatieve aanbod is groot. Naast de thema's zijn er verschillende extra creatieve activiteiten als prikken, plakken, propjes maken, knippen (oudere peuters) schuren, kralen rijgen, kleuren met verschillende materialen en verven. Door variatie worden verschillende motorische vaardigheden aangesproken.

Fantasiehoeken/plekken

Deze hoek heeft twee invalshoeken. Aan de ene kant willen we de kinderen stimuleren tot vrije fantasie waarin alles kan (niets is fout of goed). Aan de andere kant geven we ook handreikingen, middels ontwikkelingsmateriaal als verkleedkleren en een poppenkast.
Afhankelijk van het seizoen en het thema wordt er invulling geven aan het aanbod van het kosteloze materiaal. Samen met de medewerkers geven de kinderen dit vorm.

Opvoedend spelen

Puzzelen, memory, domino, gezelschapspelletjes met spelregels. Het jonge kind leert juist door te kijken zoals bij een puzzel. Hij of zij leert dat er een manier is om een puzzel op te lossen, door te vergelijken en te onderscheiden. Ook leert het kind dat er in veel gevallen regels zijn waar je je aan moet houden. Hij of zij leert bovendien omgaan met andere kinderen in groepsverband.

Buitenspel

Op alle twee onze locaties is er sprake van duurzaam buitenspeelgoed. Fietsen, steppen, kruiwagens, dubbele fietsen, fietsen met laadbak. In de zomermaanden gebruiken we zand en waterbakken. Naast deze materialen is er sprake van kleine en grote ballen en ander seizoensgebonden speelgoed. De kinderen mogen helpen in de tuin en hiervoor zijn kinderbezems en stoffer en blik etc, voor handen. Er is op sommige locaties een grote speelrups en op andere locaties sprake van een speel/verstophuisjes, een buitenkeuken, een grote zandbak en een houten tipitent.

5.7 TV kijken op de opvang

De kinderen in de leeftijd van 0 tot 4 jaar leven en spelen de hele dag op het kinderdagverblijf. Op onze locaties wordt er dagelijks 1 x per dag maximaal een halfuur tv gekeken door kinderen vanaf 2 jaar. Dit moment is standaard tussen 9.30 en 10.00 uur.

Waarom dit tv-moment voor kinderen tussen 2 en 4 jaar?

Op het KDV proberen we een verlengstuk neer te zeten van een gezin en het ritme van een gezin. In dit ritme zitten ook rustmomenten. Momenten dat er even geen specifieke activiteiten worden ondernomen, een moment dat we niets verwachten van de kinderen. TV kijken werkt voor een korte periode veelal ontspannend. Hierna is de spanningsboog en het energieniveau van de kinderen weer klaar voor een nieuwe uitdaging. Kinderen worden doorgaans allemaal vroeg gebracht, zijn vroeg opgestaan en ervaren veel prikkels in de vroege ochtend. Kinderen mogen vrij spelen tot 8:45-9:00 uur en dan starten wij de leer en luisterkring. Hierna krijgen zij fruit en drinken en is een tv-moment een goede tussenstop om daarna vol energie het dagprogramma verder te volgen.

Hoe kijken we TV?

Op het kinderdagverblijf is TV kijken een sociaal moment. Kinderen kijken gezamenlijk naar hetzelfde programma. Tijdens dit moment is er altijd een pedagogisch medewerker aanwezig in de ruimte waar de kinderen verblijven of zit zij midden in de groep om samen te kijken.
Het volume staat op normaal tot iets zacht, zodat het geluid niet te indringend is. De PM'er geeft aan als de TV uit gaat na een half uur. Zij zet de TV nooit uit zonder dit eerst te melden aan de kinderen.
De kinderen zitten op bankjes. Een enkel kind kan in de kinderstoel geplaatst worden.

Waar kijken ze naar?

Wij hebben doorgaans altijd Nederland 3 aan, de afstemming op het tijdstip is jonge kinderen. De PM'er zal per keer bekijken of er veranderd moet worden van programmering. De voorkeur heeft Nederland 3. Maar gedurende schoolvakanties is dit aanbod anders en schakelen we vaak over naar een leuk kinderprogramma op een kinderkanaal.
Rond Sinterklaastijd wordt er naar het Sinterklaasjournaal gekeken. Dit is de uitzondering op de regel.

Liever geen tv te kijken op de opvang

Als de ouders/verzorgers dit aangeven, houden wij hier rekening mee.
Wij zullen altijd even aftasten bij de ouder wat de reden hiervan is, daar het groepsgebeuren ook een doel heeft, namelijk samen even een rustmoment ervaren. De reden mag niet zijn omdat ze thuis al meer dan genoeg kijken, maar dat ze thuis juist ook bewust geen tv kijken. Dat is een andere invalshoek.

Een andere activiteit wordt dan aangeboden, rustig en aan tafel. Dit kan het maken van een puzzel zijn, het kijken van boekjes of aan tafel kleuren.

6. Dagelijkse praktijk dagopvang

Dagritme KDV (0 tot 4 jaar)

Visie dagritme

We willen kind volgend zijn door veel ruimte te geven aan respect voor autonomie, het zelf doen en ontdekken, beweging, intrinsieke motivatie en procesbegeleiding.
Voorwaarde hiervoor zijn onder andere overzichtelijke, ruime speelhoeken met wisselde materialen en een goede samenwerking tussen de groepen.

Algemene afspraken:

* Wekelijks worden er 1 a 2 knutselactiviteiten voorbereid en uitgevoerd.
* In een cyclus van een jaar worden er 12/14 thema's uitgewerkt.
* In deze thema's zijn Kerst, carnaval, Pasen, Koningsdag, Moeder- en Vaderdag, Sinterklaas en dierendag standaard thema's.
* Naast deze thema's kan er gekozen worden voor natuurthema's als voorjaar, zomer, herfst en winter.
* Eens per jaar komt gezonde voeding voorbij als leerthema en de dierenwereld, als boerderij vissen, vogels en huisdieren.

Werkjes die hieruit voortvloeien worden altijd eerst in het dagverblijf opgehangen of neergezet, zodat de kinderen hier trots naar kunnen kijken en het aan hun ouders en aan elkaar kunnen laten zien. Als het thema uitgewerkt is dan mag het mee naar huis.

Dagelijks terugkerende spel activiteiten zijn:

De ochtend leer en luisterkring standaard vanaf 2 jaar – tijdsduur ongeveer 30 minuten
Op dit tijdstip nemen de kinderen veel op en zijn zij doorgaans allemaal erg leergierig
In deze kring doen wij het volgende:

* Er wordt een welkomstlied gezongen.
* Er worden themaliedjes gezongen.
* Er worden liedjes op verzoek gezongen.
* Er worden themakaarten besproken.
* Er worden beweegliedjes gezongen.
* Kinderen mogen zelf ook wat vertellen.
* Er wordt ingegaan op een belangrijke belevenis indien gemeld door een kind.
* Er wordt gedanst in de kring.

Afspraken binnen en buiten spelen

Als het weer het toelaat gaan de oudere kinderen (1,5 tot 4 jaar) 2 keer per dag naar buiten.
Buiten spelen bij Poespas heeft voorrang op knutsel- of thema activiteiten en is bevorderlijk voor de grove motoriek. Nederland heeft een klimaat waar er meer dan voldoende gelegenheid is voor kinderen op het dagverblijf om binnen te moeten spelen, dus bij lekker weer zijn wij buiten.

Bij minder weer of miezerregen spreken we van een frisse neus te halen en wordt er gekozen even een kwartiertje naar buiten te gaan om de energie kwijt te kunnen. Dit kan een paar keer herhaald worden op een dag.

Alleen als het hard regent, erg koud of extreem heet is, en binnen aangenamer, gaan kinderen niet naar buiten. Dit is meer uitzondering dan regel. Kinderen in deze leeftijdsgroep hebben geen inbreng niet naar buiten te willen. Alleen als een kind duidelijk vermoeid en huilerig is of niet helemaal in orde, mag het binnen een rustige activiteit doen.

Binnen spelen kinderen vanaf 1,5 jaar tot 4 jaar

Elke opvang dag biedt binnenspeel momenten. Wij gaan zelden voor 10.00 naar buiten en ook niet meer na 16.00 uur. Als er sprake is van thema werken dan kunnen kinderen tussendoor binnen samen met de leidster hieraan werken. Er is elke dag ruim gelegenheid om in de speelhoeken te spelen en met alle fijne materialen.

Bij extreme hittedagen draaien wij de dag structuur om en starten we met buitenspelen direct al om 7.30 uur, om zodoende tussen 10.00 uur en 12.30 binnen te kunnen spelen. Na het middagslaapje spelen we eerst een uurtje rustig binnen, waarna we aan het einde van de middag nog een uurtje buiten spelen pakken.

Binnen spelen hele jonge kinderen 0 tot 1,5 jaar

Baby's en jonge dreumesen krijgen maatwerk aangeboden, slapen meerdere keren per dag en het is niet altijd te voorspellen op welk tijdstip zij naar buiten gaan. Wij hanteren zoveel mogelijk de tijdstippen dat de peuters en dreumesen slapen. Echter kan ervoor gekozen worden een plek af te bakenen en hier wel voor te kiezen. Jonge dreumesen komen minstens 1x per dag buiten als het weer het toelaat. Dit is doorgaans na de lunch tot aan hun 2e slaapje. De baby's kun je bij minder weer niet zomaar buiten zetten. Per keer wordt bekeken naar de haalbaarheid. In de voor-, zomer- en najaars maanden zijn de baby's vaker buiten dan in de wintermaanden. Maar op een niet al te koude dag zullen wij dit wel realiseren. Bij mist, miezer en regen gaan baby's niet naar buiten.

Overgangsmomenten

Overgangsmomenten, zoals het aan tafel gaan, van buiten naar binnen spelen en naar bed gaan worden zoveel mogelijk met een liedje begeleid. Kinderen krijgen de tijd gedurende deze overgangsmomenten. Kinderen wordt altijd van tevoren gezegd wat er gaat gebeuren, zodat zij zich er op kunnen voorbereiden en het geeft een gevoel van overzicht.

Hygiëne in de dag structuur

Voor- en na elk eet- en drinkmoment, buitenspelen enz. worden handen en gezichten gepoetst.
In de eindkring krijgen alle kinderen een extra opfrisbeurt. Hun haren worden netjes gekamd, staartjes en vlechten gefatsoeneerd en een frisse toet! En altijd een laatste verschoning.
Per dag is er gemiddeld sprake van 4 x een luierverschoning, dit wordt afgestreept op de kindlijst.

Dagritme:

07.30-09.00 uur	Ontvangst.
08.00-09.00 uur	Richttijden vroege flessen.
08.00-08.45 uur	Aan tafel met vrije keuze in spel of rustig spelen in de speelhoeken.
08.30-11.00 uur	Slaapgelegenheid per kind afhankelijk.
08.45-09.30 uur	Kring in orde maken en kring aanbieden.
09.30-09.40 uur	Georganiseerd toiletbezoek.
09.30-10.00 uur	Tv-moment vanaf 2 jaar.
09.30-10.00 uur	Kind bespreking – en eten/drinken water/fruit.
10.00-10.15 uur	Verschoonmoment en georganiseerd toiletbezoek.
10.00-11.30 uur	Activiteiten binnen of buiten.
10.30-11.30 uur	Verschonen baby's/richttijden flessen.
11.30-12.00 uur	Lunch.
12.00-14.00 uur	Activiteiten/vrij spel en rusten.
12.00-14.00 uur	Slaapgelegenheid per kind afhankelijk.
14.00-14.15 uur	Verschoonmoment en georganiseerd toiletbezoek.
14.15-14.45 uur	Eten/drinken water/thee met fruit. Soms een koekje.
14.45-16.15 uur	Activiteiten en vrij spel.
15.00-16.30 uur	Slapen per kind afhankelijk.

15.15-16.00 uur	Verschonen baby's/richttijden flessen.
16.00-16.30 uur	PM'ers gelegenheid kind bespreking voor overdracht ouders.
16.15-16.30 uur	Verschonen dreumesen en peuters aanzet van de kring.
16.30-16.45 uur	Vers groente moment dreumesen en peuters.
16.45-17.15 uur	Eindkring dreumesen en peuters.
16.30-17.30 uur	Richttijden laatste flessen en warme hapjes baby's en jonge dreumesen.
17.15-17.45 uur	Peuters kunnen worden voorgelezen bij drukke eindkring
17:45- 18:00 uur	Dreumesen en peuters spelen rustig aan tafel op de grond.

6.1 Afscheid nemen

Het brengen van het kind is een belangrijk moment van de dag. Het kind zal afscheid moeten nemen van zijn/haar ouders. Sommige kinderen kunnen het extra moeilijk hebben met het loslaten van de vertrouwde ouder. De belofte aan het kind dat het later op de dag zal worden opgehaald, stelt het kind niet altijd gerust; iemand die uit het zicht verdwijnt, kan in de ogen van een jong kind definitief weg zijn.

Het is van belang dat het kind weet dat de ouder vertrekt en dat dit niet ongemerkt gebeurt, maar dat er duidelijk afscheid wordt genomen. Ook door onzekerheid van de ouder zelf, over het achterlaten van het kind, bestaat de kans st het kind moeite heeft/houdt met afscheid nemen. Het proces kan bespoedigd worden door het afscheid kort te houden. Dit wil zeggen: een knuffel en een kus geven en daarna weggaan. De PM'er neemt het kind over bij het weggaan van de ouder en zwaait vervolgens samen met het kind op een vaste plek. Verdriet bij afscheid mag; een lapje, knuffeldier of eventueel een speentje kan hierbij helpen. Ook kan de PM'er het kind afleiden, waardoor het zijn verdriet sneller vergeet. Uiteraard kan de betreffende ouder na het afscheid telefonisch contact zoeken met de PM'er om te horen hoe het gaat met het kind.

Het is eveneens belangrijk dat ouders hun kind duidelijk afscheid laten nemen op de groep als het weer naar huis gaat. Het is dan begrijpelijk voor het kind dat het met de ouder mee mag en een andere keer weer bij Poespas komt spelen.

6.2 Veilig slapen

Op het kinderdagverblijf slapen de kinderen in hun eigen door ons toegewezen bedje, in hun eigen slaapzak voor die dag en eventueel een knuffel en/of speen.

Voor de baby's hebben wij een speciaal overzicht rooster waar zij die dag vast slapen. Voor de dreumesen en peuters kan het bedje per dag verschillen. Maar wel altijd opdelfde kamer. Op de Hoofdstraat wordt er gebruik gemaakt van dichte bedjes en stretchers. Op de stretchers wordt er geslapen in een grote slaapzak, waar de kinderen zelf uit kunnen komen. Hier is sprake van toezicht gedurende het slapen. Op de Rozendaalselaan slapen peuters in gesloten bedjes en is toezicht bij het in slaap vallen niet nodig.

Om alle indrukken en belevenissen van een intensieve dag op de kinderopvang te verwerken, is een rustperiode onontbeerlijk. Slapen is daarom een dagelijks terugkerend ritueel op het kinderdagverblijf. Er wordt gekeken naar het individuele slaapritme van het kind. Het kan zijn dat een kind bij Poespas meer of minder slaapt dan thuis, afhankelijk van de invloed van de indrukken en belevenissen op het kinderdagverblijf.

Poespas biedt eigen lakentjes en eigen slaapzakken. De slaapkamer wordt in de ochtend (of soms de dag ervoor) klaargemaakt. De kamer(s) worden standaard in de ochtend extra gelucht/geventileerd. Er hangt op de slaapkamers een CO2 meter met een alarm.

In elke slaapkamer is er minstens 1 raam met een schuifsystemen waardoor permanent frisse lucht naar binnenkomt. Deze zijn standaard open. Hier kunnen geen vliegjes of insecten door.

Waar letten we op bij het slapen?

Afhankelijk van welke bovenkleding een kind draagt, mag de bovenkleding wel of niet aanblijven. Wij hebben daarom de keuze uit dunne en dikke slapzakken.
De sokjes gaan standaard uit, kleding met banden en aanhangsels gaan uit en riemen gaan af. Ook zijn truien of sweaters met een capuchon geen slaapkleren. Is een broek te dik, dan gaat deze uit. Heeft het kind een trui aan van wollig materiaal gaat deze ook uit. Als laatste wordt er gecontroleerd of het kind geen sieraden om heeft of elastiekjes/speldjes in de haren draagt, zowel dan worden deze tijdens het slapen ook uitgedaan.

Baby's

We leggen baby's altijd op de rug te slapen. Baby's die op de buik slapen, worden alleen op hun buik gelegd met toestemming van de ouder. De ouders tekenen een verklaring voor het slapen op de buik. Sommige kinderen zoeken geborgenheid en willen ingebakerd worden. Inbakeren is alleen veilig met de daarvoor bestemde doeken.

Ouders nemen daarom zelf een eigen officiële inbakerdoek mee te nemen en tekenen een verklaring voor het inbakeren. Is er een doktersverklaring voor het inbakeren dan ontvangen wij graag een geldige kopie. Als kinderen eenmaal omrollen bakeren wij baby's niet meer in.

Aerosleeps

Voor extra veiligheid slapen kinderen tot ongeveer 10 maanden op hun eigen aerosleepsysteem. Dit is een systeem, waarbij kinderen plat op hun neus slapen, en bijvoorbeeld last hebben van een verstopte neus of verkoudheid, makkelijker kunnen doorademen

Grotere kinderen vanaf ongeveer 1,5 jaar worden standaard goed ingestopt met een dekentje of een lakentje. Bij het instoppen mag het dekentje niet hoger uitkomen dan het middel van het kind. We verkleinen het bed door het kind laag in te stoppen, zo voorkomen we dat het onder het dekentje komt.

Alle bedjes zijn goedgekeurd volgens de laatste veiligheidsnormen. Na het naar bed brengen wordt de slaapcontrole aftekenlijst ingevuld. We voorkomen oververhitting door ventilatie en luchtcirculatie. In elke slaapkamer hangt een CO-2 meter om een gezond slaapklimaat te kunnen bieden en de luchtkwaliteit te bewaken. Er wordt geen extra speelgoed mee naar bed genomen behalve de broodnodige knuffel en/of speen. We letten op rust en regelmaat. We controleren elke 20 minuten de slaapkamers.

Hygiëne op de slaapkamer

Baby's slapen op hun eigen aerosleepsysteem op hun eigen lakentje en in hun eigen slaapzaak voor die week. Dit wordt aan het einde van de week gewassen. Jonge dreumesen hebben nog hun eigen slaapzak en vanaf 1,5 jaar slapen zij onder een dekentje. Hun bedjes en slaapspullen worden 2 x per week verschoond. Op de slaapkamers is sprake van een goed schoon te maken laminaatvloer en hangen er geen stoffige gordijnen maar verduisterende rolgordijnen.

Slapen bij warm weer en extreme hitte

De ideale slaapkamer temperatuur ligt tussen de 15 en 18 graden. De verwarming stat altijd laag gedurende de koudere maanden en in de andere maanden is deze uit. Als het in de zomer erg warm wordt, is het verstandig om er, net als voor onszelf, ook voor een baby het beste ervan te maken. Leg het baby'tje desnoods alleen in een rompertje, nooit bloot, want dan kan het juist kou vatten.

Wiegedood komt niet vaak voor in de zomer maar juist in te winter. Dat heeft waarschijnlijk te maken met de neiging om juist in de wintermaanden de kinderen extra warm weg te leggen.

Erg belangrijk: een baby regelt zijn temperatuur vooral via het hoofdje. Alleen in de eerste levensweek – bij prematuren wat langer – kan een mutsje een baby helpen om op temperatuur te blijven. Laat het hoofd daarna binnenshuis tijdens het slapen altijd onbedekt. Neem verder jezelf als maatstaf. Heb je het warm en wil je wat luchtigers aan? Dan heeft je baby daar ook behoefte aan. Pas bij baby's altijd extra op met tocht.

Als je wilt controleren of je slapende baby het niet te warm heeft, voel dan aan het nekje. Meer zekerheid nog geven de voetjes. Voelen die lauw aan dan heeft de baby het aangenaam.

Bij hitte treffen we daarom bij Poespas de volgende maatregelen:

* Kinderen met hitte alleen in rompertje laten slapen, let wel op tocht.
* Aan voetjes voelen (om de 15 minuten) of het kindje niet te warm is, zo ja, even het voorhoofdje deppen met een natte doek/washand.
* Er hangen in alle slaapkamers CO2 meters met een alarm.
* Als de kinderen slapen dwars ventileren we de slaapkamer (tegen elkaar open zetten).

Vast bed ritueel

Rituelen zijn belangrijk, zeker voor de allerkleinsten. Ze hebben nog geen tijdsbesef. Door altijd hetzelfde patroon te volgen, maken we hen duidelijk dat het tijd is om te gaan slapen. Het geeft ze houvast. Blijf alert, geef het kind echte aandacht bij het naar bed brengen. Kinderen, hoe klein ook voelen de sfeer. Praat tegen ze, vertel een klein knus verhaaltje; het schept vertrouwen. Eindig het bed ritueel niet met de vraag 'Ga je nu lekker slapen', maar zeg kordaat 'Welterusten', ik ga naar binnen en als je wakker wordt, kom ik weer bij je, 'Slaap lekker'!

Slaapproblemen

Slaapproblemen komen veel voor. Op het dagverblijf worden de medewerkers vaak geconfronteerd met kinderen die die thuis slaapproblemen hebben. Het is een gezinsprobleem geworden. De ouders raken zelf ook niet uitgerust. Voor een PM'er s is het belangrijk om ouders inzicht te geven in mogelijk oorzaken van het slaapprobleem. Zo speelt in de tweede helft van het eerste levensjaar de separatieangst een rol. Het kind beseft in deze periode dat het niet meer een is met de moeder. Het alleen zijn roept angst op. Moeder verlaat de kamer en is uit het zicht. In de peutertijd spelen vooral psychologische en sociale factoren een rol. Een kind wil niet alleen zijn. Net als in het prentenboek 'Welterusten kleine beer' verzint het kind iedere keer weer een nieuwe reden om niet te kunnen slapen. Het reactiepatroon van de ouders op het wakker worden en onrust en veranderingen binnen het gezin kunnen ook een rol spelen.

6.3 Huilbaby's

De meeste gezonde zuigelingen huilen in de eerste zeven weken gemiddeld twee en een kwart uur per dag. Maar niet ieder kind dat meer huilt, is een 'huilertje'. Het kenmerk van een huilbaby is meestal een gezonde baby van een tot vier maanden oud, die groeit en zich normaal ontwikkelt., waarbij met name in de namiddag en avond periodes van huilen voorkomt. Het kind is ontroostbaar en maatregelen zoals oppakken, verschonen, knuffelen of voeding helpt niet. Op het kinderdagdagverblijf komen we deze huilbaby's zo af en toe ook tegen. Hoe adviseren onze pedagogisch medewerkers ouders?

Belangrijk is dat eerst lichamelijke oorzaken worden uitgesloten. Stel als pedagogisch medewerkers de ouders daar gerust. Vertel dat na de vierde maand een duidelijke afname of spontaan verdwijnen van de huilperiode zal optreden. Maar nu zitten ze ermee! Hoe evenwichtige de ouders ook zijn, er

kan toch een verstoorde ouder-kind interactie ontstaan. Daarom is begeleiding van deze ouders heel belangrijk.
Praktisch gezien let een PM'er nu vooral op de voeding. Vaak zijn huil baby's gulzige drinkers die baat hebben bij regelmatige korte onderbrekingen van drinken om te kunnen boeren. Soms kan een speen aan een verhoogde zuigbehoefte voldoen. Tijdens de huilperiode kan het helpen om het kind op de buik te dragen. Juist het horen van een hartslag en de ademhaling geeft het kind rust. Het aloude principe van 'rust, reinheid en regelmaat'. Op de buik dragen in de kinderopvang is niet haalbaar. Wel kan, als de groepsdynamica dit toestaat, een Pm'er het baby'tje vaker pakken om het op schoot te nemen en zo gerust te stellen.

Slapen in de box of wipstoel

Kinderen slapen bij voorkeur allemaal in bed. Als een kind in slaap valt in de box, dan kijken we of het kind zonder wakker te maken over kan worden gelegd in zijn bedje. Is het een kind dat snel wakker wordt**,** dan laten we het kindje in de box slapen – voldoende slaap is tenslotte belangrijk. We gaan dan regelmatig even kijken. Soms kan het gebeuren dat een baby na een voeding in de wipstoel in slaap valt. Ook hier kijken we per keer of het verstandig is het juist even te laten liggen of dat we het kindje overleggen naar zijn eigen bedje.

Wiegendood

Wiegedood komt gelukkig steeds minder voor, maar het blijft een risico dat we kunnen verkleinen. Het treft overwegend baby's in het eerste levensjaar. Het gebeurt altijd onverwacht en bijna altijd tijdens de slaap s 'nachts, maar soms ook overdag.

Meer informatie over wiegendoodpreventie tijdens kinderopvang en het bestellen van een voorbeeld protocol wiegendood, met de folder veilig slapen, is te bestellen op de website van Stichting Wiegedood. www.wiegendood.nl

Inbakeren

Bij het inbakeren wordt het kind dat te slapen wordt gelegd door een of twee doeken van schouders tot tenen zodanig begrensd dat de lichaamsbeweging beperkt wordt. Onrustige kinderen die door het slaan van hun armen en benen zichzelf uit hun slaap houden, komen daardoor tot rust. Wanneer het kind koorts, een ernstige infectie van de luchtwegen, heupproblemen heeft of heeft gehad, mag het niet ingebakerd worden. Inbakeren is alleen veilig met de daarvoor bestemde doeken.

Bij voorkeur bakeren we kinderen in, in een romper, ter voorkoming van warmtestuwing. Kinderen mogen alleen ingebakerd worden met toestemming van ouders. Ouders tekenen hiervoor een verklaring.

Genieten

Kinderen die slapen, zijn ook een plaatje om naar te kijken. Geniet hiervan. Ook het wakker worden is aandoenlijk. Pluk ze niet te snel uit bed, geef ze de tijd om zichzelf uit te rekken. Praat dan tegen ze. Je zult zien dat je er blijere en vrolijkere kinderen voor terugkrijgt.

Belangrijke punten:

* Kinderen tot 1,5 jaar slapen altijd in een slaapzak en niet onder een dekentje.
* Kinderen die in de box of wipstoel in slaap vallen mogen toegedekt worden met een doek.
* Ouders tekenen voor bijzondere afspraken als inbakeren en buikslapen.

6.4 Verschonen en zindelijk worden

Op het dagverblijf is verschonen een ritueel dat de gehele dag terugkeert. Daarnaast zijn er vaste verschoonmomenten: voor en na het slapen en eten en voor het naar huis gaan. Het verschonen is niet alleen een hygiënische aangelegenheid, maar tevens en contactmoment tussen de PM'er en het kind. De PM'er kan even kriebelen over haar/of zijn buik, kiekeboe spelen, of ergens over praten wat aansluit op de beleving van het kind op dat moment. De kinderen worden verschoond op ergonomische verantwoorde commodes waarbij alle benodigde materialen aanwezig zijn.

Het kind geeft zelf aan wanneer het toe is aan zindelijkheidstraining. Dit neemt niet weg dat ouders en Poespas het kind hierin kunnen stimuleren. Pas als ouders gaan oefenen, zal Poespas hierop inspelen. We laten het kind dan kennismaken met het potje en later met het toilet. Een kind mag niet verplicht worden om op het potje te gaan zitten, maar moet dit zelf willen. De momenten van zindelijkheidstraining komen overeen met de verschoonmomenten. Kinderen die aan het oefenen zijn, lopen mee naar het toilet en hebben zelf de keuze of ze op het potje of op het toilet willen. Wanner een kind daadwerkelijk zindelijk is, zal het zelf aan kunnen geven wanneer het naar toilet moet. En na het plassen handjes wassen.

Wanneer mag de luier af

Wij begrijpen dat het omhouden van een luier of luierbroek het kind niet altijd structureel stimuleert naar het potje of het toilet te gaan.
Echter hebben wij de regel:
Als het kind nog niet uit zichzelf op het potje of het toilet kan poepen, is het niet zindelijk!
De PM'er zal steeds zelf bepalen wanneer deze voorgoed af mag. Sommige ouders pushen de PM'er de luier af te laten, omdat het thuis wel een poepje doet op de pot of toilet. Echter is het kinderdagverblijf een andere omgeving en een kind onder de ontlasting is geen hygiënische aangelegenheid.

6.5 Spelen en ontwikkelen

Spel is een ruim begrip. Voor kinderopvang Poespas staat voorop dat het kind er plezier aan beleeft. Spelen is belangrijk voor de ontwikkeling van kinderen. Het draagt immers bij aan de ontwikkeling van hun lichaam, verstand, gedrag, taal, gevoel en fantasieën. Spelenderwijs ontdekken kinderen zichzelf en de wereld om hen heen.

Iedere leeftijd heeft bepaalde kenmerken als het gaat om spelbeleving:

Baby's

Baby's spelen hoofdzakelijk alleen en zijn nog vrij passief. Het spel van een baby is gericht op zintuigelijk plezier en bewegen om te bewegen. De behoefte aan echt speelgoed is er daarom ook nog niet. Binnen Poespas wordt er door onze medewerkers dagelijks 'gesnoezeld' met de baby's. Deze activiteit is voor de baby's die rustig zijn van karakter activeren en voor baby's die gevoelig zijn voor prikkels rustgevend. Na verloop van tijd gaan baby's met hun eigen lichaam spelen. Brabbelen, geluidjes maken en mondbewegingen horen bij dit spel. Zij gaan uit zichzelf op ontdekkingstocht. Op de groepen is er daarom materiaal aanwezig om naar te kijken, luisteren, in beweging te zetten, te betasten en te beproeven.

Dreumesen

Dreumesen spelen nog niet samen met andere kinderen, maar naast andere kinderen. De dreumes ontdekt spelenderwijs wat hij wel of niet met iets kan doen en heeft een ander kind nodig om na te bootsen. Wanneer kinderen elkaar betrekken in hun eigen spel, dan wordt de ander het speelobject.

Peuters

Peuters zijn zich al meer bewust van hun eigen kunnen en zijn sterk in ontwikkeling als het gaat om sociale vaardigheden. Ze hebben al meer mogelijkheden om te kunnen spelen naast elkaar, maar soms ook al met elkaar. Het spel van een peuter wordt ingewikkelder van aard en krijgt meer een bepaalde bedoeling. De peuter heeft niet meer alleen interesse in bewegend en zintuiglijk materiaal, maar ook in constructief- en expressiemateriaal.

Rol van de PM'er

De rol van de PM'er is zorgen voor een veilige en vertrouwde omgeving. Zij stimuleren, begeleiden en geven het kind complimenten tijdens spelsituaties en activiteiten. Wanneer het kind ouder wordt, zal de begeleidende rol verkleinen. Het kind krijgt immer meer voldoening en zelfvertrouwen als het iets helemaal alleen kan doen. De PM'er zal enkel ingrijpen wanneer er gevaar dreigt, de sfeer in de groep negatief wordt beïnvloed en/of andere kinderen in hun spel worden belemmerd.

Na het spelen worden de kinderen door de PM'er gestimuleerd om samen met hen op te ruimen. Door het opruimen leren de kinderen te ordenen, sorteren en medeverantwoordelijkheid te dragen voor een rustige en veilige omgeving.

Binnen in de speelruimtes hebben de kinderen de gelegenheid volop te spelen naar behoefte, echter bij goed weer gaan wij met de kinderen naar buiten. Ook de baby's gaan mee. Zij zitten of in de wandelwagen, de kinderstoel of op een speelkleed in de tuin.

Taal- en denkactiviteiten

Er wordt elke dag voorgelezen aan de kinderen. Op een aantal momenten van de dag mogen ze ook zelf boekjes pakken, 'lezen en beleven. Daarnaast besteedt Poespas extra aandacht aan leesbevordering door veel keuzemogelijkheden en een makkelijk bereikbare plaats met een rustbankje in de buurt. Kinderen mogen ook lekker op de grond liggen lezen. Wij bezoeken met de peuters met enige regelmaat de bibliotheek. Dit is een activiteit.

Naast het stimuleren van taal middels voorlezen en het zingen in de kringen, worden kinderen ook bevorderd in hun taalontwikkeling door tijdens de dagelijkse activiteiten een beschrijvende en interactieve manier van communicatie te stimuleren. Voorbeeld: tijdens het verschonen wijst een kind naar iets om zich heen, in dit geval een vis op het raam geplakt, de PM'er haakt hierop in door te vragen wat het kind ziet. Ze kan dan doorvragen en zeggen: wat is dat en weet je welke kleur de vis heeft en wat voor geluid maakt de vis. Er zijn legio momenten waarop het leuk is de kinderen net iets meer aan te bieden in deze ontwikkeling. Hier is je beker, kan ook zijn hier is je rode beker, of wat voor kleur heeft jouw beker enz.

Bij oudere kinderen volgt later een wederkerige communicatie, waarbij bijvoorbeeld gevraagd wordt een voorwerp aan te reiken en hiervoor vervolgens de ander te bedanken.

7. Opleidingsplan personeel

In principe willen we permanent educatie aanbieden aan ons personeel. Wij zullen in 2023 aandacht besteden aan de volgende trainingen en scholing:

- BHV
- Kinder-EHBO
- Nieuwe ontwikkelingen RIE
- Pedagogisch beleid
- Protocollen
- Management
- Persoonlijke ontwikkelingen
- Studiedag
- Pedagogische coaching

7.1 Pedagogische coaching

Onze beleidsmedewerker is HBO afgestudeerd met de opleiding HBO-pedagogiek (Bachelor) en voldoet aan de kwalificatie-eis A2 en zal de functie pedagogische coach binnen organisatie Poespas op zich nemen. Zij is voor iedere pedagogisch medewerker het vaste aanspreekpunt tijdens de reguliere werkzaamheden. Zij zal daar maatwerk leveren aan zowel de vestiging als de individuele pedagogisch medewerkers.

Wat doet de pedagogisch beleidsmedewerker/coach

De pedagogisch beleidsmedewerker/coach begeleidt de pedagogisch medewerkers boventallig bij hun ontwikkeling en tijdens het werk als collega pm-er. Iedere pm-er ontvangt minimaal 1x per jaar een registratie van de coaching. Dit is een samenvatting van de coaching met de gegeven complimenten, gemaakte afspraken en leerdoelen. Daarmee draagt ze actief bij aan de verbetering van kennis, vaardigheden en inzicht.

Iedere pedagogisch medewerker ontvangt in meer of mindere mate maatwerk op de volgende gebieden: pedagogische- en didactische interactievaardigheden, activiteiten, het oudercontact, opvoedings- en ontwikkelingsvraagstukken, de speel-/leeromgeving, de overdracht naar school met de portfolio’s en observatieboekjes, hun rol in een team en teambuilding. Daarnaast houdt de pedagogisch beleidsmedewerker zich bezig met de ontwikkeling van het pedagogisch beleid.

Berekening benodigde uren coaching 2023

Naam organisatie	Kinderopvang Poespas
Ingevuld door	Seppa Spanjer en Heleen Tromp
Functie	Houder en Pedagogisch beleidsmedewerker/coach
Urenverantwoording	2023

Daadwerkelijke ureninzet PBM

Minimale inzet aantal uren op basis van rekenregel: (50 uur x het aantal kindercentra) + (10 uur x aantal fte pedagogisch medewerkers)

50 uur x 2 = 100 uur voor beleid + 10 X 14 fte = 140 uur voor coaching

Voor de locaties Hoofdstraat en de Rozendaalselaan is 240 uur beschikbaar voor de pedagogisch beleidsmedewerker/coach. Van de 240 uur is er 100 uur beschikbaar voor beleidstaken. Voor locatie Rozendaalselaan is 80 uur beschikbaar voor coaching en voor locatie Hoofdstraat is 60 uur beschikbaar voor coaching.

Overzicht urenverantwoording 2023:

	Pedagogisch beleid	Pedagogische coaching
Week 1		
Week 2	6,5 uur	
Week 3		
Week 4	6,5 uur	
Week 5		6,5 uur
Week 6	6,5 uur	
Week 7		6,5 uur
Week 8	6,5 uur	
Week 9	Vakantie	
Week 10	6,5 uur (beleidsvergadering)	
Week 11		6,5 uur
Week 12	5 uur	
Week 13		6,5 uur
Week 14		6,5 uur
Week 15	6,5 uur	
Week 16		
Week 17	Vakantie	
Week 18		6,5 uur
Week 19	6,5 uur	
Week 20		6,5 uur
Week 21	6,5 uur	
Week 22		3 uur
Week 23	6,5 uur	
Week 24		3 uur
Week 25	6,5 uur	
Week 26		6 uur
Week 27	Vakantie	

Week 28	6,5 uur	3 uur
Week 29		3 uur
Week 30		3 uur
Week 31		6 uur
Week 32		6 uur (Beleidsvergadering)
Week 33		
Week 34		
Week 35		6,5 uur
Week 36	4 uur	3 uur
Week 37	6,5 uur	
Week 38		6,5 uur
Week 39		6,5 uur
Week 40		
Week 41		6,5 uur
Week 42		6,5 uur
Week 43		
Week 44	6,5 uur	6,5 uur
Week 45		6,5 uur
Week 46		
Week 47	6,5 uur	
Week 48		6,5 uur
Week 49		
Week 50		6,5 uur
Week 51	vakantie	vakantie
Week 52	Vakantie	Vakantie

BHV:

Een aantal pedagogisch medewerkers is op dit moment BHV geschoold. Op alle locaties zijn genoeg BHV'ers aanwezig. Een keer in de 2 jaar vindt er voor de mensen die al BHV hebben een herhaling/opfris cursus plaats.

Kinder EHBO:

In 2023 hebben alle leidsters een geldig Kinder-EHBO-certificaat en/of zijn op herhaling geweest.

Nieuwe ontwikkelingen RIE:

Ieder jaar wordt er op alle groepen een risico-inventarisatie gedaan. Nieuwe ontwikkelingen, aanwezige risico's en te nemen maatregelen worden uitgewerkt en besproken met alle pedagogisch medewerkers van de betreffende groep.

Pedagogisch beleid & werkplan:

Per kwartaal wordt het pedagogisch beleidsplan en werkplan doorgenomen i.v.m. de RIE. Mochten er intussen veranderingen of wijzigingen plaatsvinden dan worden deze in zowel het beleidsplan als het werkplan aangepast. De medewerkers moeten 4 keer per jaar een verklaring tekenen voor bovengenoemde plannen waarin ze aangeven volledig op de hoogte te zijn.

Protocollen:

Tijdens de vergaderingen worden protocollen besproken. Dit is een vast onderdeel op de agenda. De leidinggevende controleert middels een steekproef of de medewerkers op de hoogte zijn van de protocollen.

Management:
Het management zal cursussen en trainingen volgen over het leidinggeven, wijzigingen omtrent de wet-regelgeving en het personeelsbeleid.

Studiedag
Dag van de gezonde kinderopvang 2023.

8. Samenvatting babybeleid

Onderstaande informatie is een korte samenvatting uit ons algemene beleid, onze werkwijze en onze protocollen. Het is beperkt tot de meest relevante onderwerpen. Voor meer informatie, pedagogische kaders en onderbouwing verwijzen wij u graag naar de bovengenoemde stukken.

Wetswijzigingen babybeleid 2019
Voorafgaand starten wij dit samenvattend babybeleid met de nieuwste belangrijkste wetswijzigingen in 2019 vanuit de IKK. De beroepskrachten van de kindratio baby's gaat omlaag. Dit wordt 1 PMér op 3 nul jarigen. Het doel hiervan is dat de pm'er hierdoor meer tijd en aandacht heeft voor kinderen in het eerste levensjaar. Verder is er een aanvullende scholingseis voor PM-ers die werken met baby's. Alle pedagogisch medewerkers die met baby's werken worden specifiek geschoold.
Ook invalkrachten en pedagogisch medewerkers op tijdelijke basis die op babygroepen werken, moeten per 1 januari 2025 aan deze kwalificatie-eis voldoen.

Babycursus

Behaald	14-04-19	Özge Bege
Behaald:	03-01-22	Simone Appels
Behaald:	02-11-22	Kim Kok-Nijenhuis
Behaald:	21-02-23	Jeanine Knop

DOEL
Met ons babyprotocol willen wij maximale veiligheid en hygiëne garanderen gedurende de tijd dat je/jullie baby onze opvang bezoekt.

Wij onderscheiden veiligheid en gezondheid in:
1. Hoe bieden wij rust en regelmaat
2. Hoe zorgen wij voor verantwoord inbakeren en veilig slapen
3. Hoe gaan wij om met het aanbieden van voeding en wat bieden wij aan
4. Hoe zorgen wij voor hygiëne op het gebied van voeding en verschonen
5. Hoe waarborgen wij veiligheid
6. Hoe gaan wij om met huilen
7. Hoe verloopt de communicatie tussen ouders en Poespas

8.1 Hoe bieden wij rust en regelmaat
Pasgeboren hebben veel behoefte aan rust en regelmaat. Bij Poespas wordt je baby zoveel mogelijk uit de dag drukte gehouden en zal regelmatig op bed, of rustige plek gelegd worden.
Ons veilig slapen protocol:

RUST EN REGELMAAT
Baby's hebben tijd nodig om te wennen aan een leven buiten de baarmoeder: opeens harde geluiden, fel licht, aanrakingen, kou voelen, leren drinken, leren slapen enz. Dat brengt stress met zich mee en daar mag hij best van huilen, in de baarmoeder was het immers altijd warm en kreeg hij

24 uur per dag te eten... Je moet een baby leren eten maar ook leren slapen, dat betekent dat je onderscheid moet leren maken in huilen van de honger en huilen van vermoeidheid.
Sommige baby's slapen altijd en overal, maar veel baby's (op den duur) niet. Je kunt een baby niet leren om flexibel te zijn.

RUST

Een baby geef je rust
* Door begrenzing
* Door eenduidig te zijn
* Door zelf rustig te zijn
* Door regelmaat

Begrenzing

Door een kind in te bakeren bied je een letterlijke grens. Maar ook zonder inbakeren kun je baby's een begrenzing bieden:
* Door te voorkomen dat de baby overprikkeld raakt. Sommige baby's lijken alles mooi en leuk te vinden maar ze kunnen er nog niets mee, ze worden steeds maar vermoeider totdat ze echt niet meer kunnen en het letterlijk uitschreeuwen.
* Door de baby niet onnodig bloot te stellen aan harde geluiden zoals radio, televisie e.d.
* Door geen onnodige belastende en vermoeiende uitstapjes te doen
* Door hele jonge baby's als ze wakker zijn in een omslagdoek te wikkelen, dit geeft een veilig gevoel.

Eenduidig zijn

Eenduidig (vastigheid) in de 3 B's van Bed - Breast (or Bottle) - Box.
Laat de baby op z'n eigen vaste plekje slapen in z'n eigen bedje. Een vaste plek leert hij herkennen en dit geeft hem een veilig gevoel. Verduister de kamer tijdens het slapen, dit brengt rust. Laat de baby liever niet slapen in de box, dit kan onrust met zich mee brengen.
Zorg ook voor vaste plaats om alleen te spelen: de box. De box is een speelplek voor kinderen vanaf ongeveer 6 weken. Zodra de baby oud genoeg is om even alleen te kunnen zijn in de box bied je hem speelgoed aan waar hij wat mee kan. Een baby gym is pas voor baby's die er ook echt iets mee kunnen doen. Eerder houdt zo'n ding hem misschien te lang wakker en onrustig en heeft hij bovendien geen gelegenheid om zelf de rust op te zoeken.

Zelf rustig zijn

Je eigen onrust breng je over op de baby. Benader de baby rustig, ook rustig oppakken en bewegen. Baby's schijnen het niet fijn te vinden om onder de oksels te worden 'opgehesen'

REGELMAAT

De meeste baby's hebben behoefte aan een overzichtelijk leventje. Met regelmaat in deze context bedoelen we geen regelmaat volgens de klok maar regelmaat in een terugkerend patroon van gebeurtenissen: slapen, voeden, knuffelen, box, slapen enz. De regelmaat moet natuurlijk worden afgestemd op de behoeftes van een kind.

Voor een baby die geen last heeft van onrust maar bijvoorbeeld korte slaapjes doet kan je proberen de regelmaat aan te passen: slapen, wakker, slapen, voeden, wakker, slapen enz.
Voor een onrustige baby is een regelmaat van slapen, voeden, wakker, slapen enz. een goede manier om de rust terug te krijgen. Hierbij volgen we als dat mogelijk is het schema van thuis.
Als je wacht tot het tijd (volgens de klok) is voor een voeding, is de baby alweer half moe op het moment dat hij gevoed wordt en gaat hij waarschijnlijk liggen dutten tijdens het drinken. Gevolg: buikje halfvol en half moe. Wachten en rekken veroorzaakt onrust. Probeer dus als het nodig is de slaaptijd te verlengen (wat niet altijd zal lukken) of voed de baby direct na het wakker worden.

Zorg dat de baby tijdens het wakker zijn niet meer indrukken opdoet dan hij aankan (rust) en leg de baby wakker en op tijd in zijn eigen bedje volgens een vast ritueel. Daarmee krijgt hij de kans om op eigen kracht en rustig in slaap te vallen.

Slaappatroon van baby's

Een slaapcyclus (van diepe tot lichte slaap) duurt bij baby's ongeveer 45 tot 50 minuten (volwassenen ongeveer 90 minuten). Met andere woorden: baby's slapen vaak perioden van een veelvoud van 50 minuten. Ze slapen dus gedurende 100, 150 of 200 minuten voor ze weer wakker worden. Bij op tijd geboren baby's is 50% van de slaap een diepe slaap en 50% een lichte. Bij premature is dit respectievelijk 20% om 80% (bij volwassenen 80% om 20%). Dit verklaart voor een deel hoe het komt dat kleintjes 's nachts vaker wakker worden dan hun ouders.
Hoeveel slaap een baby nodig heeft is niet te zeggen, dit varieert van 10 tot 23 uur. Wel is redelijk te voorspellen hoe lang een baby wakker kan zijn. De wakkere tijd is inclusief voedingstijd:

Leeftijd:	wakkere tijd per keer:
0 - 2 weken	30 - 45 minuten
2 - 6 weken	45 - 60 minuten
7 -12 weken	60 - 75 minuten
3 - 5 maanden	1,5 uur

Korte slaapjes

Waarom hebben sommige baby's na de eerste cyclus van 45 - 50 minuten moeite om weer 'weg te zakken' en verder te slapen?
Mogelijke oorzaken en oplossing:

- De baby is aan het 'regelen' ga na of de baby meer voeding nodig heeft.
- De baby gaat te moe naar bed leg de baby in bed bij zijn eerste slaapsignaal.
- De baby weet niet waar hij aan toe is. Houdt vaste volgorde van gebeurtenissen aan

Als de baby na 1 slaapcyclus van 45 - 50 minuten even jengelt of huilt (en je weet dat hij nog geen honger heeft) en je je niet laat zien, valt hij wellicht uit zichzelf weer in slaap. Als je van tevoren weet dat hij alleen maar harder gaat huilen, heeft het geen zin dit uit te proberen. Probeer dan zo snel mogelijk bij hem te zijn. Leg je hand op zijn hoofdje (geen geluid of andere prikkels) of geef hem een fopspeentje en kijk of dit het gewenste effect heeft.

Lichaamstaal

Bij een baby lijkt het alsof hij maar op 1 manier duidelijk kan maken dat er iets aan de hand is, namelijk door te huilen. Een baby maakt echter op veel meer manieren duidelijk waar hij behoefte aan heeft: een baby spreekt zonder woorden. Belangrijk is om de slaap en honger signalen te herkennen.

Hongersignalen:

- Smakgeluidjes maken
- Sabbelen op handjes
- Met de tong over de lipjes 'likken'
- Zuigbewegingen maken met de tong
- Draaien met hoofd (zoeken)

Deze vroege hongersignalen zijn bij een uitgeruste baby te zien, bij een (over) vermoeide baby niet. Die kan op dat moment alleen maar huilen. Dan is het moeilijk in te schatten of de baby honger heeft of moe is, daarom is voorkomen van oververmoeidheid zo belangrijk.

Slaapsignalen:

- Gapen
- Bleek worden
- Rode wangen of oren
- Friemelen aan de oren
- In de ogen wrijven
- Je niet meer aankijken
- Zich van je af wenden
- Jengelen
- Druk doen

Leg de baby in bed bij de eerste slaapsignalen. In de box kan je goed zien wanneer de baby aan slapen toe is. Leg bijvoorbeeld in de box aan 1 kant een paar speeltjes en laat de andere kant leeg. Zodra de baby zich naar de saaie kant draait, zou hij wel eens moe kunnen zijn.
Ook jengelen en druk doen betekent vaak dat de baby moe is. Leg je hem dan niet in bed maar ga je wat met hem doen, gaat hij over z'n vermoeidheidsgrens heen en houdt hij het weer even vol. Als je hem dan even later in bed legt is hij eigenlijk al te moe om op eigen kracht in slaap te vallen. Een vermoeide baby wordt ook meestal na korte tijd weer wakker. Een uitgeruste baby slaapt beter dan een vermoeide baby. Ook een baby die te veel indrukken heeft opgedaan toen hij wakker was heeft moeite om in slaap te vallen. Een overprikkelde baby wordt al huilend steeds drukker in zijn bewegingen en draait zijn hoofd weg van licht, speelgoed en mensen. Hoe vermoeider de baby wordt, hoe lastiger het is om de verschillende signalen van elkaar te onderscheiden.
Van alle signalen is huilen de duidelijkste mogelijkheid dat een baby heeft om te communiceren. Maar vaak gaan er andere (soorten) signalen vooraf aan het huilen. Huilen is in de meeste gevallen een laat signaal. Kinderen worden niet moe van korte slaapjes, wel van te lang wakker zijn.

8.2 Hoe zorgen wij voor verantwoord en veilig slapen

INBAKEREN

Het belangrijkste advies in geval van een onrustige, huilende de baby is vooralsnog het nastreven van zoveel mogelijk rust en regelmaat. Echter in sommige gevallen kan, mits goed geïnformeerd en andere oorzaken te hebben uitgesloten, inbakeren een uitkomst bieden. Wanneer ouders een baby aanbieden met het verzoek deze op de door hen toegepaste wijze in te bakeren, dient allereerst te worden nagegaan of het inbakeren wordt gedaan in overleg of met instemming van consultatiebureau of kinderarts en of de juiste, veilige methode, met goed materiaal en binnen de strikte leeftijdsgrenzen worden toegepast.

Wij houden de richtlijnen aan van het consultatiebureau. In deze richtlijnen wordt omschreven hoe veilig en verantwoord kan worden ingebakerd en wanneer niet kan worden ingebakerd. Ouders dienen kopieën van de richtlijnen en adviezen bij ons in te leveren. Verder moeten zij aan minstens 1 pedagogisch medewerker voordoen hoe zij thuis de baby inbakeren. Ook moet er een toestemmingsformulier voor fixeren worden getekend.

Het meest recente advies is om het inbakeren voor de leeftijd van 6 maanden weer af te bouwen. Bij kinderen ouder dan 6 maanden wordt het risico dat ze ingebakerd en al naar de buik draaien steeds groter en daarmee ook het risico ten aanzien van wiegendood/verstikking.

Wanneer inbakeren

Baby's die baat zouden kunnen hebben bij inbakeren zijn baby's die;

- Alleen als ouders dit aangeven
- Moeite hebben om zelf in slaap te vallen
- Alleen maar hazenslaapjes doen
- Snel overprikkeld zijn
- Veel huilen zonder dat er een (medisch) aanwijsbare oorzaak is gevonden

Deze baby's worden wanneer zij ingebakerd zijn een stuk rustiger en huilen minder waardoor er een basis kan worden gelegd voor een gezond slaap - waak - en drink ritme.

Waarom inbakeren

- Het zorgt voor rust bij de baby én ouder
- De baby zal meer gaan slapen en minder gaan huilen
- Je leert slaapsignalen van hongersignalen te onderscheiden
- Uitgeruste baby's drinken rustiger en effectiever

Wanneer niet inbakeren

- Baby's met (verhoogde kans op) een heupafwijking
- Bij koorts
- De eerste 24 uur na een vaccinatie
- Bij ernstige luchtweginfecties en/ of benauwdheid
- Bij een afwijking in de wervelkolom
- Indien nog niet duidelijk is (voor zover mogelijk) of de onrust geen voedingsprobleem is.

Veilig inbakeren

Voor veilig inbakeren dien je altijd bedacht te zijn op de volgende punten:

Goede inbakertechniek

Wij gaan nooit op eigen initiatief inbakeren. Alleen na toestemming van de ouders en dan alleen volgens de richtlijnen, en ouders tekenen daarvoor!
Leer het goed aan, volg goed de aanwijzingen, plaatjes en uitleg:

- Gebruik doeken die niet te dik en te warm zijn. 100% enkelzijdig geruwde katoenen doeken zijn het beste (flanel)
- Doeken die niet goed (vast) zitten kunnen opstropen naar boven (voor het mondje) bovendien kunnen voetjes vrijkomen uit losse doeken waardoor baby's kunnen gaan draaien. Echter te strakke doeken om de benen van baby's jonger dan 6 maanden kunnen negatieve invloed hebben op de heupontwikkeling.
- Maak de doeken (bij warm weer) tijdens het slapen niet los, losse doeken in bed zijn onveilig omdat de baby erin verstrikt kan raken (zie wat te doen bij warm weer bij 'warmteregulatie')

Kleding

- Stem de kleding onder de inbakerdoeken af op de omgevingstemperatuur. Een rompertje kan (vooral 's zomers) al voldoende zijn. Houdt er rekening mee dat polyester slecht transpiratievocht doorlaat.

Warmteregulatie

- Dek de ingebakerde baby toe met een laken en/ of deken (geen dekbed!) van wol of katoen. De druk van de deken verhoogt het inbakereffect en de gewenning aan toegedekt liggen slapen.
- Een slapend kind mag geen rood gestuwd hoofd hebben, dit is een teken van slechte warmte verdeling over het lijfje. Check in dit geval of de benen en voeten kouder zijn dan het hoofd. Wellicht is een extra deken of pyjamabroek voldoende om hier verandering in te brengen.
- Let er goed op dat een kind het behaaglijk heeft, niet te warm, maar ook niet te koud.

- Voorkom het te warm toedekken in het koude jaargetijde. Een kind raakt z'n overtollige warmte vooral kwijt via z'n hoofd. Zet een ingebakerde baby dan ook geen mutsje op. Zorg wel voor warme voetjes. Hou in de zomer de kamer dan ook zo koel mogelijk, zodat het kind zijn warmte via het hoofd kwijt kan aan de omgeving.

Vijftien graden is genoeg op een slaapkamer. Zet ook in de wintertijd regelmatig het raam op een kiertje en geen of amper verwarming aan (dit geld niet voor pasgeborenen of kinderen met astma). Je kunt het kind beter een laagje kleding meer aantrekken en/ of een dekentje meer geven dan de verwarming hoger zetten. In de zomer kun je laagjes afpellen of de baby zelfs bloot inbakeren maar blijf de baby ingebakerd onderstoppen met een royaal (dun!) laken, dit verhoogt het inbakereffect en de veiligheid. Echter, soms worden kinderen uit angst voor warmtestuwing te koud te slapen gelegd. Deze kinderen moeten veel energie steken in het op peil houden van hun temperatuur. Deze energie wordt onnodig onttrokken aan de energie die nodig is voor groei en ontwikkeling.
Ook wordt vaak de "puckababy" door ouders meegebracht. Dit is een inbakerzak die je kunt gebruiken voor het inbakeren i.p.v. de losse doeken.

Als de ingebakerde baby veel huilt, kan hij flink zweten. Wanneer de baby eenmaal slaapt, behoort hij niet of weinig te zweten, uitgezonderd op warme zomerdagen. Blijft de baby op tropische dagen hevig huilen, geeft hem dan het voordeel van de twijfel (aangezien hevig huilen de lichaamstemperatuur laat stijgen) en haal hem uit bed, doe de doeken af, geef hem wat te drinken en leg hem bij de eerste slaapsignalen weer ingebakerd in bed. De nek is een goede warmtemeter. Als de huid van het slapende kind warm en droog is, is het goed. Voelt de huid klam, moet je een laagje afpellen. In de zomer kan een kind zweten ook al ligt hij te slapen, maar een slapend kind mag geen rood hoofd hebben. Als je echt twijfelt of je de baby niet te warm (of te koud) inbakert kun je de baby een keer, direct nadat hij ingebakerd heeft geslapen en je de doeken losdoet, temperaturen. Tot 37.5 is normaal. Als de baby al langere tijd wordt ingebakerd, kunnen de warme zomerweken aanleiding zijn om af te bouwen. Dit altijd alleen na overleg met de ouders.

Afbouwen inbakeren

Tijdens de inbakerperiode komen rust en regelmaat langzamerhand in de plaats voor de doeken. Deze begrippen maken de doeken na enkele maanden overbodig zodat het inbakeren weer afgebouwd kan worden. Het meest recente advies is om het inbakeren voor de leeftijd van 6 maanden weer af te bouwen. Bij kinderen ouder dan 6 maanden wordt het risico dat ze ingebakerd en al naar de buik draaien steeds groter en daarmee ook het risico ten aanzien van wiegendood.
In de afbouwperiode is het van belang om de regelmaat en eenduidigheid in je handelen weer strikt toe te passen. Begin met afbouwen op rustige dagen. Blijf de strak ondergestopte deken gebruiken voor het begrensde gevoel. Laat het ritueel van naar bed brengen en de plaats van slapen hetzelfde maar dan zonder de doeken. Verander ook de plek waar je je kind verzorgd wordt voor het slapen gaan niet en strijk stevig langs de armen en benen alsof je de doeken aanlegt. Zo blijft je kind herkennen dat het slaaptijd is. Er zijn verschillende manieren van afbouwen.

Van de ene op de andere dag volledig stoppen met inbakeren

Dus alle slaapjes zonder doeken. Vervang de doeken voor een passende babyslaapzak zo mogelijk met lange mouwen. En je kunt het eventueel wat innemen dat het wat strakker zit.
Leg het kind nooit in een babyslaapzak met de armen erbij in. Dan kan hij erin verstikt raken en als hij naar zijn buik draait kan hij zijn handen niet gebruiken als hij in de problemen komt. Stapsgewijs afbouwen.

Als eerste de doeken weglaten tijdens de beste slaapjes van het kind. Bijvoorbeeld de nacht of na de eerste voeding. Vervang de doeken weer door een goedpassende nauwsluitende slaapzak. Gaat dit goed dan kan je bij nog meer slaapjes de doeken weglaten. Stukje bij beetje weglaten van de grens van de stevige doeken. Laat eerst één arm vrij bij het inbakeren. Gaat dit goed dan na een paar

slaapjes ook de tweede arm vrijlaten. De grote doek verdwijnt dus en alleen de benendoek blijft over. Zet die doek nu wel vast met wat veiligheidsspelden en sluit aan de onderkant. Gaat dit goed dan na weer een aantal slaapjes de benendoek ook weg laten en vervangen door een passende slaapzak. Blijf het kind stevig toedekken met laken of deken.

Valt het kind terug in het oude patroon van veel huilen, moeite met inslapen en korter slapen dan is het waarschijnlijk te vroeg geweest om af te bouwen. Het kind kan nog niet zonder de doeken. Pak dan de draad weer op van het inbakeren in samenhang met de voorspelbare regelmaat. Het is niet wenselijk de toenemende onrust meerdere dagen te laten bestaan. Ook niet de oude gewoontes weer oppakken van vaker lopen voor een speentje of het kind weer oppakken als het huilt. Voor je het weet is het kind weer afhankelijk van je. Het kan zijn dat het kind alleen even de tijd nodig heeft aan het slapen zonder de begrenzing van doeken, geef hem dan die tijd maar handhaaf de strikt voorspelbare regelmaat en eenduidigheid en het op eigen kracht in slaap vallen.

Het kan zijn dat het kind na afbouwen moeite heeft met het in slaap vallen en sneller wakker is. Geef dan niet gelijk op maar gun het kind zo'n inslaapval huiltje en ga desnoods even bij hem kijken zonder dat hij je ziet. Laat hem bij jengelen nog even in z'n bedje liggen. Wanneer het toenemend slechter gaat en het kind te moe wordt is het te vroeg om af te bouwen. Pak dan de draad van het inbakeren weer op en ga het na een week opnieuw proberen. Het kan zomaar een volgende keer wel lukken. Het kind wijst de weg in welke manier van afbouwen bij hem het beste past en wij volgen daarin de manier van de ouders.

VEILIG SLAPEN

Controle slapende kinderen

Gedurende het slapen wordt er maximaal om de 15 minuten op een rustige manier gekeken bij uw slapende kindje.

Buikslapen

Als u wilt dat uw kindje op de buik gelegd wordt in bed, terwijl het zelf nog niet kan draaien van de rug naar de buik of andersom, moet u voor de veiligheid van uw baby hiervoor tekenen. De GGD raadt buikslapen onder de 4/5 maanden erg af. Bij Poespas worden kinderen of op de rug te slapen gelegd of in een zijligging, afhankelijk van de behoefte van uw kindje.

Ventilatie en schoonmaak slaapkamer

De slaapkamer wordt elke dag geventileerd en schoongemaakt. Er ligt hygiënisch laminaat op de vloer en er hangen geen stofgevoelige gordijnen. Alle bedjes worden elke dag helemaal afgehaald en verschoond. Eens per week worden alle bedjes helemaal schoongemaakt.
Op onze slaapkamers hangen CO2 meters die waarschuwen als er geventileerd moet gaan worden. Tevens hangen er temperatuurmeters. Voor uitgebreide informatie over ventileren verwijzen wij graag naar het algemene beleid en onze werkwijze.

Slaapzakjes

Uw baby ligt in een slaapzak aangepast aan het seizoen. In de winter gebruiken wij dikkere slaapzakken dan in de zomer. U mag uiteraard ook een eigen favoriete slaapzak meegeven. In de slaapzak gaan de bovenkleren van uw baby uit. Afhankelijk van de dikte van de bovenkleding. Uw baby heeft gedurende de dag steeds dezelfde slaapzak. Deze wordt niet gedeeld met andere kinderen.

Veilig slapen op een Aero sleep systeem

Voor elke baby schaft Poespas een Aero sleepsysteem aan. Dit bestaat uit een luchtdoorlatende toplaag en twee bijpassende luchtdoorlatende lakentjes. Bij de intake of bij de start van de opvang zullen wij u laten zien hoe dit eruit ziet. Mocht uw baby op de buik rollen en het kan het hoofdje nog niet goed oprichten, dan zal de toplaag in ieder geval kunnen zorgen voor de benodigde luchttoevoer. Uw baby slaapt hierop tot maximaal 1 jaar oud.

Gebruik van eigen slaapknuffels en koorden aan spenen

Meegegeven slaapknuffels mogen geen oogjes hebben die kinderen er af kunnen peuteren in bed. Wij adviseren slaaplapjes.

8.3 Hoe gaan wij om met hen aanbieden van voeding en wat bieden wij aan

Je mag zelf zorgdragen voor gekolfde borstvoeding of poedermelk (zie ook hygiëne omtrent voeding, hoofdstuk 4.4 in ons algemene beleid). Poedermelk is iets Poespas niet aanschaft in verband met de hoeveelheid aan merken en wensen van ouders. Fruit, brood, sap en koek als uw baby hieraan toe is, is bij de prijs inbegrepen. Onze voeding is verantwoord. Wij maken gebruik van fijn tarwe producten, plantaardige boter, ongezoete sappen, vers seizoensfruit en/of fruit van Olvarit. Op verzoek bieden wij jonge kinderen lauwe thee. U mag uiteraard zelf ook met wensen komen. In overleg mag uw baby ook een groetenhapje eten bij Poespas. Maar dit mag u zelf mee geven.

Fopspenen en flessen

Tijdens de intake met de VM'er wordt het gebruik van fopspenen en flesvoeding altijd met de ouders besproken. Op de eerste dag van de opvang, controleren de PM'ers of de VM'er of het flesje en evt. aanwezige poederdoosje voorzien is van sticker met naam en een ton met naam, aanschaf- en openingsdatum.

Elke daaropvolgend opvangmoment controleren de medewerkers of de flessen en het evt. poederdoosje voorzien zijn van naam en datum. Naam en datum dient anders direct toegevoegd te worden door ouder of medewerker ter plekke. Op de eerste dag van het kindje wordt met de ouders besproken of hun kindje borstvoeding of poedervoeding krijgt. Dit wordt genoteerd op de bijzonderheden lijst. De afgekolfde voeding leveren ouders voldoende gekoeld of ingevroren (in kleine porties) aan op het kinderdagverblijf. Deze voedingen dienen voorzien te zijn van een sticker met naam en datum. We geven ouders het advies dat ze, tijdens het vervoer, de voeding in een koeltas moeten bewaren, anders wordt het niet voldoende koud bewaard. Klaargemaakte flesvoeding of gekookt water (wat per fles toegevoegd moet worden) met afgemeten poederbakje, moet ook door ouders van sticker met naam en datum worden voorzien. Alle soorten voeding en evt. poederdoosje worden 's ochtends direct in de koelkast weggezet. De flessen worden bewaard in de koelkast als ze niet gebruikt worden en tussendoor steeds goed omgewassen.

Wij bewaren de borst- en flesvoeding in het midden van de koelkast. De flesvoeding wordt opgewarmd in de magnetron en de borstvoeding in de flessenwarmer. Beide voedingen moeten bij binnenkomst direct in het midden van de koelkast worden gezet. Dit verzorgen en controleren wij.

Elke ochtend om 9.00 uur moeten de PM'ers de flesvoeding en/of borstvoeding controleren of alle flessen zijn voorzien van sticker met naam en datum. Is er onvoorzien een fles zonder naam en datum en je denkt te weten van wie deze is, bel je de ouder op om dit te controleren. Als je na het nabellen niet hebt kunnen vaststellen van wie de fles- of borstvoeding is wordt het flesje niet aangeboden aan het kind waarvan je vermoed dat de voeding is. Als je het wel hebt kunnen vaststellen plak je er een sticker op naam en datum en mag het kindje alsnog de voeding nuttigen.

Voedingsaanbod voor kinderen tot 1 jaar

Baby's hebben elk hun eigen voedingsschema. We overleggen met ouders hoe dit het best in te passen is in de dag structuur, zonder dat de thuisstructuur erg wijzigt. Wij hanteren onderstaande aandachtspunten voor hun voeding:

Melk:

- Ouders leveren afgekolfde borstvoeding gekoeld of ingevroren (in kleine porties) aan op het kinderdagverblijf, voorzien van sticker met datum en naam.
- Ouders leveren klaargemaakte flesvoeding aan of gekookt water met afgemeten poederbakje (de juiste dosis per fles). We geven ouders het advies: bewaar de voeding tijdens het vervoer in een koeltas, zodat het voldoende koud bewaard wordt.
- Vanaf de leeftijd van 6 tot 12 maanden krijgt een kind opvolgmelk. Het kind krijgt nog geen gewone melk tot hij/zij 12 maanden is. Daarin zit te weinig ijzer en goede vetten en juist te veel eiwit.

Overig drinken:

- Naast borstvoeding of opvolgmelk krijgen kinderen water of lauwe (rooibos) thee zonder suiker. We zorgen dat de thee voldoende is afgekoeld of mengen de thee met koud water, zodat deze niet te warm is. We bieden soms dik sap aan – sommige kinderen vinden water en/of thee echt niet lekker.
- Bij voorkeur oefent het kind vanaf 8/9 maanden met een (plastic) beker. Dit is beter voor de mondmotoriek dan een beker met een tuit.
- Als een kind de beker niet leegdrinkt, heeft hij misschien geen dorst. Wij proberen het kind zoveel mogelijk te stimuleren, maar als het kind niet meer wil, dan hoeft hij/zij het niet op te drinken. We drinken met de kinderen op meerdere momenten.

Eerste hapjes:

- In overleg met de ouders starten we me het geven van de eerste hapjes. Volgens de richtlijn Voedingen en Eetgedrag voor de Jeugdgezondheidszorg is dit tussen de 4 en 6 maanden en geven we een paar hapjes per oefenmoment, waarbij het eten is fijngeprakt. Zodra kinderen hapjes krijgen, laten we ze de mondmotoriek oefenen me een ondiep plastic lepeltje.
- In overleg met de ouders vervangen na de leeftijd van 6 maanden de melkvoedingen steeds meer en gaat het kind steeds meer echte maaltijden eten.
- Het fruit wat we geven is vers gepureerd, Naarmate het kind beter kan happen, krijgt het stukjes vers fruit. Tussen de middag krijgt het een broodlunch, als het kind daaraantoe is. Willen ouders liever een warme hap tussen de middag dan kan dat ook. Dit dient zelf meegeven te worden.
- Aan een zachte smaak went een kind makkelijker. Het fruit waar we mee beginnen is bijvoorbeeld een peer, appel of banaan.

Broodbeleg:

- We besmeren het brood altijd met een beetje zachte (dieet)margarine uit een kuipje. Hierin zitten veen onverzadigde (goede) vetten. Meer beleg dan margarine hoeft niet. Gebruiken we toch meer beleg dan kiezen we voor beleg uit de tabel bij Voedingsaanbod voor kinderen vanaf 1 jaar.

- Wij geven kinderen tot en met 12 maanden geen honing. Honing kan besmet zijn met een bacterie waar jonge kinderen erg ziek van kunnen worden.

8.4 Maximale bewaartijd borstvoeding

Het hangt van de kamertemperatuur en hygiëne af hoelang je de melk kan bewaren. Bij temperaturen tussen de 16 en 26 graden en onder goede hygiëne, kan je de melk tot 6 uur gebruiken. Dek de kolfflesjes of bewaarzakjes altijd af en houd ze zo koel mogelijk.

Koeltas
In een koeltas is de melk maximaal 24 uur houdbaar. Zorg ervoor dat de koelelementen goed tegen de kolfflesjes of bewaarzakjes aan liggen en open de koeltas niet te vaak.

Koelkast
In de koelkast is afgekolfde melk nog tot 5 dagen houdbaar. Zet de melk in het hoofdvak zo ver mogelijk naar achteren. Hier is het meestal het koelst en blijft de temperatuur constanter dan in de koelkastdeur. Moedermelk bewaren in de koelkast heeft de voorkeur boven melk invriezen. In de koelkast behoudt de melk namelijk meer voedingsstoffen. Als je van plan bent om de melk binnen 5 dagen te gebruiken, vries het dan niet in, maar bewaar het liever in de koelkast.

Invriezen
Als je de melk wilt invriezen, vul het flesje dan niet helemaal, maar houd ongeveer een kwart over. Zo blijft er voldoende ruimte over voor het uitzetten van de melk. Bewaar de melk daarnaast zo ver mogelijk achterin de vriezer. Hier is de temperatuur het meest constant. Het verschilt per (type) vriezer hoelang je de afgekolfde melk exact kan bewaren. Van 2 weken in een simpel vriesvak in de koelkast tot 12 maanden in een echte diepvriezer. Het is echter raadzaam om de melk voor de 6 maanden te gebruiken om verlies van kwaliteit te voorkomen. Toch is de melk nog veilig én voedzaam tussen de 6 en 12 maanden.

Moedermelk ontdooien
Bevroren melk moet je voor gebruik eerst ontdooien. Dit kan je het beste doen in de koelkast, zo blijven de voedingstoffen goed behouden. Omdat dit lang kan duren is het handig om de benodigde melk de avond van tevoren alvast uit de vriezer te halen. Gebruik de ontdooide melk binnen 24 uur.

Heb je de melk sneller nodig, dan kan je het flesje onder lauw stromend water houden. Als de ontdooide melk op kamertemperatuur is, gebruik deze dan binnen 4 uur. Wanneer er een gaatje in het bewaarflesje/bakje zit van de borstvoeding is Kinderopvang Poespas genoodzaakt om dit direct weg te gooien in verband met bacteriën wat hierbij kan komen kijken. Deze voorzorgsmaatregel wordt direct door de leidster getroffen.

8.5 Hoe waarborgen we hygiëne op het gebied van voeding en verschonen

Tot zes maanden zijn wij bijzonder voorzichtig met de hygiëne rondom uw baby. Spenen worden steeds schoongemaakt die meegegeven worden, de speeltjes waarmee zij mogen ontdekken worden

Temperatuur	Maximale bewaartijd	
Kamertemperatuur	16 tot 26 ºC	Tot en met 6 uur
Geïsoleerde koeltas	Tot 4 ºC	24 uur
Koelkast	Tot 4 ºC	Tot 5 dagen
Vriesvak koelkast	-15 ºC	2 weken
(Diep)vriezer	-18 tot -20 ºC	Tot 6 maanden optimaal, tot 12 maanden bruikbaar

steevast schoongemaakt voor en na gebruik, het box kleed wordt eerst gereinigd voordat zij daarop gaan liggen en het aankleedt/verschoonkussen wordt alleen gebruikt met een wegwerp verschoon mat eronder. Vanaf zes maanden wordt dit langzaamaan iets versoepeld juist omdat je baby weerstand op moet bouwen. (Behalve de verschoon hygiëne, deze blijft hetzelfde). Ook slaapt je baby steevast in een schoongewassen slaapzak en op een schoongewassen laken en heeft het eigen (door ons aangeboden) slabben en spuugdoeken gedurende de dag.
Als je baby gespuugd heeft of iets door de luier is heen gelekt wordt uw baby daarna verschoond. Wij verzoeken u ook altijd om voldoende schone kleding mee te geven.

Afspraken omtrent hygiëne fles- en borstvoeding

Voorbereiding:

- De flesjes van de kinderen zijn voorzien van naam.
- De afgekolfde borstvoeding en poedermelk torentjes zijn voorzien van naam en datum.
- Van tevoren maken we de werkplek schoon en wassen onze handen met water en zeep.

Bereiden:

- We proberen ouders zoveel mogelijk de flesvoeding kant en klaar te laten meenemen.
- Afgekolfde borstvoeding verwarmen we in een flessenwarmer.
- De flesvoedingen verwarmen we in de magnetron. We zwenken de fles als het water op temperatuur is om de warmte goed te verdelen, waarna we de poeder toevoegen en nogmaals goed omschudden.
- We laten de melk niet warmer worden dan 30 tot 35 C (drinktemperatuur). Dit is met name van belang voor borstvoeding, omdat de beschermende stoffen verloren gaan als de melk te warm wordt.
- We druppelen klaargemaakte melk op de binnenkant van de pols om te voelen of deze niet te warm is.

Schoonmaken:

- Melk die overblijft na het voeden gooien we (na maximaal 1 uur) weg.
- Direct na het drinken spoelen we de fles en de speen schoon met koud water.
- Enkel de flesjes die van Poespas zijn (of flessen die achterblijven van de ouders) en tevens spenen wassen we in heet sop met een flessenborstel of in de vaatwasmachine op een lang wasprogramma op minimaal 55C.

- De flessen, spenen, enz. die elke dag weer mee naar huis gaan, worden enkel goed omgespoeld met heet water en worden thuis schoongemaakt.
- Wordt er bij elke voeding eenzelfde fles gebruikt? Dan wordt de fles na elke voeding met heet water en afwasmiddel door de medewerksters op de groep schoongemaakt.
  De fles en de speen laten we onderste boven op een schone, droge doek drogen.

Bewaren:

- Borstvoeding: gekoeld aangeleverde borstvoeding plaatsen we zo snel mogelijk in het midden van de koelkast. We bewaren deze maximaal 3 dagen in de koelkast.
- Ingevroren borstvoeding bewaren we maximaal 6 maanden in de vriezer.
- Flesvoeding: klaargemaakte flesvoeding zetten we meteen na het klaarmaken in de koelkast. Deze flesvoeding bewaren we maximaal 8 uur in de koelkast, daarna gooien we het weg.

Afspraken hygiëne tijdens het verschonen

Het verschonen van een kind brengt risico's met zich mee vanwege het mogelijke contact met ontlasting en urine. Er is een aanzienlijke kans dat het kind, de verzorger of de omgeving besmet raakt met ziekteverwekkers. We maken het verschoonkussen daarom ieder dagdeel schoon, verschoon het kind op het verschoonkussen en reinig het verschoonkussen na iedere verschoning.

Concreet:

- Maak een oplossing (van allesreiniger en water) in een fles of plantenspuit en spuit of giet de oplossing op een wegwerpdoekje. Wanneer een katoenen doek wordt gebruikt, moet deze direct na gebruik in de was.
- Neem na het verschonen het verschoonkussen met een vochtige doek af. Droog het verschoonkussen na met een wegwerpdoek of een katoenen doek.
- Als gebruik wordt gemaakt van een plantenspuit, let er dan op dat de oplossing in de plantenspuit niet vernevelt (dus van dichtbij op het doekje spuiten). Stel de spuitmond zo in dat de oplossing niet te fijn verneveld wordt. Het flesje van de oplossing dagelijks legen, omspoelen en drogen.
- Het verschoonkussen mag niet gereinigd worden met billendoekjes. Dan blijft er namelijk een vette laag op het verschoonkussen achter die een broedplaats kan zijn voor micro-organismen.
- In principe is het niet nodig het verschoonkussen te desinfecteren. Zorgvuldig huishoudelijk schoonmaken is voldoende.
- Na vervuiling met bloed of bloederige diarree moet het verschoonkussen wel gedesinfecteerd worden. Maak het verschoonkussen eerst huishoudelijk schoon en ontsmet het kussen daarna met alcohol 70%. Laat de alcohol aan de lucht drogen. Gebruik geen geprepareerde alcoholdoekjes, maar alcohol 70% uit een fles in combinatie met een schone, droge doek.

8.6 Hoe waarborgen we veiligheid

Bij veiligheid kun je o.a. denken aan leidsters die beroeps bekwaam zijn alle verzorgende handelingen correct uit te voeren en dit op een zachte en weloverwogen wijze te doen gedurende de opvangdag. Ook kunt u denken aan het veilig bewegen en veilig spelen, zonder dat een ander kind uw baby in gevaar brengt. Veiligheid staat ook voor inschatten van gevaar met speelgoed, boekjes rammelaars etc. U mag van ons verwachten dat wij veilig speelmateriaal aanschaffen. Veiligheid betekent ook dat er in bed verantwoorde spenen en knuffels of doekjes meegegeven worden en dat de slaapzakken heel en verantwoord zijn, dat uw kind niet te warm of te koud ligt, of op de tocht staat. Veiligheid is iets waar wij ons de hele dag van bewustzijn. Regels hieromtrent liggen vast in werkprotocollen en worden regelmatig getoetst en besproken.

Spenen
Graag verzoeken wij om eigen spenen mee te geven. Wij controleren voor elk gebruik of de speen niet kapot of vuil is. De speen mag mee in bed. Bij voorkeur spenen meegeven aan een doekje zodat deze niet snel kwijtraken. Zoekgeraakte spenen vergoeden wij niet. Baby's gooien nu eenmaal hun speen snel uit en soms zijn zij niet meer terug te vinden helaas. In overleg met u werken wij ook mee aan het afbouwen van speengebruik bij uw baby als u dit noodzakelijk acht. Vanaf een jaar stimuleren wij speengebruik niet.

Boxen
Wij maken gebruik van gecertificeerde (verantwoorde en goedgekeurde) boxen.

Kinderstoelen
Wij maken, indien nodig, gebruik van kinderstoeltuigjes.

Speelgoed
Wij bieden verantwoord en uitdagend spelmateriaal aan. Voor uw baby is het speelgoed verdeeld in baby en box speelgoed. Van zachte tot hardere materialen afhankelijk van de leeftijd van uw baby. Tevens maakt uw baby al vanaf 6/7 maanden kennis met veilige en kleine muziekinstrumenten die wij aanbieden in onze liedjes kring. Wij stimuleren een paar speeltjes per keer.

Sieraden bij kinderen
Sieraden, als armbandjes en oorringetjes bij kinderen die nog slapen gedurende de opvang dag zijn niet toegestaan. Dit is een gevaar in bed. Ook al blijft het kind thuis van zijn of haar sieraden af, kan het toch los raken en kan een ander kind het in zijn mond doen als dit op de ene andere manier zoekraakt. Ouders die hier wel mee akkoord gaan dienen een formulier te tekenen voor het dragen van oorringetjes de gehele dag op de opvang.

Peuters met kettingen en armbanden mogen even trots laten zien dat ze het om hebben, maar wij doen het daarna direct af en brengen het samen met het kind naar hun bak.

Haarknippen en elastiekjes bij kinderen
Haarknipjes en/of speldjes zijn niet toegestaan op de baby, dreumesgroep en verticale groep, elastiekjes wel.

Elastiekjes doen wij gedurende het slapen uit. Als wij merken dat het kind met zijn haarelastiek in de mond speelt doen wij het gedurende de dag ook uit het haar.

Contact met andere kinderen
Vanaf een maand of zes is uw baby vaker op de groep. Dit betekent dat zij ook langzaamaan leren om te gaan en te spelen met andere jonge kinderen. Uw baby is nooit zonder toezicht. Spelen met baby's wordt altijd begeleid en vindt doorgaans plaats op de vloer met een leidster die bij de kinderen zit. Het hangt ook een beetje af van de behoefte van uw baby. Sommige baby's van zes, zeven maanden hebben nog veel behoefte aan slaap, en sommige zijn zeer actief en op anderen gericht. Wij houden hier rekening mee.

Spelen
Gedurende de dag bieden wij baby speelmomenten. Dit vindt plaats op schoot of samen met de leidster op de vloer of voor de box. Er worden speelkleden en gepast speelgoed aangeboden. Ook zijn de twee dagelijkse kringmomenten speelmomenten. Er wordt voor de kinderen gezongen en zij zien de oudere kinderen dansen en muziek maken. Als blijkt dat dit te druk is voor uw baby dan bieden wij een rustige plek. De ervaring leert dat bijna elke baby het heerlijk vindt de kring bij te wonen.

Verantwoord buitenspelen
Gedurende het ontdekken van kruipen en aanvankelijk lopen is uw kind altijd onder toezicht en zal het spelen buiten aangepast worden aan het moment. U kunt denken aan het spelen op een speelkleed onder de veranda, of het spelen in een box. Uw baby is ook nooit zonder toezicht buiten.

Buitenlucht
Bij Poespas gaan wij veel naar buiten. Ook met de allerkleinsten. Echter als het vochtig is of te hard regent of te hard vriest houden wij de allerkleinsten binnen. In de wintermaanden mag u een winterpak meegeven (soort skipak) zodat het ook buiten in een wipstoeltje, kinderstoel of wandelwagen kan zitten. Of in de buiten box. Uiteraard kijken wij per dag of het verantwoord is. Bij zonneschijn in de voorjaars- en zomermaanden werken wij met een protocol kinderen in de zon. Wij wandelen niet buiten het terrein met de baby's. De buitenruimte is groot genoeg om leuke dingen te doen en met de kinderen te bewegen. Als uw baby ouder wordt gaan wij er wel op uit.

Ziekte
Wij hanteren een streng ziekte protocol tot 6 maanden. Bij koorts dient u uw baby op te halen, of te regelen dat iemand anders uw baby ophaalt. Uiteraard gaan wij altijd eerst telefonisch in overleg met u. Vanaf een half jaar zijn wij nog steeds heel zorgvuldig maar kan het iets soepeler. Wij sturen u graag ons uitgebreide ziekteprotocol bij aanvang van de opvang. U dient voor maximale hygiëne een eigen temperatuurmeter standaard in de baby tas mee te geven. Na gebruik maken wij deze schoon met alcohol. Zie voor specifiek afspraken ons ziekteprotocol.

Medicatie
Medicatie wordt alleen toegediend al u hiervoor tekent. Dit gaat via een toestemmingsformulier. Deze kunt u vinden op de website maar liggen ook op de locatie. U meldt de naam van de medicatie, de wijze van toedienen en tekent met datum en handtekening. Voor uw zekerheid en onze eigen verantwoording controleren wij zelf altijd de naam, datum van uitgifte en houdbaarheid.
Zie voor specifiek afspraken ons protocol medicijngebruik en medisch handelen.

8.7 Hoe gaan wij om met huilen
Waarom huilen baby's
Huilen is normaal voor een baby. Het is zijn eerste communicatiemiddel. Een baby huilt omdat er een reden is. Er is vaak onenigheid over wat het beste voor kinderen is als ze huilen; moet je altijd meteen reageren of moet je baby's wat vaker laten huilen, omdat je kinderen anders aanleert dat ze aandacht krijgen als ze huilen. De consequentie van altijd direct reageren, is dat een kindje steeds meer en steeds vaker zal gaan huilen, want kinderen willen nou eenmaal graag aandacht! Baby's in de eerste maanden bieden wij zoveel mogelijk troost en wij kalmeren ze, zodat ze een gevoel van veiligheid en geborgenheid kunnen ontwikkelen. Maar naarmate ze ouder worden proberen wij te voorkomen dat ze aanleren dat ze aandacht krijgen door te huilen. Dan gaan wij selectiever om met de huiltjes van de baby's. Wij proberen goed op de verschillende soorten huiltjes te letten, zodat wij weten wat er aan de hand is met de baby. Op die manier kunnen we een goede afweging maken of we de baby moeten troosten of even moeten wachten. Wij gaan hierbij op gevoel af, overleggen veel met collega's en zullen hierover altijd in overleg treden met de ouders.

Uitgangspunten
- Als de huilbui van de baby dwingend is, dan probeert hij waarschijnlijk te zeggen dat hij honger heeft.
- Als de baby moe is lijkt zijn huilen meer op gesteun. Hij kronkelt zich in allerlei bochten en wrijft zich in de oogjes.

- Als de baby plots en heel scherp huilt, heeft hij waarschijnlijk pijn. Dan trachten wij de oorzaak ervan te vinden. Een baby kan bijvoorbeeld last hebben van darmkrampjes.
- De baby kan ook huilen omdat hij onrustig is, verdriet heeft, geschrokken is, omdat er spanningen zijn in zijn omgeving. Dan proberen wij de baby te troosten.
- Als de baby boos is huilt hij vaak krijsend en laat zo merken wat hij niet leuk vindt.
- Het kan ook zijn dat het huilen sterk toe neemt rond de tijd dat het kind een volgende stap in de ontwikkeling maakt. Dit is zeer spannend en ook vermoeiend voor een kind. Hierdoor kan het huilen in sommige periodes flink toe nemen. Wanneer het kindje het nieuwe verworvene wat onder de knie heeft, neemt het huilen weer af. Wanneer wij denken dat dit aan de hand is zullen wij het kindje helpen door de baby te stimuleren.
- Sommige baby's huilen ook uit verveling. Het huilen, lijkt dan meer op mopperen. Deze kindjes worden graag rondgedragen zodat ze alles kunnen zien, willen graag beziggehouden worden en zijn niet graag alleen. Deze baby's hebben een behoefte aan meer prikkels. Bij deze groep kinderen neemt het huilen af naarmate het kindje meer kan. Op het dagverblijf hebben wij echter niet altijd de tijd met 1 baby bezig te zijn. Op drukke momenten zullen we deze kinderen zoveel mogelijk betrekken bij de dag, door ze bijvoorbeeld in een wipper bij de tafel met oudere kinderen te zetten.
- Ook kunnen we ze bij uitzondering in een draagzak meedragen.
- Andere baby's huilen juist uit een behoefte aan rust en regelmaat. Zij zijn heel gevoelig voor prikkels en hebben baat bij veel rust. Het kan soms moeilijk zijn om te weten of dit kindje nou juist behoefte heeft aan veel rust of juist aan wat meer stimulatie. De enige manier om dit te ontdekken is toch heel goed naar het kindje kijken en zien waarop het positief en negatief reageert. Wij proberen dan de omgeving van de baby zo prikkelarm mogelijk te houden. We denken er hierbij bijvoorbeeld aan een baby zo minimaal mogelijk bloot te stellen aan veel onnodig lawaai in de vorm van schreeuwende kinderen, muziek. Maar beperken ook het aantal prikkels wat speelgoed hen biedt.
- Het huilen is in een aantal gevallen ook een manier om het gebeurde van die dag te verwerken. Vaak is er in dat geval sprake van een huiluurtje en dan laten we het kindje wel even huilen. Dit hoeft echter niet alleen, we proberen er dan voor het kindje te zijn door het vast te houden of door te laten merken dat we aanwezig zijn (tegen het kindje praten of zingen).
- Ook houden we rekening met de diverse ontwikkelingsfase. Een kind kan eenkennig zijn of scheidingsangst (rond 1 jaar)

Wat kunnen we doen?

Als de baby huilt controleren we:

- of hij niet in een slechte houding ligt
- of zijn kleren hem niet hinderen
- of hij het niet te warm of te koud heeft
- of hij geen natte/vieze luier heeft
- of hij geen boertje moet laten
- of hij last heeft van krampjes, het kindje huilt dan met de beentjes gestrekt of trapt met de beentjes.
- of hij geen honger heeft
- of het niet te rumoerig op de groep is
- of de omgeving niet te onrustig is/ te veel prikkels
- of de omgeving niet te prikkelarm is/ bieden wat te spelen aan
- of er een speen en/of knuffel kwijt is

Wanneer een baby veel en lang op de groep huilt, zullen we zowel met collega's als met ouders overleggen wat de te nemen stappen zijn. Het is dan ook belangrijk om uit te sluiten of een kind lichamelijk niet iets mankeert.

Hoe troosten we een baby?

Zachtjes praten helpt soms, je stem en je aanwezigheid zijn meestal geruststellend. Er zijn verschillende manieren om een jonge baby te troosten mogelijk.

- In de eerste plaats is het belangrijk het kind te leren kennen door goed te kijken wat de baby doet op de momenten dat hij of zij niet huilt. Door te kijken wat het kindje boeit (stem, gezichten trekken, rondlopen) en door hetgeen waar het kindje naar kijkt te benoemen kan er contact gemaakt worden. Belangrijk hierbij is de reacties van de baby goed in de gaten te houden. Een kindje wat weg kijkt geeft aan rust te willen.
- Soms kunnen ritmische bewegingen ook kalmerend werken. Op schoot of op de arm, maar vaak ook rijdend in de wagen of in één van onze hangwiegen komen veel huilende baby's tot rust. Wanneer een baby op deze manier tot rust komt is er dan ook niets op tegen heen en weer te rijden met de wagen in de kamer. Veel baby's vinden de vliegtuighouding lekker (op de buik of op je arm).
- Sommige baby's houden zich ook wakker met hun eigen onrust en raken hierdoor oververmoeid wat leidt tot nog meer huilen en nog meer onrust. Deze baby's zijn er soms bij gebaat om ingebakerd te worden. Inbakeren is overigens iets wat altijd in overleg met ouders en een deskundige (consultatiebureauarts) moet gebeuren omdat inbakeren niet voor ieder kind geschikt is en soms zelfs schadelijk kan zijn. Soms ook is een hangmatje of het bedje heel kort opgemaakt al voldoende om het kind wat in te perken in zijn of haar bewegingsvrijheid.
- Vaak werkt een combinatie van verschillende methodes om te troosten het beste. Bijvoorbeeld ritmische bewegingen, afleiding door een liedje en rondlopen zodat het kindje wat kan zien.
- Als kinderen niet willen slapen en maar blijven huilen, gaan we de slaapkamer binnen zonder iets te zeggen, behalve wat sussende woordjes. Leggen het kindje eventueel weer neer, als hij is gaan staan of zitten, en wrijft even over het hoofdje, buikje of het ruggetje, geven het speentje, zetten het muziekdoosje aan of bakeren hem opnieuw in. Kinderen worden niet meteen uit bed gehaald als ze huilen. Soms huilen kinderen even voordat ze gaan slapen.

Dit gebeurt echter wel bij:

- huilen tijdens gewenningsperiode
- huilen van stress of paniek/ overstuur raken
- wanneer de ouder(s)/ verzorger(s) anders wensen

Onze aanpak met huilen is gedurende de eerste drie maanden dat uw baby bij ons is zeer zorgvuldig. Wij laten baby's zelden langer huilen dan 5 tot 10 minuten. Tevens zullen wij er alles aan doen uw baby te troosten en gerust te stellen. Echter vanaf een half jaar beginnen baby's ook door te krijgen dat ze met huilen iets kunnen bereiken dat niet altijd per se goed voor ze is. U kunt denken aan een vol buikje, het heeft geboerd en een schone luier en uw baby moet echt slapen omdat het anders oververmoeid raakt of te veel uit het ritme.

Wij hanteren een manier van een paar keer troosten, over het hoofdje aaien en geruststellend aanspreken. Over het algemeen is huilen een teken van vermoeidheid bij baby's, als er sprake is dat aan alle andere behoeftes is voldaan. Echter elke baby is anders, dus wij kijken ook per situatie naar de wijze van troosten of oplossen. Soms kan het ook krampjes hebben en dit zie je doorgaans aan de lichaamshouding/taal van de baby.

Wij zullen met de baby lopen en proberen het buikje te ontspannen door het buikje alle ruimte te geven in de manier waarop wij het vasthouden. Als uw kind meer dan gemiddeld huilt, bespreken wij dit met u. Wij bespreken wat we denken hieraan te kunnen doen maar altijd in overleg met u als ouders. Soms huilen baby's thuis meer dan op het dagverblijf of andersom. Sommige baby's gedijen

goed in geroezemoes en ervaren de kinderopvang als prettig, sommige baby's vinden het moelijker en kunnen overprikkeld raken van een andere situatie dan thuis. Als leidster weet je al snel hoe je een baby'tje het best getroost en ontspannen krijgt.

8.8 Hoe verloopt de communicatie tussen ouders en poespas

Gedurende het halen en brengen van uw baby, hebben wij altijd graag een korte overdracht met je. Wij horen bijvoorbeeld graag hoe de baby geslapen heeft die nacht, hoe laat het gedronken heeft die morgen en of er nog specifieke wensen zijn voor de opvangdag. Bij het ophalen hoor je van ons of het een leuke dag was, hoe de baby gegeten en gedronken heeft en of er bijzonderheden waren. Als er iets leuks of nieuws te vertellen is over wat je baby die dag heeft meegemaakt of heeft gedaan, hoor je dit van ons. Tevens schrijven wij elke dag in een schriftje over hoe de dag er uitzag. Bij de wenmomenten willen wij graag wat extra tijd met je doorbrengen om de opvang te bespreken.
De algehele ontwikkeling wordt bijgehouden in een kindvolgsysteem.

De kinderen bij Poespas worden gevolgd gedurende de opvang in hun ontwikkeling middels een kind volgsysteem door de mentor van het kind. Wij werken met een ontwikkelt systeem door CED-groep educatie diensten. Wij hebben hiervoor gekozen omdat zij differentiëren op drie gebieden en 8 peilmomenten aanhouden:

Zo beweeg ik Zo praat ik Zo doe ik

* bij 5 maanden
* bij 10 maanden
* bij 15 maanden
* bij 20 maanden
* bij 26 maanden
* bij 32 maanden
* bij 38 maanden
* bij 44 maanden

Als een kind later instroomt, starten we uiteraard bij de actuele fase van het kind.
In het systeem is er ook ruimte voor de ouders/verzorgers bevindingen op te schrijven.
Dit om een completer beeld te genereren.

Hoe gebruiken we dit systeem?

De mentor bewaakt het tijdspad in het volgen en beschrijven van de vorderingen van je kind.
Als de fase daar is wordt het kindgerichter geobserveerd om te komen tot accurate, voorlopig nog handgeschreven, verslaglegging. Voor meer informatie over het mentorschap verwijzen wij graag naar het algemene beleidsplan.

Als er speciale dingen opvallen in de ontwikkeling zullen deze tussendoor genoteerd worden in dit systeem. Na het invullen van de fase, wordt er door de mentor een afspraak gemaakt met de ouders om de ontwikkeling te bespreken. Het zogenoemde 10 minuten gesprek. De ouders mogen hierna de map mee naar huis nemen en mogen deze aanvullen als zij ervaren dat hun kind thuis wel bepaalde ontwikkelingen laat zien, of juist niet.

Wij hebben hiervoor gekozen omdat kinderen in een groep soms ander gedrag vertonen. Kinderen kunnen bijvoorbeeld thuis honderduit praten en in een groep stiller zijn, of bijvoorbeeld heel goed eten en drinken en er thuis een dagelijkse strijd van maken.

Wij gebruiken deze map tevens als bewaarmap voor bijzondere tekeningen van het kind en als dossiermap met andere belangrijke kind gegevens.

Wanneer krijgt u deze map?

Je krijgt deze map overhandigd bij de plaatsing voor inzage en uitleg om te zien hoe het werkt.
Je mag de map mee naar huisnemen om deze rustig in te kijken. Hierna moet hij weer naar de opvanglocatie, bij voorkeur terug overhandigen aan de mentor. De map blijft op de locatie bewaard.
Je krijgt de map mee bij vertrek van uw kind. Naast de map blijft er sprake van het overdrachtsschriftje. Mocht je naar aanleiding van het lezen van ons babyprotocol vragen hebben of na plaatsing speciale wensen laat het ons weten, we nemen graag tijd elke onderwerp toe te lichten. Het gaat tenslotte om jouw/jullie bab

Nawoord

Dit algemene beleid is definitief afgerond in maart 2019. Nadat dit plan door het MT en de kwaliteitsmanager in 2023 is vernieuwd en aangevuld, is het plan gecontroleerd door alle PM'ers en

VM'ers en een deskundige op het gebied van speciaal onderwijs. Naast dit plan is er sprake van een werkwijze veiligheid en gezondheid en een personeelsbeleidsplan.

Heb je een vraag of opmerking m.b.t dit plan, kun je altijd terecht bij het MT
info@kinderopvangvelp.nl

Geaccordeerd door:

OC
MT
VM

Na accordering gelezen door

Personeel
Vestigingsmanagers
Ouders